Piedalisimies visi aizvesto piemiņas aktā

pirmdien, 15. jūnijā, plkst. 8 vakarā Eaton auditorijā, Toronto. Runās Federālās valdības opozicijas līderis J. DĪFENBĒKERS.

The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi."
Editor-in-Chief: ALEKSANDRS KUNDRATS.
Editorial and Business Office: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada.
Telephones: EM 8-0792, EM 8-3239.
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y., U.S.A. Telephone LOrraine 7-6470.
Chicago: Editor — K. Ķezbers, 2727 Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., U.S.A.
SATURDAY, JUNE 13 1964.

LATVIJA
AMERIKĀ

18. n-rs. SESTDIEN, 1964. GADA 13. JŪNIJĀ 14. GADS

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi."
REDAKTORS: ALEKSANDRS KUNDRATS
Redakcija un kantoris: 123 Huron Street Toronto, Ont., Canada. Telefoni: redakcijai — EM 8-3239, kantorim — EM 8-0792 vakaros tālrunis — 766-2001
Ņujorkas redakcijas vadītājs red. V. Irbe, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y., U.S.A. Tālrunis LOrraine 7-6470.
Čikāgas redakcijas vadītājs red. K. ĶEZBERS, 2727 N. Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., U.S.A. Tālruņi: JI 2-2324, BR 8-8681.

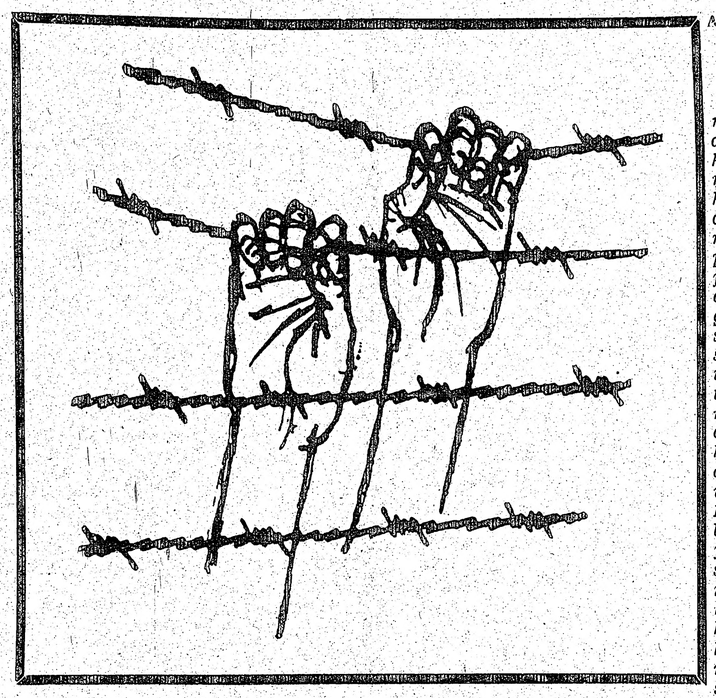

Māc. Arturs Voitkus

14. jūnijs

Jēdziens „14. jūnijs" ir kļuvis par mūsu tautas ciešanu un sāpju simbolu. Kaut arī no 1941. gada jūnija dienām pagājuši divdesmit trīs gadi, mēs tās nevaram aizmirst.

Mēs tās arī nedrīkstam aizmirst.

Ne tāpēc, ka mums būtu jākultivē naids, bet tāpēc, ka tas ir mūsu dzīvības un nāves jautājums. Tās mums skaidrāk par vārdiem, brīdinājumiem un padomiem prasīja, ko nozīmē uzticēties melim un varmākam.

Un vēl vairāk: tās mums skaudrā nežēlībā atklāja, u z k o s p ē j ī g a v a r a, k a s n o l i e d z un apkaro K r i s t u.

Komūnisti savā laikā nostājās pasaules priekšā ar cildenjiem saukļiem: brīvību apspiestajiem, maizi izsalkušajiem, vienlīdzību atstumtajiem! Viņu programmā bija vesela rinda „nost!" sauciena. Viens no skaļākiem to starpā bija: nost reliģiju! Ticība Dievam tur cilvēka garu vāžas, dara to nebrīvu un nelaimīgu, tāpēc — nost ar ticību un baznīcu! Mēs jaunu pasauli sev celsim, kur valdīs taisnība!

Jauna pasaule ir celta — un to ceļ vēl šodien. Tikai — tur nevalda ne taisnība, ne solītās brīvības. Nav pasaules vēsturē zināms laikmets, kad būtu pastāvējušas lielākas vergu nometnes kā šodien komūnistiskajās zemēs. Nav zināms, ka cilvēka garam būtu kādreiz un kaut kur uzlikti smagāki žņaugi kā šodien tas notiek aiz dzelzs aizkara. Neviena valsts reliģija antīkajā pasaulē nav bijusi neiecietīgāka un savās prasībās rigorozāka kā komūnistiskā ideoloģija šodien Krievijā, Ķīnā un to iekarotajās zemēs.

Veco kungu vietā ir stājušies jauni un nežēlīgāki. Veco verdzības tautas ikviens, kas šodien, brīvībā staigādams, dvēselē vismaz sajūt kodola asiņošanu un savos pūliņos tiecas pasaulē iezīmēt ieraudzieka sisto rētu dziļumu un nāvi, kas aiz tās. Tā dzīvodami, mēs palīdzam dzīvot latviešu tautai 14. jūnijā, kad pāri fiziskām deportācijām sāk pārgulties tikpat bīstamās garīgās deportācijas, mēģinot izdzīt no latviešu tautas dvēseles spaidu kārtā visu, ko radījusi sensenā latviešu pirmšūpuļa māte, dievestība, latviešu dzīves ziņa un mēle. Krievu sātans top bāzts mūsu tautas gara labirintos, lai tos piemēslotu ar Ļeņina — brīvā cilvēka iznīcināšanas ārprātu. Vai daudz kas mainījies uz gaišo pusi Pad. Savienībā? Vergu darbu nometnes arvien vēl apsūdz debesis un brīvās tautas par nodevīgo klusēšanu. Arvien vēl sevi j a u n i e m upuriem pieteic Vorkutas soda nometnes, Taišetas, Čusnas, Potmas - Javas un daudzas citas, kur starp tūkstošiem lēnām dzīvus zemē iedzen arī latviešus — jaunus un vecus. Krievijas upēs nav tik daudz ūdeņu, lai tajos nomazgātu savas asiņainās rokas Nikita Chruščevs, kas Staļina šausmu laikiem bija uzticīgs līdzgaitnieks un slepkavnieks vēl šodien.

Kur mūsu naids? Svētais naids, lai uz tā kā barikādēm nepārtraukti un skaļāk sauktu pēc taisnības, brīvības apspiestiem? Ne jau, lai brēktu pēc bezdievīgo asinīm.

14. jūnijs lai mūsu dvēselēs ienāk kā tiesas diena pašiem ar sevi, ne tikai acu izslaucīšanai ērģeļu dunoņā, kur dievnamos sirmo galvu noliekšanās nevar apslēpt tukšās vietas, kas gaidīt gaida jaunās audzes, lai tās savu nacionālo pilngadību iemācītu — dvēselēs uzņemot mūsu tautas upuru kulta sakrālo iestādījumu un to cīniņā nestu tālāk kā mūžigu un dzīvu. 14. jūnijs — tiesas diena pašiem ar sevi, patiesājot dvēseli, kādu upuri tā devusi tēvzemes labā visos šos ilgos gados brīvībā? Patiesāsim sevi. Jā, reiz tiesās Lielā vara ārpus laicības, vai arī dzīvais un mirušais, nākdams brīvībā no verdzības cietumiem — būsim viņu acis tīrāki un mūsos būs vairāk cilvēka svara. 14. jūnijs ir mūsu dvēseļu svētā tiesas diena ar visiem latviešu tautas slepkavām, kas bez tiesas notiesāja uz nāvi un mocībām tūkstošus un vēlreiz tūkstošus no bērna līdz sirmgalvim. Ar šīs dienas dziļāku izjūtu atjaunotu dvēseles modrību un spēku lai iejam no sēru saiešanas namiem celt gaismā jaunas apsūdzības pret Kremļa varmākām, kas draud nokaut latviešu tautas garu. Nezagsimies garām 14. jūnijam, kad tas vienreiz gadā sauc noliekt dievnamos pieminēšanā sēru un cīņas karogu, nezagsimies tam garām savā ikdienā. 14. jūnijs nemitīgi raugās uz mums ar mierušo un verdzināto skatieniem.

Andrejs Eglītis

TIESAS DIENA

Nāks taisnās tiesas diena.

Sakarā ar komūnistu deportēto baltiešu piemiņas dienu svētdien, 14. jūnijā, no pl. 1 — 2 pp. WHLD Niagara Falls, NY radiostacija (viļņa garums 1270) pārraidīs īpašu sēru dienas programmu. Par latviešu tautas ciešanām Kremļa okupācijas jūgā runās LNAK valdes priekšsēdis J. Niedra.

DROŠĪBAS PADOME PRASA UZ NĀVI NOTIESĀTO APŽĒLOŠANU DIENVIDAFRIKĀ

Apvienotās Nācijas, kas daudz spriedušas un runājušas par apartheida politiku Dienvidāfrikā, šīs nedēļas vidū pieņēma jaunus lēmumus — kuŗus Dienvidafrika, droši vien, ignorēs tāpat kā visus līdzšinējos.

Vienpadsmit valstu drošības padome ar septiņām balsīm — Anglijai, Francijai, Sav. Valstīm un Brazilijai atturoties — pieņēma lēmumu prasīt Dienvidafrikai nāves sodu atsaukšanu tām personām, kuŗām augstākais soda mērs piespriests par pretošanos valdības rasu politikai. Nekas tomēr netika minēts par eventuālām politiskām un saimnieciskām sankcijām, ar ko varētu piespiest Dienvidafriku paklausīt Apvienoto Nāciju drošības padomes lēmumam. Cik zināms, par sankciju varbūtību drošības padome tomēr runās.

Persija piedāvā savu karaspēku Apv. Nācijām

Šī gada 27. jūnijā paies trīs mēneši kopš Apvienoto Nāciju karaspēks ieradās Kipras salā. Cerēja, ka trīs mēneši būs pietiekami ilgs laiks, lai grieķu un turku apdzīvotā salā nodibinātu mieru un kārtību. Trīs mēneši drīz būs pagājuši, bet Kipras stāvoklis neko daudz vēl nav uzlabojies. Starptautiskai armijai salā būs jāpaliek vēl ilgāku laiku. Vēl nav zināms, vai kāda no deviņām valstīm, kuŗu karavīri stacionēti Kiprā, tos jūnija beigās gribēs izvākt. Atklāti par to līdz šim runājusi vienīgi Anglija. Bet, ja kāda valsts to gribētu darīt, ģenerālsekretārs U Tants ir gādājis, lai aizgājēji tiktu atvietoti, Starptautiskas armijas veidošanas kampaņā — ne tikai Kiprā, bet katrā vietā pasaulē, kur šāda armija būtu nepieciešama — lielu aktivitāti parādījušas Skandināvijas valstis. Zviedrija, Norvēģija, Dānija, Somija un Holande apsolījušas ap 5000 vīru, apbruņotu un apgādātu. Savas armijas vienības Apvienotām Nācijām piedāvājis arī Persijas šahs. Ja Apvienotām Nācijām būs nepieciešami papildspēki Kiprā, Persija tagad būs pirmā valsts, kuŗai palīdzību prasīs ģenerālsekretārs U Tants.

Tito pretojas komūnistu konferencei

Dienvidslavijas komūnisti turpina iet savu ceļu. Tito nesolas atbalstīt Padomju Savienību vis pasaules komūnistu partiju sarunās.

Pēc prezidenta Tito atgriešanās no Ļeņingradas, automatiski jājautā, kas noticis ar Padomju Savienības un Dienvidslavijas draudzību. Iespaids kādu Belgrades lidostā atstāja prezidents Tito vairāk atgādina 1948. gadu, kad Dienvidslaviju izslēdza no kominforma, nekā 1964. gadu, kad Dienvidslavijas un Padomju Savienības starpā būtu vajadzējis valdīt vislielākai draudzībai.

Padomju Savienība, kā zināms, pašreiz būvē aizmuguri šī gada rudenī paredzētām visu pasaules komūnistu partiju sarunām. Savu atbalstu Chruščevam un viņa politikai jau apsolījušas piecdesmit sešas dažādu valstu komūnistu partijas. Ideoloģisko cīņu finālā Maskavas pārākums jau tagad ir pilnīgi pārliecinošs.

Lai gan Chruščevam ir izdevies dabūt savā pusē vairākumu pasaules komūnistu partiju, dažas, par kuŗu lojālitāti vispār nevarēja taujāt, Chruščevam savu atbalstu nav solījušas. Ļoti pārsteidz, piemēram, ka Padomju Savienības satelīts Rumānija nepiekrīt Chruščeva politikai konferences jautājumā. Pašreiz nav nekāda iemesla domāt, ka Rumānija varētu sekot Albānijas pēdās un atšķelties no Maskavas, lai pievienotos Pekingai. Tik tālu rumāņi vēl nav aizgājuši un droši vien arī neaizies. Bet liekas, ka ir pienācis laiks, kad Rumānija grib lielāku neatkarību no Padomju Savienības, un nostāja komūnistu konferences jautājumā ir viens veids kā to parādīt.

Tikpat interesanta kā Rumānijas konferences jautājumā ir arī Dienvidslavijas nostāja. Atceļā no nedēļu ilgas vizītes Somijā, Dienvidslavijas prezidents Tito nepilnu diennakti apstājās Ļeņingradā — uz kurieni ar steigu no Maskavas aizdrāzās Chruščevs. Neoficiālā abu diktātoru sastapšanās bija domāta tieši komūnistu partijas konferences pārrunām. Kamēr turpat visas Eiropas komūnisti bija apsolījuši savu atbalstu Chruščevam, Tito to vēl nebija papūlējies izdarīt un, protams, Chruščevs gribēja zināt kādēļ.

Cik var lasīt starp rindiņām no Ļeņingradā izdotā Tito un Chruščeva komunikē un cik var secināt no skopajiem Dienvidslavijas prezidenta komentāriem Belgrades lidostā, Tito principā nepiekrīt vispasaules komūnistu partiju konferencei, tāpat nepiekrīt iemesliem, kādēļ Chruščevs šādu konferenci tik ļoti steidzas sasaukt.

Nevienam nav nekādu šaubu, ka Chruščevs steidzina sasaukt komūnistu konferenci, lai vienreiz par visām reizēm pasaulei un ķīniešiem parādītu, ka viņš ir pirmais komūnists un Padomju Savienības partija pasaules vadošā komūnistu partija. To nostabilizējis, Chruščevs var pat mēģināt iet soli tālāk, prasot Ķīnas izslēgšanu no pasaules komūnisma kustības. Un tieši šis ir punkts, kuŗā Dienvidslavijas un Padomju Savienības starpā valda vislielākā nesaprašanās. Lai gan tas nebija Chruščevs, bet Staļins, lai gan tas notika 1964., bet 1948. gadā, Tito vēl nebūt nav aizmirsis savu izslēgšanu no kominforma. Citiem vārdiem, ja ar izslēgšanām sāk nodarboties arī Chruščevs, ja viņš, tāpat kā tagad Pekinga, mēģina uzspiest citiem savu ideoloģiju, tad var nepaiet ilgs laiks, kad zem Kremļa āmura nonāk arī Tito komūnisms.

Dienvidslavijas prezidents domā, ka tikmēr, kamēr Padomju Savienība un komūnistu Ķīna kildojas tikai savā starpā, kamēr tās savā starpā cinās par pasaules komūnistu vadību, nevienam nekāda nelaime nav nodarīta. Kā komūnistu Ķīna, tā Padomju Savienība domā un rīkojas it kā viņi būtu vadošie komūnisti. Chruščeva proponētā konferencē vienu vai otru par tādu arī atzīs un, lai tā būtu Maskava vai Pekinga, Tito šādu konferencē atzītu virskundzību negrib. Tas, varbūt, mazliet atgādina galvas bāšanu smiltīs, bet Tito domā, ka no atzītas kādas komūnistu partijas virskundzības visvieglāk būtu izvairīties boikotējot konferenci, kuŗā šāda atzīšana varētu notikt.

Pašreizējie apstākļi komūnistu konferencei ir izdevīgi Chruščevam, kas tādēļ sarunas arī tik ļoti steidzina. Apstākļi ir ļoti neizdevīgi komūnistu Ķīnai, kas tādēļ sarunu sākumu mēģina pēc iespējas novilcināt. Ja lietas notiktu pēc Pekingas prāta, tad vispasaules komūnistu konference tiktu atklāta tikai pēc pieciem gadiem — un pirms vispārējās konferences vispirms būtu notikušas sarunas starp Padomju Savienību un komūnistu Ķīnu, pēc tam neliela formāta starptautiskas sarunas un tikai tad, kad nolīdzināti visi ceļi, galvenā konference.

(Nobeigums 8. lpp.)

CITIZENSHIP BRANCH
DEPT. OF IMMIGRATION
FILE No.
JUN 16 1964
OTTAWA

LATVIJA

Atvilo

48. n-rs. SESTDIEN, 1964. GADA 13. JŪNIJĀ

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 1.60; tekstā $ 3.20 - $ 6.40 par vienas collas slejas telpu

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var neatbilst redakcijas viedoklim.

Liteni un 14. jūniju atceroties

II

Nometnes izveidošana beidzās ar Litenes dzelzceļstacijas un nometnes savienošanu ar taisnu ceļu pāri tīrumiem un tilta izbūvi pāri Pededzes upei nometnes rajonā.

Vairākus gadus Litenē turpinājās parastā karaspēka nometņu dzīve, un es esmu pārliecināts, ka lielum lielajam vairumam Litenes laiks atmiņā izsauks daudz jauku atmiņu. Vienam būs patikusi tik proziska lieta kā šaušana, otrs bieži stāstīs par tām neskaitāmajām meža ķēm, kuras klāja visus poligona smilšainos paugurus un kuru smaržu un ziedus pēc patikas varēja baudīt. trešajam vis. vairāk pa prātam varēja būt valdzinošās peldes Pededzes at- varos un vēl kādam citam — makšķernieka gaitas. Bet visiem viņiem, ja vien tas nebija pilnīgi nejūtīgs pret jebkādiem ārējiem efektiem, uz visiem laikiem aiz- miņā būs palikušas nometnes vakara jundas. Kas var būt va- renāks un pacilājošāks par to, kad daudzu simtu balsis liela on- ķestra pavadījumā vasaras va- kara klusumā meža un upes ielo- kā dzied Dievs Kungs ir mūsu stiprā pils. Cik svinīgas un ne- aizmirstamas ir šīs skaņas! Pat stirnas tālajās Sitas upes meža pļavās uz laiciņu apstājas plūkt zāli un, savas dzirdīgās ausis grozot, mēģina tās labāk uztvert.

☆

Bet visām lietām reiz pienāk gals, visātrāk tas pienāk labām lietām, un 1941. g. vasaras sāku- mā Litenē pūta pavisam citi vē- ji. Tur nebija vairs Latgales di- vizijas daļu, bet kāds Territoriā- lā korpusa pulks ar lielu kārtas skaitli, kas bija sastādīts no vairākām mūsu armijas bijuša- jām daļām, pat no dažādu ieroču šķiru karaviriem. Modē nāca „īsais kurss" un sarkanie stū- rīši ar saviem „priesteriem". Pa- kāpeniski, bet noteikti iesākās individa iznīcināšana, viņa pār- veidošana par trula, vienaldzīga pūļa nenozīmīgo sastāvdaļu. Sā- ka ar cilvēka gara notrulināša- nu, tam lieliski kalpoja „īsais kurss", to pastiprināja ar fizisko nomocīšanu, ko lietpratīgi pie- lietoja pēc noteikta plāna, kura kvintesence bija gaužām vien- kārša: nedot nevienam nevienu brīvu mirkli. Agri no rīta, kad mūsu armijas laikā nometnē vēl nebija atskanējis celšanās signāls, tagad visas vienības bija jau krietni nomocītas ar rīta skrie- šanu, ko krievi sauca par fizisko uzlādēšanu (fizzarjadka), bet tā tenībā bija vienkārša fiziska no- mocīšana. Noteiktā laikā, kas apmēram saskanēja ar karavīru celšanās laiku mūsu armijā, vi- sām vienībām jau bija jāiet pēc ēkrējiena caur kontrolvārtiem, kur vienību politruki ar pulkste- niem rokās atzīmēja laiku. Vien- kārša skriešana līdz galīgam pa- gurumam, un šie kontrolvārti pauda noteiktu mērķtiecību. Mī- nimāli īss laiks brokastīm, tad mācības; pusdienu pārtrauku- ma laikā mītiņi un apspriedes, tad atkal mācības un pēc vaka- riņām atkal mītiņi un politiskās mācības, un tā gandrīz līdz pus- naktij. Tā tas notika katru die- nu, katru nedēļu, arī svētdienās nedrīkstēja būt brīva laika. Jā- saka, metode ļoti iedarbīga. Pēc dažiem mēnešiem cilvēks jau tu- vojas stāvoklim, kad viņu sāk nodarbināt un interesēt tikai viena doma — gulēt. Galīgi pār- liecināties par metodes sekām neizmāca, iesākās vācu un krievu karš. Bet pirms tam nāca 14. jūnijs.

Jauks, saulains laiks bija 14. jūnijā. Kā vienmēr, arī torīt gā- ju no virsnieku kluba (tas bija iekārtots kādās lauku mājās pa- šā Pededzes krastā) uz nometni, rējiem, vēl vairāk jāpalidzot ko- mūnistiskās pasaules celšanā utt., lemīto taciņu. Pusceļa satiku ri- savu trafarēto komūnistisko tenbraucēju rotas k-ri kapt. N., un viņa pirmais jautājums bija, vai man neesot jābrauc uz virs- nieku klubu mācībām Gulbenes apkārtnē? Izrādījās, ka viņš ir viens no izbraukuma dalībnie- kiem, bet kad tie sapulcējušies noteiktā laikā nometnē, gaidot automašinas, pienācis jauns ri- kojums, ka brauciens pagaidam atlikts, un visiem jādodas atpa- kaļ pie savām vienībām, kur arī tiks paziņots jauns pulcēšanās laiks. Ne man, ne kapteinim N. acīm redzot tas nelikās ne ma- zākā mērā aizdomīgi, jo tādi iz- braukumi vai izjādes bija para- sta lieta, un tādām mācībām iz- raudzīja tikai nepieciešamo skai- tu; šajā gadījumā izraudzītajiem bija atgādināts ņemt līdzi Gul- benes apvidus kartes, tālskatus un lietus mēteļus, — arī tā bija parasta lieta. Pagāja diena, un es jau biju pilnīgi aizmirsis sa- runu ar kapt. N.. un nemaz ne- zināju, vai un kad izbraukuma dalībnieki bija no jauna sapulci- nāti. Kā teicu, mums nekādu aiz- domu nebija, nedzirdēja arī kā- das baumas. Bet pievakarē no- metnē tomēr sāka iezagties kāda nervozitāte, kas arvien pieauga. Šo nervozitāti pirmie izrādīja pa- ši daudzie poļitruki: tie bija re- dzami nelielās grupiņās, baiļīgus skatus apkārt mezdami, un, pēc mimikas un žestiem spriežot, kaut ko svarīgu pārrunājam, bet tiklīdz uz to pusi nācās iet kā- dam no mums, tie apklusa vai iz- klīda. Arī viņu ietērps un ap- bruņojums bija pilnīgāks, nebija parasto darba dienu pierastās nepilnības. Drīzi vien kā vēja pūsma nometni pārlidoja pirmās nedrošās ziņas, ka virsnieku mā- cību izbraukuma dalībnieki esot arestēti. Krēslai iestājoties, bau- mas nemitējās, bet gan pieauga, tomēr skaidri neviens nekā ne- zināja. Un tie atkal bija paši po- litruki, kas mums lika nojaust kādu ārkārtīgu notikumu.

Nometnes virsnieku barakas bija aizņemtas ar dažādiem sar- kaniem stūrīšiem un politi- un propagandas birojiem, kādēļ virsniekiem un poļitrukiem dzīvo- šanai ierādīja kādu kareivju ba- raku, pie tam, laikam ar gudru ziņu, apakšstāva guļamnārasa ie- ņēma poļitruki, bet mēs otrā stā- vā, tādā veidā apakšējā stāva iemītniekiem dodot kontroles ie- spējas pār augšēja stāvu gulētā- jiem un viņu eventuālām nakts gaitām. Tajā naktī virsnieku ba- rakā aizmigušo nebija. Poļitruki nāca un gāja visu nakti, klusi sačukstējās apakšējās nārās un viņu acīm redzamā nervozitāte arvien vairāk pielipa augšstāva gulētājiem, kas tikai izlikās ie- miguši, bet īstenībā visu laiku sekoja rosmei apakšā un centās kaut ko izprast no poļitruku čukstiem. Periodiski barakā ie- nāca kādi citi un apstaigāja visu baraku, ar kabatas spuldzi ap- gaismojot otrā stāvā gulošos.

Pie pilnīgas skaidrības mēs ti- kām tikai otrā dienā. Pulka ko- misārs Smirnovs saaicināja mūs savās telpās un paziņoja, ka da- ži virsnieki (resp. visi tie, kas bija izraudzīti mācībām), kā ne- uzticami strādnieku lietai, ir ares- tēti un viņus tiesāšot; mums, pā- rējiem, vēl vairāk jāpalidzot ko- mūnistiskās pasaules celšanā utt., lai sakot, vēlreiz nodziedāja penteri.

Bet kādi asiņaini incidenti pa- vadīja pašu apcietināšanu, es līdz šai dienai skaidri nezinu, kaut gan vairākas reizes esmu runājis ar bij. Jātnieku pulka kapt. Bergu (viņš vēlāk aizgāja bojā Drezdenes bombardēšanas laikā), kas arī brauca uz šīm „mācībām". Skaidrs ir tikai tik daudz, ka viņus vairākās auto- mašīnās no Litenes muižas (tur bija korpusa štābs), kur pulcējās arī citu daļu virsnieki, veduši it kā Gulbenes virzienā, bet dažus kilometrus no muižas iegriezu- šies šādā meža ceļā, klusā vietā, kur biezi krūmi ieslēdz šauro ce- ļu līdz pašiem ceļmalas grāvjiem, brauciens apturēts. Braucienu vadītājs, korpusa štāba majors Tkačevs (tā, liekas, viņu sauca) līdzis visus izkāpt un norindo- ties uz ceļa, pats iznācis priekšā un sacījis: „Bet pēc mūsu no- teikumiem mācības tiek izdarī- tas tā: rokas augšā!" Tai pašā mirklī abpus ceļam paškrūšies biezie krūmi, kur jau gaidījušas noslēpto sarkanarmiešu rindas ar pret ceļu vērstiem ieročiem. Pēc atbruņošanas visi atkal sa- kāpuši automašīnās un devušies uz Gulbeni, apsardzībai nu jau pievienojoties dažiem bruņauto. Gulbenē tūlīt pārvietoti jau sa- gatavotajā dzelzceļešelonā, bet tur gaidījuši kādu diennakti. Sa- jā laikā pieminētais kapteinis B. vairākas reizes saukts uz nopra- tināšanu, jo izrādījies, ka sajauk- ti priekšvārdi, un viņam šeit ne- vajadzētu būt. Ar kādiem drau- diem vai solījumiem viņu atbrī- voju̇uši, viņš nekad nestāstīja, lai gan bijām draugi, un par šo lietu es mēģināju ar viņu runāt vēl vācu okupācijas laikā. Kad es viņu pēc aizvešanas pirmoreiz (tas, laikam, bija trešajā dienā) satiku nometnē, viņš nemaz ne- apstājās, bet steidzīgi gāja ga- rām, un tā tas turpinājās visu laiku, pat tad, kad mēs jau bi- jām jūrmalas nometnē Saulkras- tos un vācu un krievu karš bija sācies. Viņš vairījās no jebkādas satikšanās un sarunas ar pazi- ņām, lai tikai nerastos aizdomas, ka viņš var kaut ko pastāstīt. Jādomā, ka viņa ietekmēšanai bija lietoti savā iedarbībā pār- baudīti līdzekļi.

☆

Ir aizgājuši daudzi gadi. Iespē- jams, ka kaut kur Sibirijā vai pat Latvijā vēl dzīvs klīst kāds kroplis — bijušais cilvēks, bet tie ir tikai izņēmumi no tiem desmtiem tūkstošiem latviešu, kuriem 14. jūnijs bija viņu lik- tendiena; pārējie ir jau sen ar visu samlerinājušies kaut kur zem svešas zemes kapu kopiņām. Viņu likteņs lerosīna daudz jau- tājumu, kuŗi bija un paliks ne- atbildēti. Kāpēc aizveda to un ne citu, kāpēc viņu un ne mani? Runājot par karavīru profesijai piederīgajiem, es nespēju izskaid- rot krievu izvēli.

Pēc Otrā pasaules kara, lasot dažu labu biografiju vai auto- biografiju, bieži vien satiekam izteicienu — „kā neuzticamu ko- mūnistiem, atvaļināja no armī- jas". Vai tur jāsaprot, ka paturē- ti vienīgi uzticamie? Bet ka tas tā nav, pierāda pats 14. jūnija notikums — visvairāk virsnieku aizveda tieši no tiem, kas bija paturēti Territoriālajā korpusā, kā „uzticami". Aizveda daudz pī- nīgi nevainīgu jaunu virsnie'ku, atstājot daudzus LKO kavalierus, kalpakiešus un citus, kuru „grē- kiem" katrā ziņā vajadzēja būt daudz lielākiem. Un vai tie, ku- rus neaiztika pat 14. jūnijā, bet vēl ilgāk paturēja korpusā, tie- šām bija tik uzticami? Pietiek atsaukt atmiņā latviešu līdzdali- bu Otrā pasaules karā, lai arī šis jautājums atkristu; paf vairāk — nemaz nebija jāgaida tik ilgi: „uzticamo" masveida dezertēša- na no korpusa daļām sākās tūlīt pēc vācu un krievu kara sākuma. Bet ja mēs katrā ziņā gribam atbildi uz uzdoto jautājumu, tad tā varētu slēpties krievu nodo- mos par latviešu tautas izklīdi- nāšanu, ja ne iznīcināšanu, vis- pār. Tas bija tikai pirmais gā- jiens viņu nodomos, uzvārdiem nebija seviškas nozīmes, atskaī- tot, protams, launprātīgas de- nunciācijas.

Un ja mēs šodien vēl neesam Dieva mierā zem velēnām kaut kur Sibirijas taigā, tad par to mums vairāk ir jāpateicas ne- jaušībai un laika trūkumam ne- kā mūsu „uzticamībai" tautu tē- vam un skolotājam.

Tiem, kas neatgriezās

Pirms 23 gadiem biju latviešu un visu baltiešu lielākās trage- dijas aculieciniece un līdzgait- niece. Pa visiem šiem gadiem daudz kas no atmiņas izgaisis, dziļi sistās rētas pa daļai jau sadzijušas, bet komūnisms pali- cis nemainīgs savā terrorā. Ne- domāju, ka ir pārāk daudz šai- gās un tundrās. Maza daļa ir atgriezusies dzimtenē. Mans stāsts lai ir ziedu puškis tiem, kas neatgriezās, un brīdinājums tiem, kas izelābušies no pasau- les briesmīgākā ienaidnieka — komūnisma. Tas iesākās 1941. g. 14. jūnijā. Cēsīs. Šai laikā es mācījos Cēsu vidusskolā un, protams, dzīvoju pie saviem ve- cākiem pilsētā. Mūsu mājā dzī- voja arī kāds augstāks krievu ierēdnis, kas iepriekšējā dienā bija pateicis maniem vecākiem, lai nākošajā dienā savā mājā neuzturas. To arī mani vecāki izdarīja un aizbrauca uz 5 km attālo lauku saimniecību, tomēr vietējie latviešu čekas ierēdņi bija uzzinājuši manu vecāku at- rašanās vietu, tos apcietinājuši un noveduši uz apcietināto ešelonu Cēsu stacijā. Minētajā die- nā es biju skolā un, kad pārnācu mājās, es uzzināju, ka mani vecāki ir apcietināti un, cik do- mājams, atrodas izsūtāmo ešelonā. Stacijā es tiešām arī sa- vus vecākus atradu. Tēvs bija ievietots atsevišķā lopu vagonā, kopā ar citiem vīriešiem un māte citā, kopā ar sievietēm, zī- dainiem un bērniem. Mani aiz- veda pie mātes, kur es arī pa- liku.

Aizrestotajā lopu vagonā bi- ja 30-40 cilvēku, bez jebkādām labierīcībām. Tās aizstāja vienā vagona malā ierīkota koka sile. Gulēšanai bija ierīkotas divu stāvu kailas koka nāras. Ce- kas līdznemamo mantu svars bija noteikts 150 kg. Mūsu ešelons Cēsu stacijā nostāvēja līdz nākošam rītam, kad sākās mū- su ceļojums pretim nezināmai nākotnei. Kurp mūs vedīs,tas ne- tika teikts, bet mums gan pa- teica, ka mēs tiekam pārvieto- ti. Cik lopu vagonu bija mūsu ešelonā, es nevaru pateikt, bet tas bija krietni vien garš. No Cēsīm mūs veda uz Gulbeni, Rēzeknī, Zilupi un tad pāri Lat- vijas robežai uz Veļikiji Lukiem, apkārt Maskavai austrumu vir- zienā. Latvijā stacijās, kur vil- ciens apstājās, mūs ārā nelaida.

Tālāk uz austrumiem mēs krustojām Urālu kalnus. Ceļā mums izsniedza sausiņus, kon- servus un stacijās, kur vilciens apstājās, arī siltu viru. Protams, mēs neviens šo izsniegto pārti- daudz kas no atmiņas izgaisis, bija kaut kas paņemts no mā- jām līdzi, un visi bijām arī ļoti satraukti, tā ka ēdiens nemaz nenāca prātā. Protams, katrā stacijā mums deva arī krievu tē- ju. Mūsu brauciens ilga trīs ne- dēļas. Vilciens gāja līču loču, il- gi stāvēja priekšpilsētās, bieži brauca tām apkārt, tad kādu laiku braucām atpakaļ. Mēs bi- jām cerību pilnas un domājām, ka krievi mūs nekur neaizvedīs, bet mūsu ešelonu pārķers kādas vācu armijas tanku smailes un atgriezīs mūs atpakaļ dzimtenē. Diemžēl, mūsu cerības nepiepil- dījās. Pēc trīs nedēļām mūs noveda Ačinskas pilsētā, Kras- nojarskas apgabalā. Visu brauk- šanas laiku mūsu ešelonu ap- sargāja krievu čekas kareivji. Ačinskā mūsu ešelons iebrau- ca kādā lielā labības noliktavā. kur bija liels laukums, iežogots ar augstu stiepļu žogu un vai- rākiem šķūņiem — angariem. Kam izmāca vieta, tie novietojās zem jumta šķūņos, bet kad tie bija pilni, pārējiem bija jāpa- liek zem klajas debess. Ar pie rokas esošiem līdzekļiem saslē- jām tādas kā teltis un tās pār- klājām pašas ar savām drēbēm. Ļoti viegli iedomāties, kāds šeit bija stāvoklis. Kas notika, kad lija lietus? Tāpat nekādu citu labierīcību. Šeit bojā aizgāja daudz zīdaiņu un mazu bērnu, kas turpat sētmalā tika aprakti. Arī ar uzturu šeit bija ļoti slikti. Līdzpaņemtie pārtikas krājumi bija izsīkuši. Lai izsalkumu ma- zinātu, mēs žogā iztaisījām cau- rumus un pa tiem no vietējiem iedzīvotājiem pret mūsu drē- bēm iemainījām olas, pienu u. c. produktus.

Vēl jāpiezīmē, ka brauciena laikā mūsu ešelons tika bieži sadalīts un vagoni gan atāķēti, gan pieāķēti un novirzīti citur. Kā redzams, vīriešu vagoni tika aizsūtīti citā virzienā uz soda nometnēm. Tā es kopš Latvijas savu tēvu nekad netiku redzē- jusi, un man arī nav nekādu zi- ņu par viņa likteni.

Šai labības noliktavā nodzī- vojām vairāk nekā nedēļu. Pēc tam mūsu novietnē sāka iera- ties „vergu tirgotāji", cilvēki no kolchoziem, fabrikām un citām vietām, kas meklēja saviem uz- ņēmumiem darba spēku. Mani ar māti un vēl kādas 20 sievie- tes ar vaļēju smago mašīnu no- veda uz 50 km attālo Birļusi sādžu, kur mūs novietoja darbā valdības lopu uzpirkšanas — pārdošanas stacijā. Mūs novie- toja apm. 10x20 pēdu lielā aitu kūtī, kuŗā bija ierīkotas divstā- vu guļamās nāras. Šeit mums bija jāgul un jādzīvo. Ikvienam viegli iedomāties, kādos apstāk- ļos mums bija jādzīvo. Šī lopu stacija uzpirka lopus no apkār- tējām saimniecībām un pēc tam, kad vajadzīgais skaits bija uzpirkts, tos veda uz pilsētu ar- mijas un veikalu vajadzībām. Mūsu darbs bija plaut un sa- vākt sienu šo lopu vajadzībām. Protams, siens bija jāplauj ar izkaptīm un grābekļiem jāsa- grābj.

Šeit mums bija jācīnās ar di- vām briesmām. Naktīs,kad pa- modāmies, mūsu aitu kūts sie- nas visas bija sarkanas. blaktis varēja grābt saujām. Dienā mums bija citas briesmas, pro- ti, mazās, melnās mušiņas, kas līda visur, mutē, degunā, kur vien varēdamas. Briesmas bija ēdamlaikā, tad tās līda mutē. Tāpat, kad bija jāiet uz „biro- ju" pierakstīties. Lai ar šīm mu- šiņām cīnītos, bija jāvalkā ga- rās bikses un jālieto speciāli odu tīkli. Kad šīs mušiņas ieko- da, tai vietā tūlīt sapampa un sāka neciešami niezēt. Lai cīni- tos pret šīm mušiņām mēs ro- kas un atsegtās miesas daļas apsmērējām ar tavaotam — dar- vai līdzīgu ziedi. kas nejauki smirdēja, bet aizsargāja mūs no melno mušiņu briesmām.

Birļusi bija paliela krievu sādža ar savu pastu, tiesas na- mu, skolu, slimnīcu u. c. iestā- dījumiem. Mums bija izdotas nelielas reģistrācijas zīmes un reizi mēnesī mums bija jāiet mi- licijā reģistrēties. Baznīcas šai ciemā nebija. Ciema iedzimtie bija krievi, kas pret mums, iz- sūtītajiem, izturējās ļoti drau- dzīgi un izpalīdzīgi. Ciemā bija arī daži veikali, bet pa lielākai daļai tur neko nevarēja nopirkt, izņemot šņabi.

Kad siens bija nopļauts un savākts, sameklēju darbu tai pa- šā ciemā drēbju šūšanas darb- nīcā — artelī. Šeit darbs bija iekārtots divās maiņās — katrā maiņā 12 stundas, un šeit mak- sāja, kā saka, uz gabalu. Šū- šana bija jāizdara ar roku grie- žamo šujammašīnu. Bija nolik- ta dienas norma. Dienā bija jā- pašuj 4 kleitas vai 6 vīriešu krekli. Kad pārnācu darbā uz šūšanas arteli, mēs ar māti un vēl 4 sievietes noīrējām mazu istabu, tik lielu, ka visi seši sieviški varējām rindā uz grīdas sagulēt.

Ciemā bija arī elektriskā strā- va, bija savs kino, kā arī notika balles. Pa retam mēs arī uz tām aizgājām apskatīties. Šūša- nas artelī nostrādāju līdz pava- sarim, kad šo arteli slēdza. Bi- ja jāmeklē cits darbs. Pārgāju strādāt uz graudu noliktavu. kur strādāju pie graudu vētīšanas un maisu pildīšanas. Sādža at- radās uz Čulinu upes krasta, kur pavasarī pienāca kuģi, ko vajadzēja piekraut ar labību. Lai ar cik dīvaini tas izklausītos: pie graudu tīrīšanas un labības maisu iekraušanas kuģos strā- dāja tikai sievietes. Jāpiezīmē. ka labības maisi bija 100 kg smagi. Protams, vienai sievi- tei maisu pacelt nebija pa spē- kam. tāpēc divas sievietes pa- rasti palīdzēja maisu uzcelt ple- cos nesējai, tās sievietes muskuļu spēks un sviedri pildīja krievu kuģus.

Jūnijā visas sievietes no mū- su ciema tika piespiedu kārtā paņemtas un ar kuģiem nosūtī- tas uz Krasnojarskas pilsētas fi- nieru fabriku darbā. Pēc kāda laika es pārgāju darbā uz sov- chozu, kas atradās 50 km no Krasnojarskas. Mana māte pa- lika dzīvot vēl Birļusi ciemā. bet kad es pārcēlos arī dzīvot sovchozā, tad māte pārnāca pie manis. Šis sovchozs bija ievēro- jams ar to, ka šeit ražoja vi- sus produktus Krasnojarskas N KVD vajadzībām, kā: saknes, auglus, galu, olas u. c. Sākumā strādāju lauku darbos pie dār- zu ravēšanas, ražas novākšanas u. c. Dzīvojām armijas teltīs — 10 sievietes vienā teltī, gulējām koka gultās, ja tās par tādām varēja saukt. Teltīs nodzīvojām līdz oktobrim, kad sākās lielais sals un sniegs. Tad mūs pārvie- toja uz kādu vagonu, kas bija apkurināms, bet arī te dzīvoša- na bija neciešama lielā aukstu- ma dēļ, tādēļ tikām atkal pār- vietotas uz zemnīcu. Katrs var iedomāties, kāda sajūta ir dzī- vot pazemē, bet šeit mēs vairs nesalām. Par kurināmo mēs gā- dājām pašas, cērtot malku un zarus mežā, ko, protams, pašas nesām mājās saiņos uz mugu- ras. Zemnīcā mēs visas bijām latvietes. Te dzīvodamas, sagai- dījām un nosvinējām arī Ziem- svētkus, mums bija pat eglīte, tikai bez svecītēm. Ziemā mēs strādājām pie sakņu un grau- du šķirošanas. Kaut gan dzīvo- jām zemnīcā, saslimšanas gadī- jumu bija samērā maz, kas iz- skaidrojams ar to, ka klimats te bija sauss, un šai laikā ap- kārtnē nekādas infekcijas slimī- bas neplosījās.

(Nobeigums 7. lpp.)

VIENTIESĪGIE ALBIONA SALAS

RAKSTA UZ KRIEVIJU, BET VĒSTULES SAŅEM NO SATELITVALSTIM UN PAT NO INDIJAS.

Londona (Ds.) Kāds angļu jaunieklis, kuŗš jau puslīdz „ie- lauzījies" krievu valodā, savu zināšanu papildināšanai un noa- ļošanai bija iecerējis nodibināt rakstisku draudzību ar kādu sev līdzīgu jaunekli Pad. Savienībā, kādā nolūkā nosūtīja kādam krie- vu laikrakstam mazu rakstiņu ar lūgumu atsaukties sarakstīšanas nolūkos. Atsaucība arī tiešām bija liela — jaunieklis saņēma kopskaitā 173 vēstules no Poli- jas, Čechoslovakijas, Bulgārijas, Dienvidslavijas, Ungārijas, jā, pat no Indijas, bet — nevienas no Padomijas. Liekas, ka krievu jau- natne labi saprot, kādas konsek- vences draud, nodibinot tuvākas, kaut arī tikai rakstiskas, attiek- smes ar rietumniekiem.

Varbūt šo krievu nebrīvību ta- gad izprot arī vientiesīgais angļu jaunieklis.

Britu slepenais dienests nesen bija „spārnos" par kādu aviāci- jai veltītā periodikas izdevumā parādījušos uzņēmumu, rādot kā- du krievu kaujas lidmašīnu ra- ķetes izšaušanas brīdī. Uzņēmu- ma paraksts vēstīja, ka šī vispār ir pirmā reize, kad slepenībā iz- devies šādu, tieši raķetes izšau- šanas brīdī izdarītu uzņēmumu izsūtīt no Pad. Savienības.

Vientiesīgie tam notīcēja. No- tīcēja, ka tiešām atveries viens caurums, pa kuŗu militārie no- slēpumi sākuši plūst no Austru- miem uz Rietumiem, nevis pre- tējā virzienā. Prieks tomēr bija visai īss, jo pēc dažām nedēļām kāds students atzinās, ka šo uz- ņēmumu viltojis un piesūtījis re- dakcijai. Students cer, ka ekspert- ti, kas viņa darbu atziņa par iz- brīža bez vēsts pazudis. Šajā kreiserī abi sarkanie varasvīri ieradās Anglijā.

Šajā mistiskajā lietā ir zināms tikai tas, ka tūliņ pēc Kraba pazušanas speciālās nozares de- tektīvi ieradušies tajā viesnīcā, kuŗā Krabs bijis apmeties, un no viesu grāmatas izplēsuši pāris lapu. Kā britu ārlietu ministrija, tā arī krievi no savas puses šajā lietā no komentāriem atteicās.

Pēc ilgāka laika Lamanšā gan atrada kādu nirēja tērpā ietērptu līķi, kas bija bez galvas, un ofi- ciālās iestādes paskaidroja, ka tas varētu būt pazudušais Krabs, bet šai versijai netic Kraba līga- va. Dalītās domās par to arī daudzi citi. Bet visai naivs un vientiesīgs gan izklausās šis I. gavas nesen laikrakstiem dotais paskaidrojums. kuŗā viņa izsaka nodomu doties uz Maskavu, lai tuvāk noskaidrotu, kas notīcis ar viņas līgavaini, jo viņa pārliecī- nāta, ka visa noslēpuma atslēga atrodas krievu rokās. Pēc līgavas domām Krabs nirstot notverts un aizvests uz Pad. Savienību.

Nedz britu ārlietu ministrija, nedz arī padomju sūtniecība uz līgavas vēstulēm neatbildot. Nav gan šaubu par to, ka veltīgi iz- šķiesta būs arī visa Maskavas braucienam izdotā nauda. Bet vientiesīgo jau pasaulē netrūkst.

RAKSTA NODEVĒJU VĒSTURI

Partijas mēnešraksts Padomju Latvijas Komūnists ik numurā sniedz pa nodaļai no Latvijas ko- mūnistiskās partijas vēstures, ko izdošanai sagatavo latviešu KP „vēsturnieki" krievu funkcionāru - cenzoru pārnaudzībā. Šī gada maija numurā ievietotajā 13. no- daļā sasniegts 1934. gads. Tur teikts, ka LKP 1934. gada sāku- mā bijuši 1150 biedru, komjau- natnē un Moprā — 320, pie kam šie skaitļi sastādījās no visu Lat- vijas tautību komūnistiem, kur seviški lielu procentu deva krievi un žīdi. Šī vēsture, protams, ir kārtējais faktu viltojums, kur pagrīdnieku „cīņa" glorificēta un pārspīlēta. Pret apcietinātajiem partijniekiem buržuaziskie fašis- ti esot vērsuši mežonīgu terroru, bet turpat tālāk apgalvots, ka tie cietumos varējuši izdot žurnālus un tos pat nosūtīt partijnieku grupām rajonos. Šādi un līdzīgi apgalvojumi rāda visai paīvu di- alektiku. Patiesībā šī LKP vēstu- re būs nabadzības apliecinājums latviešu nodevējiem. Tādēļ arī ne reti apgalvots, lūk, latviešu tauta 1940. g. gāzusi buržuazisko fašistu valdību, kā vēsturē jāat- tēlo krievu armijas izdarītā Lat- vijas okupācija!

KREMLIS SAGATAVO SPIEGUS

Vācijas robežsargu laikraksts Die Parole sniedz ziņas par da- žām spiegu skolām Vācijas krie- vu okupācijas joslā. Viena spie- gu sagatavošanas skola esot ie- kārtota bijušajās SS sargu kazar- mās dažu kilometru attālumā no Buchenvaldes koncentrācijas no- metnes, kas kā moku vieta kal- poja ne vien Hitlera režīmam, bet pēc kara arī krievu okupāci- jas varai. Šīs kazarmas labi no- slēpj apkārtējais ozolu mežs un tagad tur stacionēta kāda krievu tanku brigāde. Taču kazarmju bloku vidū kāda ēku daļa arī ta- gad esot hermetiski noslēgta. Šo speciālo novietni varot ap- meklēt tikai ar atļaujām, kas šīs jaunās spiedzes visos „laba- jos" tikumos, manierēs un vīrie- šu iekaŗošanas mākslā amācot ukraiņu grafiene Kiročenko, ku- ra kādu laiku dzīvojusi Parīzē un tādēļ tur iepazīto un pārdzī- voto dekadenci tagad var nodot tālāk jaunām, mērķtiecīgām priesterienēm.

CEĻ

RAKSTU KRĀJUMS XI, R

Trīsdesmitajos gados Ceļi bi- ja periodisks rakstu krājums, ko izdeva LU filoloģijas un filo- zofijas fak. studentu biedrī- ba Ramave, lai veicinātu topo- to filologu, īpaši baltologu, pie- vērsanos patstāvīgam pētnieci- bas darbam. Deviņās burnicās, kas pagūva iznākt Rīgā, sakrā- jies daudz vērtīgu filoloģijas materiālu. Jāuzteic trimdas ra- mavieši, vispirms jau Draviņu pāris Lundā, kas rūpējusies par Ceļu atjaunošanu svešumā, kaut arī nu vairs nav runa par stu- dentu, bet gan par filistru rak- stu krājumu.

11. burtnīca ir jau otra, kas izdota trimdā. Tā sākas ar Ve- ronikas Strēlertes rakstu par at- skaņām latviešu dzejā, skicējot fonatu gan literāturvēstures, gan teorētisko principu, gan kaut cik arī gramatiskajā plāk- snē. Kā allaž, Strēlertei ir sava piecja, tālab radušies vairāki in- teresanti atzinumi. Cita starpā, laikam viņa ir pati pirmā, kas apgalvo, ka latviešu valoda esot „atskaņām bagāta". Vienā otrā gadījumā Strēlertes domas būtu diskutējamas, bet šai recen- zijā tas nav iespējams. Vēra

JAUNS RAKSTU KRĀJUMS PAR RAKSTNIEKIEM

Rakstnieks Teodors Zeltiņš sācis sagatavot jaunu rakstu krājumu par rakstniekiem un dzejniekiem un tas sauksies — Pašportreti. Sīnī krājumā autō- ri stāstīs par sevi, pakavējoties pie tā, kas katram šķitis viņa dzīvē svarīgākais. Rakstu krāju- mu izdos apgāds Grāmatu Draugs un tas tieši pieslēgsies nāb- jau šī apgāda izdotajām antoloģijām Dzejas un sejas un Trimdas profili.

Jaunajā krājumā sastādītājs Teodors Zeltiņš cer uzņemt ap 150 autoru, arī dažus tādus, kas nav uzņemti iepriekšējos. Bez tam krājumā T. Zeltiņš grib ie- tilpināt arī kritikus un memuā- ru rakstītājus. Ja techniski būs iespējams, dzīvo autoru pašpor- tretiem viņš pievienos laika biedru atmiņas par trimdā mi- rušajiem rakstniekiem un dzej- niekiem.

Jāpiebilst, ka 1947. g. iznāca rakstu krājums Trimdas rakst- nieki trijos sējumos, kur rakst- nieki brīvi stāstīja par sevi, bet trimdā 17 gadu laikā izaugusī vesela jauno rakstnieku paau- dze, kas Pašportretos ieņems cienīgu vietu blakus vecajiem.

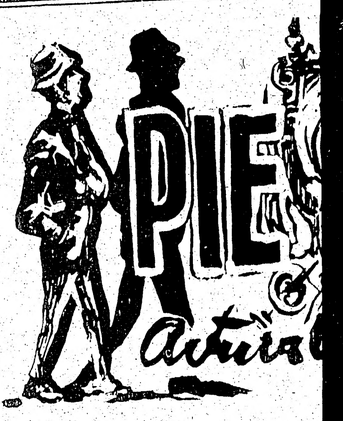

(58. turpinājums.)

Ronalds bija pārsteigts. Agrākās sarunas a tam bija likušas baidīties, ka māte pret Elinu b un nelaipna, bet izrādījās, ka viņš māti bija r novērtējis. Māte Elinu saņēma kā mīļāko un s dzēto bērnu. Par meitiņu vien sauca, katrā izdev di apgāstīja un nepārtraukti runādama staigā līdzi.

No lidlauka Ronalds Elīnu bija vispirms uz Elizabetes viesnīcu. Tur tai — saskaņā ar E lāsanos bija sarunāta apmešanās.

Ierēdnis pie reģistrācijas galda, Ronaldu r rodzot, pārjautāja:

— Vienvietīgu istabu? Un tikai vienu?

— Esmu montreālietis. Šeit apmetīsies tik Viņa ir no Nujorkas, — Ronalds ne bez lepn metināja.

— Es saprotu, — ierēdņa sejā bija aukst dziba, — jūsu istaba ir deviņpadsmit sešdesm

CEĻI

RAKSTU KRĀJUMS XI, RAMAVE, 1963.

Trisdesmitajos gados Ceļi bija periodisks rakstu krājums, ko izdeva LU filoloģijas un filozofijas fak. studentu biedrība Ramave, lai veicinātu topošo filologu, īpaši baltologu, pievēršanos patstāvīgam pētnieciības darbam. Deviņās burnīcās, kas paguva iznākt Rīgā, sakrājies daudz vērtīgu filoloģijas materiālu. Jāuzteic trimdas ramavieši, vispirms jau Draviņu pāris Lundā, kas rūpējušies par Ceļu atjaunošanu svešumā, kaut arī nu vairs nav runa par studentu, bet gan par filistru rakstu krājumu.

11. burtnīca ir jau otra, kas izdota trimdā. Tā sākas ar Veronikas Strēlertes rakstu par atskaņām latviešu dzejā, skicējot tematu gan literātūrvēstures, gan teorētisko principu, gan kaut cik arī gramatiskajā plāksnē. Kā allaž, Strēlertei ir sava pieeja, tālab radušies vairāki interesanti atzinumi. Cita starpā, laikam viņa ir pati pirmā, kas apgalvo, ka latviešu valoda esot „atskaņām bagāta". Vienā otrā gadījumā Strēlertes domas būtu diskutējamas, bet šai recenzijā tas nav iespējams. Vēra Damberga iespiedusi kādu Viktora Egliša vēstuli Valdemāram Dambergam. V. Egliša personības pētniekam kā arī tam, kas interesējas par kultūras atmosfairu Latvijā šī gadsimta sākumā, ar to pieejams diezgan zīmīgs dokuments. Andrejs Johansons devis fragmentu no savas doktora disertācijas, šai gadījumā apstājoties pie tiem tautas ticējumos sastopamiem gariem, kam vācieši devuši nosaukumu „Poltergeist." Dažās lappusēs savākts daudz materiālu, izdarīti asprātīgi salīdzinājumi un rasti svaigi secinājumi. Magdalēna Rozentāle savā rakstā par raksturīgiem skaitļeņu grupējumiem latviešu tautas dziesmu valodā plašāk un sīkāk iztirzājusi tematu, kas dainoloģijā skarts jau agrāk. Svarīgi, ka šoreiz temats ievirzīts salīdzināmās folkloras skatījumā, kas dainoloģijai kļūst arvien nepieciešamāks. Velta Rūķe Dažās Raiņa valodas un stila problēmās aplūkojusi komparāciju formas un bezprepoziciju savienojumus. Faktu konstatēšanā autore bijusi ļoti rūpīga, bet secinājumos viņa turpina tradiciju atzīt par teicamu visu, kā rīkojies lielais dzejnieks, Manuprāt Raiņa slavai nevarētu kaitēt arī daži kritiskāki atzinumi. Visaugstākā mērā aktuāls ir E. Hauzenbergas — Sturmas raksts par vairīšanos no prepozicionāliem savienojumiem modernajā latviešu valodā. Gan trimdas, gan dzimtenes izdevumos savāktais materiāls, kas šai rakstā ļoti pārskatāmi sistematizēts, gaišī liecina par kādu — pēc manas pārliecības — ārkārtīgi draudīgu procesu mūsu pēdējo gadu desmitu valodā, par procesu, kurā liela nozīme nevīzībai un kurš tālab virzās uz valodiskās anarchijas pusi. Taču no normātiviem padomiem „dažādu valodas kļūdu" garā Hauzenberga — Sturma vairījusies. No mūsu visjaunākās paaudzes valodniekiem arvien vairāk sāk izcelties Valdis Zeps. Viņa rakstā par „lienu, līdu, list" celmu morfonēmisko izcelsmi pati interesantākā ir hipoteze, ka šķietamie izņēmumi valodā turas tādēļ, lai palīdzētu definēt morfonēmisko likumu apjomus un savstarpējo secību. Tīri tehnisku darbu veicis Aleksandrs Jansons, izrakstīdams un alfabēta sekā sakārtodams hidronimus, kas atrodami Vidzemes 1638. g. arklu revīzijas dokumentos, kuŗus 30/10. g. mijā savā apstrādājumā publicēja E. Dunsdorfs. Anna Ābele devusi autobiografiskus datus, kam K. Draviņs pievienojis šīs valodnieces publicēto darbu sarakstu. Apskata lappusē iespiesta K. Draviņa informātīva recenzija par vācu valodnieka V. P. Šmita habilitācijas darbu Studien zum baltischen und indogermanischen Verbum.

Ceļi ir rakstu krājums, kas veltīts mūsu visnacionālākajām zinātņu nozarēm. Nebūs daudz, kas par to interesēsies, jo ir tāču runa par izdevumu, kura tēmati ļoti speciāli. Bet, ja par neapstrīdamu atzīstam vajadzību, lai arī trimdā turpinātos mūsu pašu baltoloģija kā turpinājums brīvās Latvijas universitātes filoloģijas un filozofijas fakultātes baltu nodaļas darbam, tad šim rakstu krājumam ir liela nozīme. Lai krātos materiāli un enerģija nākamās burtnīcas sagatavošanai.

Jānis Rudzītis

JAUNS RAKSTU KRĀJUMS PAR RAKSTNIEKIEM

Rakstnieks Teodors Zeltiņš sācis sagatavot jaunu rakstu krājumu par rakstniekiem un dzejniekiem un tas sauksies — Pašportrets. Šinī krājumā autori stāstīs par sevi, pakavējoties pie tā, kas katram šķitis viņa dzīvē svarīgākais. Rakstu krājumu izdos apgāds Grāmatu Draugs un tas tieši pieslēgsies abām jau šī apgāda izdotajām antoloģijām Dzejas un sejas un Trimdas profili.

Jaunajā krājumā sastādītājs Teodors Zeltiņš cer uzņemt ap 150 autoru, arī dažus tādus, kas nav uzņemti iepriekšējos. Bez tam krājumā T. Zeltiņš grib ietilpināt arī kritikus un memuāru rakstītājus. Ja tehniski būs iespējams, dzīvo autoru pašportretiem viņš pievienos laika biedru atmiņas par trimdā mirušajiem rakstniekiem un dzejniekiem.

Jāpiebilst, ka 1947. g. iznāca rakstu krājums Trimdas rakstnieki trijos sējumos, kur rakstnieki brīvi stāstīja par sevi, bet trimdā 17 gadu laikā izaugusi vesela jauno rakstnieku paaudze, kas Pašportretos ieņems cieņīgu vietu blakus vecajiem.

JAUNAS GRĀMATAS

DIVI ORIĢINĀLDARBI

Irmas Grebzdes romāns Te nu es esmu, ar viņas māsas Rasmas Galenieces ilustrācijām, un Rūtas Skujiņas darbs Vējš svaida kaijas, tēlojot galvenokārt sentimentālas atmiņas par mūsu dzīvi DP laikos Vācijā, — ir latviešu autoru divi oriģināldarbi, kuŗus nule izdevis apgāds Grāmatu Draugs, ASV.

Nobeļa prēmijas laureāta Tomasa Manna pēdējo romānu pirms viņa nāves — Avanturista Feliksa Krula atzīšanās, latviešu tulkojumā publicējis Grāmatu Draugs, ASV.

Režisors Andris Valdmanis pārveidojis skatuvei Valdemāra Kārkliņa romānu Vientulības kalns. Jau pirms dažiem gadiem A. Valdmanis izveidojis skatuves variantu no V. Kārkliņa romāna Tikai mīlestība. Mūsu teātŗi abas lugas var pieprasīt A. Valdmanim, 2931 Portland Ave., Minneapolis 7, Minn., USA.

Teodora Zeltiņa stāstu krājums Torņi Daugavā, ko šogad godalgoja Ģenerāļa K. Goppera fonds, iznāks grāmatā vēl šogad Vaidavas apgādā, ASV.

Gada otrā pusē iznāks Voldemāra Skaistlauka dzeju izlase Tā pagāja dzīve. V. Skaistlauks, kas dzīvo Vācijā, latviešu dzejā sāka producēties jau 1919. gadā.

Marta Cakare

Olģerts Čakars

SIRDS RAKSTS

Viļņi, plūstot pret smiltīm, sit
manas sirds rakstā.
Dzeļa vilcējs pa sliedēm rit
un dimdina
manas sirds rakstā.
No lidlauka ceļas
strūklenis un spiedz,
melnu dūmu asti vilkdams
manas sirds rakstā.
Lapa lapai vakarā,
vējam rimstot, rokas sniedz
un čukst
manas sirds rakstā.
Es pieņemu viļņu dvešanu,
sliežu dunoņu,
strūklena dziesmu,
lapu čukstus —
visu paturu sirds rakstā.

VALIJAS MELLIŅAS KONCERTS

Čikāgas konservātorijas kolēģa notika V. Melliņas maģistra grāda iegūšanas koncerts. Koncerta programma bija gara un grūta. Dziedonei nācās veikt visas 18 programmas dziesmas bez pārtraukuma.

Melliņa apbalvota ar ļoti skaistu, sulīgu mecosoprānu, kas skan patīkami kā zemākos, tā augstākos reģistros. Balss plūda brīvi, bez kādas forsēšanas vai piepūles. Kā ļoti labai pianistei, viņas ritma izjūta ir nevainojama.

Programmu V. Melliņa ievadīja ar rotaļīgo Scarlatti „Le Violette" itāļu valodā, tam sekoja Hendeļa un Bacha dziesmas. Tālāk dzirdējām 2 Brāmsa un Volfa dziesmas. Viegli un rotaļīgi izskanēja Brāmsa „In dem Schatten meiner Locken" un ļoti dramatiski „Er ist's".

Turpinājumā māksliniece dziedāja 3 operu ārijas franču valodā.

Bija patīkami, ka dziedone bija atradusi vētu arī trīs latviešu dziesmām: J. Mediņa „Vasaras idille", E. Dārziņa „Pazudusi laimīte un T. Keniņa „Nāc man līdz". Visas dziesmas skanēja skaisti un silti, taču personīgi nebiju dzirdējusi nevienu izpildītāju tik nevainojami dziedam Keniņa „Nāc man līdz".

Programma beidzās ar 5 B. Brittena Šūpļa dziesmām.

Klausītāju bija maz, bet visi klātesošie jutās pacilāti par šo vērtīgo koncertu. Mēs, latvieši jutāmies lepni, ka veco dziedoņu vietā nepaliek tukša, bet viņu vietā nāk jauni, nopietni censoši mūzikas druvā.

Marta Cakare

Zintis 11./12. numurs

Vairāk nekā simt lappušu biezs, ar Lāčplēša attēlu uz vāka, parādījies žurnāla „Zintis" 11. / 12. dubultnumurs. Plašajā izdevumā daudz dzejas un prozas, kas galvenokārt ir tulkojumi angļu valodā, taču daži autori, šķiet, rakstījuši tieši oriģinālvalodā, proti, angliski.

Par grūtībām dzejas tulkošanā sūdzējušies jau agrāk daudzi autori un tulkotāji, kādēļ arī dauzdos izdevumos varam lasīt blakus tekstus abās valodās. Šai problēmai pieskāries arī prof. Speirs, kuŗš literārā pēcpusdienā Roufantā (Rowfant), Anglija, teicis, ka „tulkošana ir varbūt visgrūtākā, visretākā no visām mākslām" (201. lpp.). Ievērojami tulkotāji literātūras vēsturē bieži ir savlem tulkojumiem piešķīruši oriģinālitāti tā, ka tulkotie darbi ieguvuši jaunu vērtību citā valodā. Dzejnieks Ojārs Jēgens reiz minēja priekšrocības, kādas ir literātam, kas intimi piesavinājies citu valodu, var šajā jaunajā izteiksmes sfairā izteikties krasāk un dažkārt arī veikšmīgāk par tiem, kas šajā vidē dzimuši un uzauguši. Paliek tikai jautājums, vai šāda literārā darbošanās sveša kultūrā fieattālina literātu no viņa paša valodas, vai viņš nezaudē latvisko idiomu oriģinālitāti, vai nenotiek kāda abpusēja nonivelēšanās?

Nedomāju, ka te varētu minēt poļu - angļu rakstnieku Josefu Konrādu kā piemēru, jo viņš zināmā mērā dzīvoja divi dzīves un viņa „neangliskums", diemžēl, nav poliskums. Konrada gadījumā nevajadzētu aizmirst, ka viņš 20 gadu vecumā (1878. gadā) kļuva par jūrnieku un uz kuģiem sabija veselus 16 gadus. Savā autobiografiskajā romānā „Lords Džims" Konrads attēlo traģiski patētisko tekulības un bēgulības dzīves veidu: „Tagad viņš vairs nekad neatgrieztos mājās. To ne. Nekad."

Tāpēc liekas, ka mūsu literatu panākumi angliskajā vidē tomēr nozīmē zaudējumu latviešu kultūrai un literātūrai jau tāpēc vien, ka, lai šos darbus latviski baudītu, tie no jauna būtu jātulko no svešvalodas latviešu valodā.

Atgriežoties pie Zinšu pēdējā numura, vispirms jāmin elastīgi un raiti uzrakstītā Ilzes Šķipsnas novele „Ārzemnieki" (Foreigners). Imponē autores iedziļināšanās kāda teksasieša domāšanā pēc tam, kad tas apprec latviešu meiteni Birutu.

Psiholoģisks kāpinājums izrai sās noveles beigu daļā, kad Biruta apzinās savu kaunu, apprecēšanos ar cittautieti, brīdi, kad viņai ir jābūt tīrai latvietei. Intrigē objektīvais tēlojums, kur parādītas tās problēmas, kas rodas latvieti: viņš ilgojas tīrā Teksasas gaisa.

Intervija ar mākslinieci Veroniku Janelsiņu bagātināta ar glezņotāja darbu reprodukcijām, kas rāda tās īpatnējo stilu.

Guntis Zariņš savā novele Mūžīgā trimda (The Eternal Exile) drošās līnijās zīmē vientuļnieka - trimdinieka portretu, izvairīšanos no dzīves īstenībās. Tikai šajā bezpersoniskajā, vējam līdzīgā bezcerības ainā trimdas rakstnieks - vientulis saredz savu eksistenci, un par to viņš ir sev atbildīgs. Rēgaina, spocīga fata morgana ir individuālista vienīgā reālīte.

Interesants fakts par kāda latviešu kuriozo brīvdabas skulptūru ir rakstā „Milestība akmenī"; raksts pārņemts no Floridas „Chamber of Commerce" publicējuma.

Lietuviešu folklorists J. P. Balys sniedz bibliografisku pārskatu par ievērojamākiem publicējumiem pēdējo desmit gadu laikā, kas iztirzā Baltijas valstu problēmas.

Par latviešu svinamām dienām raksta Arvīds Brastiņš, bagātigi ar piemēriem illustrēdams Līgo dziesmas.

Dr. J. Veldemanis turpina sociloģisku apskatu par latviešu vēsturi no 13. līdz 20. gadu simtenim, uzsvērot sociāli - ekonomiskas pārvērtības, to cēloņus un sekas.

Dr. N. Bojārs sniedz otro daļu rakstam par „Baltijas tautu ķēniņiem". Tekstā tabulas, chronoloģiskas diagrammas, kartes. Secinājumi un pieņēmumi balstās uz salīdzināmās valodniecības metodēm. Turpinājums sekos. Dzejnieku starpā lasām L. Taunu, O. Stumbru, K. Lesiņu, A. Zemdegu, I. Vīksnu, M. Zariņu, G. Saliņu, K. Zāli. I. Prīmant; prozā bez tam vēl Ed. Freimaņa un G. Irbes darbi

Žurnāla grafiskais iekārtojums prasa uzlabojumu: ar visu to, ka lietāts labas kvalitātes papīrs, acij tikami burti, iekārtojums paviršs un nekonsekvents. Pārfotografējot citos izdevumos publicētus rakstus, mainās burtu lielums un veids.

Žurnāls Zintis dod iespēju citu tautiešiem iepazīties ar mūsu rakstniecību, dzeju, kultūru un vēsturi, tāpēc žurnālam būtu jābūt reprezentējošam izdevumam, kas nedaritu kaunu mūsu trimdas kultūras līmenim. Žurnālam būtu jāizturpebkuŗa kritika blakus citiem līdzīga satura periodiskiem izdevumiem. Nav šaubu par pašaizliedzīgo darbu, ko ieguldā izdevējs un nedaudzie tulkotāji, bet vai rezultāti atbilst nolūkam?

Tā vien šķiet, ka pietrūkst zināmās erudīcijas, plašāka vēriena, kas saturu un formu varētu sabalansēt un nogludināt. Tāpat par angļu valodas idiomam un samocītiem teikumiem derētu padomāt, jo nevar nepieminēt angļu valodas nevienmērīgo līmeni tulkojumos

Valdis Vītols

GANDRĪZ PUSE KAPITĀLDARBA IZDOTA

IZNĀCIS LATVIJAS VĒSTURES TRESAIS SĒJUMS

Daugavas apgāds Stokholmā jau izsūtījis subskribentiem un grāmatnīcām trešo Latvijas vēstures sējumu, ko sarakstījuši vēsturnieki prof. Edgars Dunsdorfs un prof. Dr. Arnolds Spekke. Šis sējums aptver laiku no 1500. līdz 1600. gadam. Pirmais Arvēda Švābes sarakstītais vēstures sējums, par laiku no 1800. līdz 1914. gadam, kas ietilpst šinī kapitāldarbā, iznāca otrā izdevumā 1962. g., bet tā paša gada beigās iznāca arī prof. E. Dunsdorfa Latvijas vēsture par laiku no 1600. līdz 1700. gadam. Tā kā Daugavas apgāds visu Latvijas vēsturi paredzējis izdot septiņos sējumos, tad veikpirkšanu atliek un gaida visu sējumu iznākšanu, lai tad iegādātos visu kopdarbu Taču šie gaidītāji var pievilties, jo apgādam ik sējums izmaksā dārgi, piebilst, ka katra jau izdotā sējuma apjoms ietver 700 līdz 800 lappuses.

Iznākušie trīs sējumi ir lielā kopdarba ceturtais, piektais un sestais sējums. Pirmajā sējumā ietilpa Latvijas senie laiki — līdz 1300. gadam, otrajā sējumā 14. un 15. gadu simteņi, bet trešajā — 16. g. s. (1500. — 1600.). Pēdējā — septītajā sējumā būs šī gadsimta Latvijas vēsture (no 1914. g. līdz 1960. g.) Šis Latvijas vēstures kopdarbs varēs sajust izsūtījis subskribentiem un turā un formā cieņīgi nostāties līdzās citu pasaules kultūrtautu līdzīgiem darbiem, par spīti Latvijas okupantiem.

Izdotajiem sējumiem pievienotie subskribentu saraksti rāda, ka šis izdevums visvairāk izplatās ASV un citās aizjūras zemēs, bet Vācijā tikko izdoto sējumu iepriekšsamaksājot ieguvušas 58 personas. Anglijā — 73, Zviedrijā — 105. Bez tam šīs grāmatas iegādājas arī grāmatnīcas, kur cena ir tikai nedaudz augstāka par subskripcijas maksu.

Var tomēr domāt, ka daudzi gaidītāji var pievilties, jo apgādam ik sējums izmaksā dārgi, tādēļ var pieņemt, ka lielas rezerves nepārskatāmam tirgum iespiest nevar, arī otrs iespējams šādam milzu apjoma darbam ir problēmatisks.

Jāvēlas, lai Latvijas vēsturi vairāk iegādājas mūsu jaunā, studējošā inteligence un patvēruma zemju augstskolas beigušie, lai gūtu ziņas par Latvijas likteņiem vēstures gaitā.

L. N.

(58. turpinājums.)

Ronalds bija pārsteigts. Agrākās sarunas ar māti tam bija likušas baidīties, ka māte pret Elīnu būs vēsa un nelaipna, bet izrādījās, ka viņš māti bija nepareizi novērtējis. Māte Elīnu saņēma kā mīļāko un sen neredzēto bērnu. Par meitiņu vien sauca, katrā izdevīgā brīdī apglāstīja un nepārtraukti runādama staigāja visur līdzi.

No lidlauka Ronalds Elīnu bija vispirms aizvedis uz Elizabetes viesnīcu. Tur tai — saskaņā ar Elīnas vēlēšanos bija sarunāta apmešanās.

Ierēdnis pie reģistrācijas galda, Ronaldu un Elīnu redzot, pārjautāja:

— Vienvietīgu istabu? Un tikai vienu?

— Esmu montreālietis. Šeit apmetīsies tikai dāma. Viņa ir no Ņujorkas, — Ronalds ne bez lepnuma piemetināja.

— Es saprotu, — ierēdņa sejā bija auksta vienaldzība, — jūsu istaba ir deviņpadsmit sešdesmitsešā. Pie celtņa Ronalds grasījās palikt ārpusē un ļaut Elīnai vienai doties augšā sakārtoties, bet Elīna izbrīnā sarāva uzacis.

— Tu mani atstāsi?!

Kalpotājs, nolics istabas vidū Elīnas ceļa somu un saņēmis Ronalda doto dzeramnaudu, atkāpās. Ronalds ar Elīnu palika divatā. Ronalds pēkšņi juta dīvainu, nepazītu satraukumu. Jau toreiz — Ņujorkā — viņš ar Elīnu bija pavadījis gandrīz ik dienas garus brīžus vienatnē, bet šoreiz bija citādi. Ņujorkā ik mirkli istabā varēja ienākt Dr. Makets vai Bangas kundze. Šeit viņi bija ar kādu neredzamu, bet nenojaucamu valni aizsargāti pret ārējo pasauli. Pat gaŗāmgājēju soļus tē nevarēja dzirdēt, jo gaiteņi bija izklāti biezām, mīkstām grīdsegām, un durvis gatavotas tā, lai nelaistu cauri ne mazāko skaņu. Šeit cilvēks atradās kā uz vientuļas salas okeana vidū — neredzams, nedzirdams, viens par sevi.

Un tagad nu viņš bija viens ar Elīnu. Kā viņam tagad jārīkojas? Ko Elīna no viņa sagaida? Ņujorkā šķiroties viņa tam bija atļāvusi sevi noskūpstīt. Viņš to labprāt darītu arī tagad, bet vai pašreizējā stāvoklī tas bija pieklājīgi? Vai Elīna to nevērtētu par pārdrošību? Viņa taču bija tam uzticējusies un sevi nodevusi tā varā. Tikai nelietis izmantotu šādu situāciju savtīgiem mērķiem. No otras puses — vai Elīna to neiztulkotu par milestības trūkumu, ja viņš tagad nedarītu neko? Viņi taču nebija sveši cilvēki. Kā līgavainis izrāda līgavai mīlestību?

Un tomēr...

Lai slēptu iekšējo nemieru, Ronalds bija piegājis logam. Zem viņa atradās Jēkaba katedrāles pelēki zaļganie kupoli, un Dorčestera ielas nepārtrauktā auto straume. Montreālas sestdiena pulsēja strauja, bet vienaldzīgi auksta. Neviens tur lejā uz ielas nezināja un arī negribēja zināt, ka Elizabetes viesnīcas deviņpadsmitajā stāvā pie viena no daudzajiem logiem stāvēja Ronalds Tailors un izcīnīja sevī vienu no grūtākajām cīņām.

Piepeši viņam likās, ka aiz muguras atskan apspiesti smiekli. Viņš strauji atgriezās, bet Elīnas seja bija atkal nopietna. Varbūt, ja labi ieskatījās, acu kaktiņos bija kaut kas līdzīgs smīnam.

— Tā . . . — Ronalds juta, ka viņam tomēr kas jāsaka, — te nu mēs esam . . .

— Pilnīgi pareizi. Te mēs esam. Un kas tagad?

Ja Elīna lidlaukā viņam neapgalvojusi, ka priecājusies uz Montreālas braucienu, Ronaldam būtu tagad licies, ka viņas balsī saklausāma nepacietība.

— Tagad . . . es domāju — tagad vajadzētu . . . varbūt paēst? Un tad es tev gribētu parādīt manu . . . mūsu māju, ko?

— Kuŗu? Jauno vai veco?

— Vispirms veco. Tur ir arī darbnīca. Un māte.

— A! Māte! Pareizi. Bet tad pagriezies sāņus. Man jāpārģērbjas.

Ronalds paklausīgi nostājās pie loga. Aiz muguras skanēja drēbju svīkoņa, un Ronalds atkal pārdzīvoja slāpstoša cilvēka mokas.

Beidzot viņi bija uz ielas. Pusdienas bija pagājušas ļoti vienzilbīgi, un Ronalds nevarēja saprast, par ko Elīna bija tāda kā ieskaitusies, kā apvainota. Viņš centās, cik varēdams un piedāvāja tai visdārgākos ēdienus, bet Elīna, šķiet, nebija izsalkusi. Viņa vairāk laika pavadīja, apskatīdama cilvēkus pie pārējiem galdiņiem, nekā ēzdama vai sarunādamās ar Ronaldu.

Viņiem nebija, par ko runāt. Sakāmais un prasāmais viss bija izrunāts jau ceļā no lidlauka līdz viesnīcai: kā mātei klājas, ko Konrāds dara, kāds bija lidojums, un cik ilgi Elīna varēs uzturēties Montreālā. Ronalds bija pārsteigts, ka Elīna nekā nejautāja par jauno māju. Kad to sāka celt, viņa vēstulēs to bieži pieminēja, bet tagad, turpreti, likās, ka viņa to pavisam aizmirsusi.

Beidzot Ronalds pats to atgādināja.

— Es ceru, ka tu ar to būsi mierā. Es viņā esmu iebūvējis savus skaistākos sapņus.

— Es arī. Vai kamīns manā istabā būs?

— N . . . nevarēja, mīļā. Dūmvads ir mājas otrā galā. Kamina dēļ vien nevarēja taisīt divus skursteņus. Bet es tavā istabā liku iekārtot lielākus radiātorus. Siltuma netrūks.

Elīna novietoja elkoņus uz galda, iespieda smakru delnās un smīnēdama skatījās pāri galdam Ronaldā.

— Zini, es reizēm sev jautāju: vai tu tiešām esi tik naivs, jeb tā tev ir kāda īpaša māka ar labi ielotu mulķību panākt savu? Būtu labāk bijis, ja savu skaistāko sapņu vietā tu manā istabā būtu iebūvējis kaminu.

— Un radiatorus ne?

Elīna noņēma elkoņus no galda.

— Nē. Radiatorus ne. Kaminu.

— Bet tas būtu izmaksājis liekus pāris tūkstošus.

— Ko tu lauzies ap naudu! Tu nemaz tik skops neesi kā tagad izliecies.

— Nē, skops es neesmu, — Ronalds piekrita, — bet man to tūkstošu nav. Jau tā visa tā būda ir uz parāda.

(Turpinājums sekos).

Latvieši Kanādā

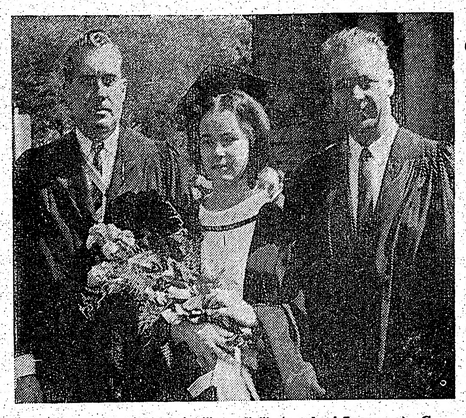

Toronto universitāti beiguši tautieši (no kreisās puses): Gunārs Lūsis BA psicholoģijā, Gerda Sebris BA angļu literātūrā un Ārijs Mazsilis BA tautsaimniecībā. Foto A. Jānītis

TORONTO

Laikraksta galvenais informātors R. Norītis, 135 Laird Dr., Toronto 17, Ont., tālr. 421-6074.

● Baltijas tautu federācijas rīkotais aizvesto piemiņas sarīkojums notiks 15. jūnijā, pl. 8 vakarā Eaton auditorijā. Sarīkojumā galvenais runātājs būs federālās valdības opozīcijas līderis Dž. Difenbēkers, bet programmas daļā piedalīsies Baltijas tautu mākslinieki.

● TLB Sestdienas skolas izlaiduma aktā biedrības pārstāvis A. Grībusts cildināja skolotājus, kas skolas darbā pavadījuši jau ilgāku laiku, pasniedzot tiem skolas nozīmi. Tādu par desmit gadu darbību saņēma māc. A. Briedis, bet par piecu gadu darbību skolotājas D. Dubrovska un A. Heniņa. Garajai skolas labvēlju un apsveicēju rindai vēl pieskaitāmi A. Stikuts, kas sveicienus nesa no Latviešu katoļu apvienības un Toronto katoļu vienības. Latviešu virsnieku apvienības. DV Kanadas valdes un DV Toronto nodaļas vārdā sveica J. Šmits. I. Batraks sveica no skautu jeunas, bet absolventu vecāku vārdā P. Plīsis.

● Sestdien, 13. jūnijā ekskursiju uz Douglas Point atomu spēkstaciju rīko TLB inženieru un tehniķu kopa. Sīdrabenē un Saulainē notiek talka uzpošanas darbiem un bērnu vasaras nometņu iekārtošanai. Plkst. 8 vakarā Austrumu ev. lut. draudzes dievkalpojums aizvesto piemiņai Sv. Barnabas baznīca. Dievkalpojumā piedalīsies viru koris Viesturs.

● Sestdien, 13. jūnijā, katoļu lauku īpašumā, Mežciemā, rīko talku. Talcinieku pieteikšanās sestdienas rītā Mežciemā, pie dežūrējošā pilnvarnieka. Jāņem līdz nepieciešamie darba rīki apt. tīrīšanas darbiem, elektriskās installācijas ievilkšanai paviljonā, tilta būvei un goda vārtu celšanai Līgo svētkiem, ko Mežciemā svinēs 20. jūnijā, plkst. 6 pp. A. Gertmaņa vadībā notiks līgošana. Būs arī jāņuguns un balle paviljonā. Spēlēs Toronto deju kapella. Visi jāņabērni mīļi gaidīti.

● „Jāņu ugunskurs no senatnes dzirkstīm" — saukšies Līgo svētku uzvedums Sv. Andreja ev. - lut. draudzes lauku īpašumā Sīdrabenē. Uzvedumu sagatavojis Osvalds Liepa, kas devis arī mūzikālo skatuvisko un literāro apdari Ar dziesmām uzvedumā piedalīsies Rasma Bērziņa, Mirdza Kroņleja, Andis Cers, Rudolfs Purvs, Zanis Zentiņš, kā arī sīdrabeniešu koristi, bērnu koris un Toronto meiteņu sekstets Mežmeitiņas. No aktieriem piedalās A. Bencone, I. Purva, H. Miķelsons, F. Vilmanis u. c., kā arī TLB tautisko deju kopa Dīždancis. Akordeona pavadījumus sniegs Aivars Staško, bet mūzikālās iespēles skaņu lentēs un starpspēles V. Grīķis. Dekorācijas gatavojis mākslinieks O. N. Grebže. Par uguņošanu un ugunskuriem rūpēsies Sīdrabenes pārvalde, kas jau sagatavojusi malku arī individuāliem ugunskuriem. Bez tam visu nakti degs arī jāņugunis. Dejas paredzētas basketbola laukumā un tās sāksies jau laikus, jo uzveduma sākums nolikts plkst. 7,30 vakarā. 20. jūnijā visa Sīdrabenes teritorija ir Līgo svētku sarīkojuma vieta.

● Sākusies autobusu satiksme uz Pionieru ciemu no 9. platformas Eglintona pazemja gala piestātnē. Autobusi uz Pionieru ciemu atiet katru svētdienu un svētku dienu no plkst. 11 rītā līdz 6 pēcpusdienā. Pēdējais autobuss Pionieru ciemu atstāj plkst. 7 vakarā. Autobusi iet pa Yonge un Steeles ielām un pietur visās pārstaigās autobusu pieturu vietās. Biļešu maksa parastā.

Ieeja Pionieru ciemā pieaugušiem 75 ¢, bērniem 25 ¢.

● Toronto pilsētas parku pārvalde aicina visus profesionālos un amatieru fotografus, kā arī foto interesentus piedalīties īpašā ekskursijā pa pilsētas saliņām. Ekskursiju vadīs divi profesionāli fotografi, tā notiks svētdien, 14. jūnijā. Sapulcēšanās plkst. 11 no rīta Centrālajā saliņā, kuģīša piestātnē. Līdz jāņem foto piederumi.

Ekskursijas vadītāji dos informāciju un padomus attiecībā uz visām brīvdabas foogtrafēšanas problēmām.

AIZRĀDĪJUMS

LA 47. n-rā rakstā Neklātienes skola 4. lpp. 2. slejā, 15. rindā no augšas jālasa: **Toronto latviešu tautas augstskolas Neklātienes skola.**

KORNĒLIJS KAMPE beidzis Britu Kolumbijas universitāti Vankuverā ar Bachelor of Science gradu fizikā un matēmatikā. K. Kampe turpinās studijas Master grada iegūšanai.

PACIFIKA DRĀMATISKĀS KOPAS VIESIZRĀDEI A. EGLĪŠA

FERDINANDS UN ŠIBILLA

13. jūlijā plkst. 7,30 vakarā Royal Ont. mūzeja telpās

BIĻETES IEPRIEKŠPĀRDOŠANĀ

LATVIJA AMERIKĀ birojā

123 Huron St., Toronto 2.B.

Vinipegas sabiedrisko darbinieku sudrabkāzas

Ludviga un Kažimirs Smoļinski 6. jūnijā piederīgo un kuplā draugu pulkā nosvinēja sudrabkāzas.

Svētīgā gaviļnieku kopdzīve sākusies Latvijā 1939. gadā, kad Kalupes pag. Lāčdruvas mājas saimnieka viens no dēliem, bazniccas korī dziedot, bija izraudzījis savu dzīvesdraugu, Varkavas pagasta saimnieka vecāko meitu Ludvigu. Latvijā ģimene pieauga ar meitu Lidiju. No Memingenas nometnes, Vācijā, ar Staudžu ģimenes starpniecību Smoļinski 1950. gadā iecelojа Kanadā, sākdami savas gaitas, kā toreiz bija parasts, cukurbiešu laukā. Drīz ģimene tika svētīta ar dēlu Juri. Vecāki strādādami maizes darbā, skoloja bērnus. Ģimenē runā latviski, jo bērni ir mācījušies arī latviešu skolā. Jubilāru pūles vainagojās panākumiem: ir iegādāta ģimenes māja, un meita Lidija Manitobas universitātē iegu va B. A. grādu. Īsti pacilāts prieks izraisījās sudrabkāzu dalībniekos, kad paziņoja Lidijas saderināšanos ar Imantu Demi, kas beidzis minēto universiāti ar B. Sc. gradu. Lidija strādās par skolotāju un Imants par inženieri valdības pasākumos.

Kā jubilāri, tā viņu bērni piedalās sabiedriskā dzīvē. Ludviga ir DV nodaļas vanadžu priekšniece. Kazimirs — valdes locekļis. Viņu nopelnus nodaļā cildināja tās pr-ks T. Minkēvics. Lidija un Juris pa laikam kuplina programmas latviešu sarīkojumos. Jubilāri saņēma daudz dāvanu un ziedu veltes.

Personīgi labākos novēlējumus turpmākā dzīvē izteica J. Staudžs. A. Staudžs, V. Balgals un O. Šmits.

O. Š.

D. Jablokovas . Vorps klasiskā baleta skolas audzēkņu vakars 22. jūnijā Ītona auditorijā. No kreisās: Anita Grigore, Rita Ozoliņa, Guntis Brumelis, Iveta Gerba, Laila Aditāja

VINIPEGA

● 3. jūnijā Vinipegu apciemoja reti viesi — Cikāgas Piecīši. Vakars bija kupli apmeklēts, un to atbalstīja visas Vinipegas organizācijas. Publika bija ļoti atsaucīga un, „Piecīšu vārdiem runājot, ļoti „smieklīga"; tas, kas bija gribēts, — bija panākts. Vinipegas latvieši smējās — arī par sevi, no sirds.

Programma ļoti raiba, bet interesanta — neparasta. Dziesmas, humors, satira mainījās raibā virknē pāri 3 stundām, bet publikas interese ar katru priekšnesumu kāpinājās. Ja kādam bija šaubas par to, vai bija vērts vakaru apmeklēt, tad, mājās ejot ,viņš noteikti domāja: kad nu atkal 5-ši atbrauks?

Pats galvenais, ka jaunatne bija visciešākā kontaktā ar priekšnesumiem. To, kas nebija domāts jaunatnei, tā arī nesaprata, un labi bija. Ar vienu pašu vakaru Piecīši ieguva vinipegiešu sirdis. Jaunatne, kuŗa dzirdējusi un redzējusi Cikāgas Piecīšu priekšnesumus, nejūsmos tik vieglī par „bīteļiem", svešiem latviešu bērna dvēselei.

Piecīšu stūrakmens, kā to viņi paši dēvē, ir Alberts Legzdiņš; citi piecīši: Girts Puriņš, Jānis Rinkuss, Uldis Ievans un Juris Strautmanis, kā arī vienīgā sieviešu kārtas pārstāve Rūta Kūlmane — visi kļuva publikas mīluļi. Sirsnīgs paldies par devumu un labas sekmes nākotnē. Brauciet atkal — mēs gaidām!

E. Š.

HAMILTONA

● Hamiltonas baltiešu federācijas rīkotais 14. jūnija piemiņas akts šogad notiek igauņu vasaras nometnē „Seedrioru", apm. 50 jūdžu no Hamiltonas. Jābrauc pa 6. ceļu cauri Gvelfai, pie Marden jāiegriežas Elora Road, un jābrauc apm. 7 jūdzes līdz ceļa zīmes rādīs, ka jānogriežas pa kreisi — apm. 3,5 jūdzes — un tad pa labi, sekojot ceļa zīmēm uz akta vietu „Seedrioru." Runās parlamenta loceklis John Munro. Aktu uzņems televīzijā un radio. Latviešu biedrība un DV Hamiltonā aicina tautiešus piedalīties šajā aktā.

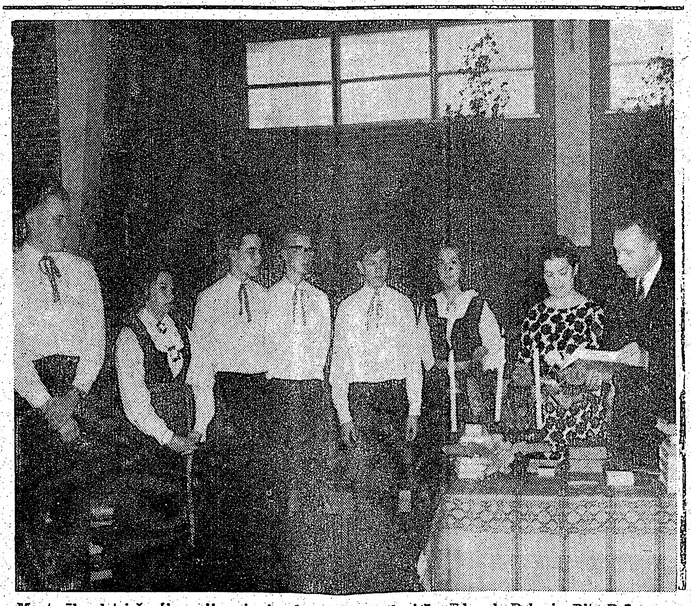

Montreālas latviešu ģimnazijas pirmie absolventi. No kreisās: Eduards Deksnis, Rita Brāzma, Miķelis Bickis, Māris Šulcs, Pēteris Brauns, Edīte Meldere, klases audzinātāja Elvīra Bickis un skolas pārzinis Kazimirs Deksnis.

AIZSAULES CEĻĀ

Vinipegas latviešus pārlidoja sēnieku. Darbojās Vinipegas latru vēsts, ka mīris Jānis Štauviešu sabiedrībā, piederēja pie vers. Jau pirms 2 gadiem nelaev. - lut. Mārtiņa draudzes.

kis saslima ar ķermeņa daļēju Pēc aizgājēja sēro sieva Olga, paralizi. Slimnīcā viņa veselība dēli: Mārtiņš un Andrejs, vedek. ievērojami uzlabojās, un viņš las un 4 mazmeitas, māsa Lidija pārnāca ārstēties savās mājās, Rozenberga Ņujorkā.

kur to rūpīgi kopa viņa dzīvesbiedre. Bet šī gada sākumā slimība pasliktinājās un J. Št. bija jāievieto atpakaļ slimnīcā. Slimībai progresējot, nelaikis 2. jūnija agrā rītā slēdza acis uz mūžu.

4. jūnijā J. Štauveru no Bardala sēru mājas uz Brookside kapiem izvadīja māc. L. Grendze, jo draudzes mācītājs E. Bērziņš bija kavēts ierasties. Nelaikim kapā deva līdz sauju dzimtās zemes smilts, ko tas bija paņēmis līdz no Latvijas 1944. gada rudenī.

Jānis Štauvers dzimis 1901. g. 28. jūnijā Vecmīlgrāvī. Piedalījies Latvijas atbrīvošanas cīņās; beidzis Kara skolu (1. izlaidums) un Cīravas mežsaimniecības skolu. Kādu laiku sabijis robežsargu dienestā, strādājis par mērnieku un vēlāk par mežinieku. Darbojās Aizsargu organizācijā.

Vācijā dzīvoja Memringenas nometnē. Kanadā iecelojа 1949. gadā cukurbiešu strādnieku akcijā. Vēlāk strādāja par galdnieku. Darbojās Vinipegas latviešu sabiedrībā, piederēja pie ev. - lut. Mārtiņa draudzes.

Latvijas atbrīvotāju, Mārtiņa draudzes un tās mācītāja E. Bērziņa vārdā atvadu vārtus teica draudzes priekšnieks A. Kēleris, noliekot draudzes un mācītāja vainagus. Latviešu biedrības vārdā no nelaika atvadījās tās pr-ks T. Sniķeris. Kapu ar ziediem klāja nelaika latviešu un kanadiešu draugi.

O. Š.

GENERĀLKONSULS
Mr R N. BRYSON
Toronto, tel. 927-5661.
1130 BAY ST.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE., APT. 16

ALEKSANDRA KĀNBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

TORONTO
LATVIEŠU
KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO)
CREDIT UNION LIMITED
maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozitiem
izdara visas parastās banku operācijas. Izsniedz aizdevumus un
atklātas māju hipotēkas. Birojs
atvērts 6 dienas nedēļā.
27 BLOOR ST., E. TORONTO,
TEL. 924-2775,
no pirmdienas līdz piektdienai
no plkst. 12—8 vakarā.
Sestdienās no pl. 12 līdz 5 p. p.

ANDREJSONS
APDROŠINA.
HI 7-4323

SARĪKOJUMU KALENDĀRS

TORONTO

20. jūnijā — Līgo svētki Sīdrabenē.
20. jūnijā — Līgo svētku balle Mežciemā.
21. jūnijā — plkst. 4 pp. Newman klubā 89 St. George St., prof. C. Garanča referāts par tematu „Nedziedināmu slimību iespējamā aizkavēšana".
21. jūnijā — Sv. Jāņa baznīcas sarīkojumu telpās, 200 Balmoral, M. Tūteres klavieru studijas audzēkņu vakars
27. jūnijā — Līgo svētki Saulainē.
27. jūnijā Līgo svētki Tālavā.
27. jūn. — 5 jūl. — Skautu nometne.
1. jūl. — 5 jūl. — Gaidu nometne.
13. Kanadas latviešu gaidu un skautu lielā nometne „Greizie rati" Happy Hills, Ont.
11. un 12. jūlijā — Sīdrabenē DV salidojums sportam un jaunatnei ar plašu programmu. Deja, ugunskurs, priekšnesumi un vieglatlētikas sacīkstes. DVKV un LSAK sarīkojums.
13. jūlijā — plkst. 7,30 Royal Ontario mūzejā A. Eglīša komēdija Ferdinands un Sibilla.
26 jūlijā — Bērnu svētki Sīdrabenē.
15. augustā, plkst. 1 pp. — DV Toronto nod. šaušanas meistarsacīkstes ar sekojošu biedru vakaru — Bērzainē.
22. augustā — plkst. 7,30 Sv. Andreja banzīcas zālē Losandžeļas akts šogad notiek igauņu vasaras nometnē „Seedrioru", apm. 50 jūdžu no Hamiltonas. Jābrauc pa 6. ceļu cauri Gvelfai, pie Marden jāiegriežas Elora Road, un jābrauc apm. 7 jūdzes līdz ceļa zīmes rādīs, ka jānogriežas pa kreisi — apm. 3,5 jūdzes — un tad pa labi, sekojot ceļa zīmēm uz akta vietu „Seedrioru." Runās parlamenta loceklis John Munro. Aktu uzņems televīzijā un radio. Latviešu biedrība un DV Hamiltonā aicina tautiešus piedalīties šajā aktā.
Kurrpurrū, Anša Tipāna iestulosas ceļojošā teātŗa izrāde dējums.
5. septembrī — Kanadas DV meistarsacīkstes šaušanā, sporta spēles un zaļumballe — Toronto latv. medn. un mākšķernieku lauku īpašumā Bērzainē.
5. septembrī — plkst. 8 vak. Kanadas latviešu katoļu apvienības 15 g. jubilejas sarīkojums Kolumbus zālē, 582 Sherbourne ielā.
24. oktobrī — plkst. 7,30 vakarā viru kora Junda koncerts Parkdale Collegiate zālē. DV nod. sarīkojums.
7. novembrī — plkst. 7,30 vakarā TLB rīko Mārtiņu balli Toronto Latviešu nama zālē.
14. novembrī — plkst. 7.30 vak. Mārtiņu balle Toronto latviešu nama zālē, 491 College ielā, DV Toronto nod. sarīkojums.

LONDONA, ONT.

27. jūnijā — Jāņu sarīkojums Dorchester — Dreamland plkst. 8 vakarā.

NIAGARA

13. jūnijā — no plkst. 7,30 līdz 12,00 gadskārtējās zušu makšķerēšanas sacensības Niagaras upē.
25. un 26. jūlijā — 11. Jaunatnes un Draudzības dienas Ņiagarā.

SV. KATARĪNES

12. septembrī — plkst. 7,30 Atlanta kluba telpās St. Cath. M. M. kluba balle.

LASĪTĀJU VĒSTULES

PASAULES TIESA

LA slejās Latvijas vācu okupācijas laika paspārnvaldes galvaģen. O. Dankers garāko apcerējumā ar virsrakstu Lai vēsture spriež tiesu pakavējās pie pēdējiem notikumiem.

Savā laikā Fridrichs Šillers bija izteicies, ka pasaules vēsture esot pasaules tiesa (Die Weltgeschichte ist das Weltgericht). Šā vai tā, ir skaidrs, un nav jābūt nekādam starptautisko tiesību speciālistam, lai konstatētu, ka arī tālākajā vēstures posmā latviešu stāja 2. pasaules kara laikā tiks atzīta par pareizāko, kādu bija iespējams ieturēt sarežģītajās situācijās.

Mag. iur. E. Lapiņš

MINESOTA

● DV apvienības gadskārtējais Līgo vakars notiks 20. jūnijā Ītona rančā (Eaton Ranch). Svētku laukums būs atvērts no plkst. 2 dienā, bet, krēslai iestājoties, jāņugunis kalnā ar piemērotu uzvedumu režisora A. Valdmaņa vadībā. Dejas spēlēs apvienības kapella. Tradicionālā Jāņu vakara izlozē būs latvisks alus kauss.

Ieeja $ 1,50, pensionāriem un studentiem $ 1,00. Bērniem līdz 12 gadiem brīva.

● DV apvienības teātŗa jaunā valde konstruējusies šā: administrātors — J. Melbārdis, administrātora vietn. — J. Skujiņš, sekretāre — Z. Bulate, kasieris — V. Vijums. DV apvienības valdes pārstāvis — N. Basiņš.

Teātris iesācis priekšdarbus nākošam iestudējumam — R. Blaumaņa Ugunī — Ievas Andersones - Bergmanes režijā.

(ee)

Dzīve

Vēl cīņa na

A. Rai

Vai atceraties saulainās jūnija dienas pirms 25 gadiem brīvajā Latvijā, kad smaržoja pļavas, lauki un meži, kad pāri kalniem un ielejām atbalsojās priecīgs, bezbēdīgs līgo, jo pasaulē vēl valdīja miers?

Vai atceraties jūnija dienas 1940. gadā, kad pāri Latvijas robežām vēlās Sarkanarmijas tanki, iznīcinādami mūsu brīvo valsti un nesdami postu un verdzību mūsu tautai?

Vai atceraties jūnija dienas 1941. gadā, kad uz austrumiem aizripoja aizrestoti lopu vagoni ar latviešu vīriem, sievām un bērniem, kuŗi pusnakts stundā bija izrauti no viņu mājām?

Vai atceraties jūnija dienas 1944. gadā, kad pie Latvijas austrumu robežām izmisīgi cīnījās mūsu varonīgie karavīri, mēģinādami pasargāt savu tēvzemi no atkārtotas sarkano okupācijas?

Tagad ir jūnija dienas. Kara troksnis, kas pirms 20 gadiem dunēja pie Latvijas robežām, ir apklusis. Latvija un gandrīz puspasaules smok sarkanā miglā, bet mēs dzīvojam pārticībā un šķietamā mierā.

Ja negribam aizvērt acis tagadnes skarbās reālitātes priekšā, tad mums ir jāpievienojas amerikāņu patriota J. Hūvera atkārtotiem brīdinājumiem: „Mēs esam karā ar komunismu un, ja ātrāk to katrs apzināsies, jo lielāka būs mūsu drošība."

Starp nedaudzajiem ,kas to apzinās, ir Latvijas armijas virsnieks Aleksandrs Raiskums un viņa dzīvesbiedre, kuŗus kara vētras aizvedušas uz Oklahomu.

Ar savu stāju un priekšzīmi viņi ieguvuši amerikāņu sabiedrības cieņu un tagad par viņiem atzinīgi ziņo laikraksti, televīzija un radio.

Sevišķu ievērību viņi izpelnījās pagājušajā gadā sakarā ar ASV Neatkarības dienu.

Raiskumi ir pārliecināti, ka Savienoto Valstu nostāja izšķirs pasaules likteni ciņā pret komūnismu. Lai Sav. Valstis šai ciņā varētu sekmīgi pastāvēt, tautai jābūt patriotiskai. Lai valrotu patriotisma apziņu, Raiskumi ierosināja ASV 4. jūlijā ne vien izlikt karogus, bet arī dekorēt mājas patriotisma apliecināšanai.

Kaut viņiem sākumā nebija atsaucības, tomēr pēc neatlaidīgām pūlēm beidzot radās organizācija, kas šo ideju atbalstīja. Izsludināja māju dekorēšanas sacensības, kas plaši atbalsojās presē un televīzijā.

Paši Raiskumi savas mājas balkonā izveidoja sešu pēdu augstu Neatkarības Halles (INDEPENDENCE HALL) modeli un pāri tam uzrakstu: „Dievs, svētī Ameriku" („God Bless America") ko visu nakti apgaismoja.

Viņu uzmudināti, savas mājas dekorēja arī kaimiņi. Dekorācijas stāvēja veselu nedēļu. Televīzija intervēja idejas ierosinātājus un rādīja dekorāciju

skatus. Oklahomas lielāk raksts sniedza vairāk stus. Kādā rakstā c Raiskumus par ASV p ma paraugiem; reizē pl stāstot par Latvijas lik mūnisma jūgā. Laikrak aizmirst atgādināt, ka ab vēki dienā strādā algotu darbu, bet vakaros ne mierīgai atpūtai, jo vi dzīvojuši nebrīvībā, apzi vības lielo vērtību un tā šas brīdināt šo zemi n dzimtenes likteņa. Tā stāstīts, ka šai latviešu nei ir dokumentārfilma Latvia", kas jāredz amerikāņiem, lai tas s komūnisma draudus.

A šo patriotisko ie mu Raiskumi guva dau nu draugu un atbalstītā daudzi solījušies šogad viņu piemēram, dekorējo mājas Neatkarības dien

Ir apbrīnojama šo energija jo vairākus gad nenogurstoši informē vie biedrību par komūnismu

Bijušais Latvijas armi nieks un viņa dzīvesbie zinās, ka tagad ir a karš, kur nepieciešami c či un prasme tos lietot. du aukstā kara ieroci vi kļuvusi filma „My Lat ko tie ierodas dažādās zācijās, klubos, izstādēs, baznīcās un citur. Pagā dā vien viņi izrādījuši „ via" pāri par 70 vietām, zīmē caurmērā vairāk nedēļā. Dažu svētdienu da pat vairākās vietās.

Parasti filmas izrādei stāstījums un debates, atbild uz daždažādiem miem, jo ir vēl daudzi, grūti saprast, ko nozīmē zem komūnisma terrora, sarkanie nemitīgi strādā pār šo zemi paceltu sark rogu.

Tas viss prasa daudz z Nepietiek tikai ar pe pieredzi Latvijā, bet vairākas grāmatas, un traukti jāsceno ne vien p notikumiem, bet arī AS bas ricībai.

Par mūsu latviešu miem liecina daudzas pa vēstules no vietām, kur juši. Pateicības vēstules sti vietējā presē Raisku mulsina.

„Mēs šajā darbā Ok valsti esam iesaistījušies tādēļ, lai iegūtu pateic slavināšanu, bet gan pie apziņas dēļ, ka katram niekam Dievs ir uzlicis sūtību — arī mums, la vēsti visā pasaulē par s tiskā komūnisma dra briesmām," saka Ale Raiskums.

Viņa vienmēr energi vesbiedre piebilst: „Die ir izvedis brīvajā pasaul pēc, ka mēs, trimdinieki labāki par tiem, kas kr komūnistu rokas un kas gad cieš zem komūnism Viņš mūs visus ir sūtījis

GENERĀLKONSULS
R N. BRYSON
Toronto, tel. 927-5661.
1130 BAY ST.

KONSULS
ILIS TOMSONS
RE 8-7798, Montreal, P. Q
VICTORIA AVE., APT. 16

EKSANDRA KĀNBERGA
KSTU DARBU BIROJS —
Ferrier Ave., Toronto,
e Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3-2667

TORONTO
LATVIEŠU
REDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO)
REDIT UNION LIMITED
sā 4% gadā par noguldījumu
n un 3½% par depozitiem
a visas parastās banku ope
as. Izsniedz aizdevumus un
ātas māju hipotēkas. Birojs
rts 6 dienas nedēļā.
BLOOR ST., E. TORONTO,
TEL. 924-2775,
pirmdienas līdz piektdienai
no plkst. 12—8 vakarā.
dienās no pl. 12 līdz 5 p.p.

Dzīve Savienotās Valstīs

Vēl ciņa nav galā

Vai atceraties saulainās jūnija dienas pirms 25 gadiem brīvajā Latvijā, kad smaržoja pļavas, lauki un meži, kad pāri kalniem un ielejām atbalsojās priecīgs, bezbēdīgs līgo, jo pasaulē vēl valdīja mieri?

Vai atceraties jūnija dienas 1940. gadā, kad pāri Latvijas robežām vēlās Sarkanarmijas tanki, iznīcinādami mūsu brīvo valsti un nosdami postu un verdzību mūsu tautai?

Vai atceraties jūnija dienas 1941. gadā, kad uz austrumiem aizripoja aizrestoti lopu vagoni ar latviešu vīriem, sievām un bērniem, kuŗi pusnakts stundā bija izrauti no viņu mājām?

Vai atceraties jūnija dienas 1944. gadā, kad pie Latvijas austrumu robežām izmisīgi cīnījās mūsu varoņigie karaviŗi, mēģinādami pasargāt savu tēvzemi no atkārtotas sarkano okupācijas?

Tagad ir jūnija dienas. Kara troksnis, kas pirms 20 gadiem dunēja pie Latvijas robežām, ir apklusis. Latvija un gandrīz puspasaules smok sarkanā miglā, bet mēs dzīvojam pārticībā un šķietamā mierā.

A. Raiskums ar dzīvesbiedri.

Ja negribam aizvērt acis tagadnes skarbās reālitātes priekšā, tad mums ir jāpievienojas amerikāņu patriota J. Hūvera atkārtotiem brīdinājumiem: „Mēs esam karā ar komūnismu un, jo ātrāk to katrs apzināsies, jo lielāka būs mūsu drošība."

Starp nedaudzajiem ,kas to apzinās, ir Latvijas armijas virsnieks Aleksandrs Raiskums un viņa dzīvesbiedre, kuŗus kara vētras aizvedušas uz Oklahomu.

Ar savu stāju un priekšzīmi viņi ieguvuši amerikāņu sabiedrības cieņu un tagad par viņiem atzinīgi ziņo laikraksti, televīzija un radio.

Sevišķu ievērību viņi izpelnījās pagājušajā gadā sakarā ar ASV Neatkarības dienu.

Raiskumi ir pārliecināti, ka Savienoto Valstu nostāja izšķirs pasaules likteni cīņā pret komūnismu. Lai Sav. Valstis šai cīņā varētu sekmīgi pastāvēt, tautai jābūt patriotiskai. Lai vairotu patriotisma apziņu, Raiskumi ierosināja ASV 4. jūlijā ne vien izlikt karogus, bet arī dekorēt mājas patriotisma apliecināšanai.

Kaut viņiem sākumā nebija atsaucības, tomēr pēc neatlaidīgām pūlēm beidzot radās organizācija, kas šo ideju atbalstīja. Izsludināja māju dekorēšanas sacensības, kas plaši atbalsojās presē un televīzijā.

Paši Raiskumi savas mājas balkonā izveidoja sešu pēdu augstu Neatkarības Halles (INDEPENDENCE HALL) modeli un pāri tam uzrakstu: „Dievs, svētī Ameriku". („God Bless America") ko visu nakti apgaismoja.

Viņu uzmudināti, savas mājas dekorēja arī kaimiņi. Dekorācijas stāvēja veselu nedēļu. Televīzija intervēja idejas ierosinātājus un rādīja dekorāciju skatus. Oklahomas lielākais laikraksts sniedza vairākus rakstus. Kādā rakstā cildināja Raiskumus par ASV patriotisma paraugiem, reizē plaši pastāstot par Latvijas likteni komūnisma jūgā. Laikraksts neaizmirst atgādināt, ka abiem cilvēki dienā strādā algotu maizes darbu, bet vakaros nenododas mierīgai atpūtai, jo viņi, reiz dzīvojuši nebrīvībā, apzinās brīvības lielo vērtību un tādēļ censas bridināt šo zemi no savas dzimtenes likteņa. Tālāk pastāstīts, ka šai latviešu ģimenei ir dokumentārfilma „My Latvia", kas jāredz katram amerikānim, lai tas saprastu komūnisma draudus.

A šo patriotisko ierosinājumu Raiskumi guva daudz jaunu draugu un atbalstītāju, un daudzi soliņušies šogad sekot viņu piemēram, dekorējot savas mājas Neatkarības dienā.

Ir apbrīnojama šo cilvēku enerģija jo vairākus gadus viņi nenogurstoši informē vietējo sabiedrību par komūnismu.

Bijušais Latvijas armijas virsnieks un viņa dzīvesbiedre apzinās, ka tagad ir aukstais karš, kur nepieciešami citi ieroči un prasme tos lietot. Par šādu aukstā kara ieroci viņiem ir kļuvusi filma „My Latvia," ar ko tie ierodas dažādās organizācijās, klubos, izstādēs, skolās, baznīcās un citur. Pagājušā gadā vien viņi izrādījuši „My Latvia" pāri par 70 vietām, kas nozīmē caurmērā vairāk kā reizi nedēļā. Dažu svētdienu tā jārāda pat vairākās vietās.

Parasti filmas izrādei seko stāstījums un debates, kur jāatbild uz daždažādiem jautājumiem, jo ir vēl daudzi, kuŗiem grūti saprast, ko nozīmē dzīvot zem komūnisma terrora, un ka sarkanie nemitīgi strādā, lai arī pār šo zemi paceltu sarkano karogu.

Tas viss prasa daudz zināšanu. Nepietiek tikai ar personisko pieredzi Latvijā, bet jāizlasa vairākas grāmatas, un nepārtraukti jāseko ne vien pasaules notikumiem, bet arī ASV valdības rīcībai.

Par mūsu latviešu panākumiem liecina daudzas pateicības vēstules no vietām, kur tie bijuši. Pateicības vēstules un raksti vietējā presē Raiskumus nemulsina.

„Mēs šajā darbā Oklahomas valstī esam iesaistījušies ne jau tādēļ, lai iegūtu pateicību un slavināšanu, bet gan pienākuma apziņas dēļ, ka katram trimdiniekam Dievs ir uzlicis savu sūtību — arī mums, lai nestu vēsti visā pasaulē par starptautiskā komūnisma draudīgām briesmām," saka Aleksandrs Raiskums.

Viņa vienmēr enerģiskā dzīvesbiedre piebilst: „Dievs mūs ir izvedis brīvajā pasaulē ne tāpēc, ka mēs, trimdinieki, esam labāki par tiem, kas krituši no komūnistu rokas un kas vēl tagad cieš zem komūnisma jūga. Viņš mūs visus ir sūtījis ar uzdevumu atklāt komūnisma ļauno seju.

Tagad katra latviešu trimdinieka pienākums ir savu iespēju un zināšanu robežās aktīvi cīnīties pret komūnismu — brīvās pasaules iedzīvotājiem atklāt neatkarīgās Latvijas likteni un līdztekus sludināt, ka līdzšīgs likteņis var piemeklēt katru neatkarīgu tautu un valsti."

Viņi neaizmirst arī latviskumu. To rāda Oklahomas lielākā avīze kādā reportāžā par Ziemsvētkiem, kur vairākslejīgā rakstā stāstīts, ka Raiskumi cienī amerikāņu Ziemsvētku paražas, bet neaizmirst arī latvisko. Liels uzņēmums rāda, ka viņu mājās eglītē deg īstas svecītes tāpat kā reiz dzimtenē Baltijas jūras krastā.

Viņu uztverē latviskuma saglabāšana tomēr nav trimdiniecku galvenais mērķis un uzdevums. Galvenais uzdevums ir cīņa pret sarkano varu, jo, tai pārņemot arī šo zemi, neko nelīdzēs latviskuma saglabāšana.

Viņi izsaka vēlēšanos, lai mūsu jaunatne papildus savām rīkotām sanāksmēm, tautas deju uzvedumiem un citiem līdzīgiem sarīkojumiem aktīvi piedalītos cīņā pret komūnismu un rādītu tautskolās, kolledžās universitātēs filmu „My Latvia," kam sekotu diskusijas. Tas, protams, prasītu vairāk zināšanu par savu dzimteni, par komūnismu un arī par šo zemi. Lai šis zināšanas gūtu, Raiskumi ieteic apmeklēt pretkomūnisma kursus, ko dažās vietās rīko amerikāņi, un ieteic lasīt attiecīgu literātūru. Varbūt arī paši latvieši dažā vietā varētu sarīkot kursus mūsu tautiešiem.

Raiskumi ar savu degsmi un enerģiju neapšaubāmi ir cīnītāju paraugs mums visiem. Viņi arī parāda, ka stāvot par šīs zemes patriotismu, var vislabāk pakalpot mūsu tautas un Latvijas interesēm.

Tiem, kas vēlas aizmirst Baigo gadu zem komūnisma un tagad dzīvot mierīgu dzīvi šajā zemē, viņi aicina neaizmirst tikai vienu, ka, komūnismam pārņemot arī šo zemi, vairs nebūs uz kurieni bēgt, vairs nebūs nekur DP nometņu, kas mūs uzņemtu un barotu. Tādēļ ir tikai viena izeja — cīņa pret komūnismu līdz galam, ne tikai ar skaistiem vārdiem un piemiņas aktiem, bet ar aktīvu rīcību.

Un, atceroties 14. jūnija naktī, Raiskumi neatpūtīsies mierīgi no nedēļas darbiem, bet būs atkal kādā amerikāņu sanāksmē, stāstīs par šo nakti pirms 23 gadiem mūsu dzimtenē, stāstīs, ka līdzīgas naktis vēlāk sekojušas arī citās zemēs — Ķīnā, Ungārijā, Kubā — un ka tas pats piedraudēts arī Sav. Valstīm.

Latvijas karavīrs un viņa dzīvesbiedre tālu no dzimtenes robežām turpina cīņu, kas sākta pirms daudziem gadiem. Viņi nepazīst atpūtu, jo vēl cīņa nav galā.

Tedis Zieriņš.

MINESOTA

⊙ DV apvienības gadskārtējais Līgo vakars notiks 20. jūnijā Ītona rančā (Eaton Ranch). Svētku laukums būs atvērts no plkst. 2 dienā, bet, krēslai iestājoties, jāņugunis kalnā ar piemērotu uzvedumu režisora A. Valdmaņa vadībā. Dejas spēlēs apvienības kapella. Tradicionālā Jāņu vakara izlozē būs latvisks alus kauss.

Ieeja $ 1,50, pensionāriem un studentiem $ 1,00. Bērniem līdz 12 gadiem brīva.

⊙ DV apvienības teātŗa jaunā valde konstruējusies šā: administrātors — J. Melbārdis, administrātora vietn. — J. Skujiņš, sekretāre — Z. Bulate, kasieris — V. Vijums. DV apvienības valdes pārstāvis — N. Rasiņš.

Teātris iesācis priekšdarbus nākošam iestudējumam — R. Blaumaņa Ugunī — Ievas Andersones - Bergmaņes režijā.

(ee)

LATVIEŠU JAUNATNES SEŠU NEDĒĻU NOGAĻU KURSI

Vai esi kaut ko dzirdējis par ALJA's organizētajiem sešu nedēļu nogaļu kursiem?

Pirmajā kursu nedēļas nogalē 2-3. maijā Kalamazū piedalījās 97 jaunieši. Viņi saka:

„Kursos daudz iemācījos. Tik labu organizāciju latviešu kursiem es vēl nebiju redzējis." „Zēnu bija par maz." „Man ļoti patika interesantais un dzīvais stāstījums par Latvijas vēsturi."

„No katras lekcijas līdzi dabūjām konspektu, tie ļoti palīdzēs vēlāk atcerēties, kas kursos notika." „Ļoti laba ideja bija izdalīt dziesmas ar visām notīm.Varētu būt vairāk svešāku dziesmu." „Mani ļoti interesēja visi tie nostāsti par rotas lietām un to valkāšanu, bet tie varēja tikt stāstīti kādā citā reizē, ne ballē." "Mani kursi ļoti interesēja, un es domāju turpināt piedalīšanos citās nedēļas nogalēs.

Otrās kursa nedēļas nogales liela daļa būs veltīta latviskajiem Jāņiem ar visām Jāņu izdarībām un lielu dziedāšanu un apdziedāšanos.

Otrā kursu nedēļas nogale notiks Grand Rapidos 27. un 28. jūnijā.

Sešu nedēļu nogaļu kursos jaunieši iepazīstas ar:

⊙iespējām sevi veidot vairākās kultūrās

⊙latviešu tautas dejām un tradicijām

⊙pulciņu un organizāciju darbību

⊙latviešu teātri

⊙latviešu literātūru

⊙latviešu folkloru

⊙latviešu sportistiem un viņu sasniegumiem

⊙latviešu valodu—senumu, rakstību, cilmi

⊙latviešu mākslu attēlos, demonstrējumos, stāstījumos

⊙Latvijas vēsturi no „putna skatījuma"

⊙latviešu tautas dziesmām, mūziku, komponistiem

⊙latviešu tautas problēmām krievu imperiālisma jūgā

⊙latviešu baznīcu dzimtenē un trimdā

⊙latviešu jaunatnes pasākumiem — jaunatnes svētkiem, organizācijām, nometnēm, žurnāliem

⊙latviešu nacionālpolitiku un tās problēmām

⊙latviešu rakstniekiem un mākslinieķiem

UZ REDZĒSANOS KURSOS! OTRĀ NEDĒĻAS NOGALE

KUR
Grand Rapidos
Latviešu Biedrības namā
504 Grand, N. E.
tālrunis: 451-9583

KAD
1964. g. 27. un 28. jūnijā

REĢISTRĒSANĀS
27 jūnijā no plkst. 9 līdz 10:30

SĀKUMS
sestdien, 27. jūnijā plkst. 10:30

BEIGAS
28. jūnijā plkst. 4:00

PIEDALĪŠANĀS
$ 5.00
Tiem, kas piedalījās pirmajā nedēļas nogalē, $ 4.00
Pieteikšanās izdarāma pie
Maijas Dziļums
918 Hazen S. E.
Grand Rapids, Mich. 49507

VĒL NAV PAR VĒLU

KALAMAZŪ DARBIBU UZSĀKS GRAND RAPIDU LATVIEŠU KRĀJAIZDEVUMU SABIEDRĪBA.

„Mans atzinums arvien un vi- $ 1,- biedru naudas. Par aizdevu-
sur ir tas, ka kopdarbībā ir lie- miem jāmaksā 6 proc., bet par
lākais spēks, tādēļ arī šis mūsu noguldījumiem maksās 5 proc.
atrisinājums, ka varējām viene- Aizdevumus var izsniegt kā au-
ties ar Grand Rapidu latviešu to, mēbeļu un māju iegādei, tā
„banku" par tās nodaļas atvēršanu arī studiju vajadzībām. Vislielākā
Kalamazū ir atzīstams par priekšrocība, ko bauda bankas
vislabākō, kāds varēja būt," sa- biedri, ir tā, ka viņam ai auto-
ka agr. J. Venners, viens no trīs- matiski top apdrošināta dzīvība,
viru komisijas locekļiem, kuŗus ja viņam ai nav vēl 60 gadu, un
š. g. Latviešu biedrības pilnsapul- viņš a nogulda $ 2.000,, tad at-
cē pilnvaroja par latviešu bankas tiecīgā persona ir arī apdrošināta
noorganizētājiem Kalamazū, kad par to pašu summu. „Vecākiem
šis jautājums bija jau cilāts un gados šī summa samazinās,"
aspriests b.bas sapulcēs vairāk- stāstot par banku, uzsver J. Ven-
kārtīgi, bet nebija spēts īstenot. ners, un paredz: ja visi latvieši
Tagad šī komisija bankas nodibi- atzīs bankas svētību, tad, aktīvi
nāšanai, kuŗā bez J. Vennera tanī darbojoties, tā varēs mate-
piedalās A. Blankenburģis un K. riāli atbalstīt latviešu kultūrālos
Kaņeps, uzsākot intensīvu darbi- pasākumus.
bu, panākusi, ka Grand Rapidu Cik zināms, nodaļas atvēršanai
banka šeit atver nodaļu, jo uzsā- lielu labvēlību izrādījusi Grand
kot darbību pašiem vien, nav Rapidu Latviešu biedrība un tās
saņemta piekritīgo iestāžu atļau- bankas vadība, izkārtojot biedru
ja mazā biedru skaita dēļ, „Ja maksas pat zemākas, nekā tās ir
radīsieš krājaizdevumu sabiedrī- Grand Rapidos. Pašreiz tur ir
bai lielāks skaits atbalstītāju jau 105 biedri, kas noguldījuši pā-
nav izslēgts, ka varēsim arī paši ri par $ 20.000, vai iznēmuši ap
būt pastāvīgi, ja tas būs vajadzīgs," $ 10.000,- aizdevumos.
saka aktīvais bankas ideja Kalamazū bankas komisijas
Īstenotājs, uzsvērdams arī to, ka darbinieki ir pārliecināti, ka šeit
šāda veida iestādījumam jau vairākus gadus iepriekš vajadzē- būs vismaz 50 bankas atbalstītā-
jis būt Kalamazū, bet „vēl nav ju, kaut gan līdz šim izsūtītam
par vēlu", atzīst J. Venners. uzaicinājumam par bankas dibi-
Pēc pēdējās sanāksmes, kas no- nāšanu interesi izrādījuši nedau-
tikusi starp Grand Rapidu amat- dzi.
personām un Kalamazū komisiju, V. Bokis
nolemts, ka jau tuvākās dienās
tiks atvērta darbība Kalamazū.
Bankas pilnvarotie būs Grand
Rapidu un Kalamazū darbinieki
un būs runājami un bankas
operācijas kārtojamas ik sēstdie-
nas, no plkst. 10 līdz 12 Kalama-
zū, Latviešu biedrības namā, 2319
Amherst ielā

„Lai būtu par biedru krājaizde-
vumu sabiedrībā jāiemaksā $ 5.-
paja, 25 ¢ iestāšanās naudas un

Private organization looks for individuals who would be interested to join with money and work in the free press and post, propagating fight against communism and Soviet occupation. Offers to this newspaper in English, German, Russian, or Latvian — "360".

SANFRANCISKO, Z.KAL.

⊙ No 16. — 21. jūnijam Ziemeļkalifornijas draudzē viesosies māc. Juris Jurģis no Anglijas, kuŗš spredikos Palo Alto 20. jūnijā, plkst. 7 vakarā Pirmā luterāņu baznīcā. un Sanfrancisko 21. jūnijā, plkst. 11 no rīta latviešu draudzes baznīcā, 425 Hoffman Ave.

BERLINGĒMA, Z.KAL.

⊙ Sanfrancisko Sv. Pauļa luterāņu baznīcā prāvests Arn. Ernstsons salaulāja agronoma Edgara Egliša un viņa laulātās draudzenes Ernas meitu Annu Inesi Egliti, kas strādā Berkeleijas mediciniskā pētniecības institūtā, ar tautsaimniecības magistru Matti Pekka Pitkänenu no Helsinkiem.

Baltiem ziediem dekorētajā dievnamā pulcējās daudz kāzu viesu, īpaši daudz studējošās jaunatnes.

Pēc laulībām kāzu mielasts

NUJORKA

KALAMAZŪ

⊙ Kā informē Latviešu b-bas sarīkojumu daļas vadītāja Māra Bēra, 23. jūlijā šeit viesosies rakstnieks Anšlāvs Eglītis ar savu lūgu „Ferdinands un Sibilla", uzvedumā piedaloties dzejniecei Veltai Tomai.

6. augustā paredzēta režisora A. Tipāna vadībā M. Zīverta luga „Kurrpurrū" izrāde, kuŗā spēlēs arī dzejnieks Olafs Stumbrs.

⊙ L. W. Malones baletskolas gadskārtējā audzēkņu sarīkojumā 6. jūnijā Civic teātŗa zālē ar baleta priekšnesumiem uzstājās arī Zīlīte Zuika un Inta Bērstise.

⊙ Šogad Centrālo vidusskolu beidza S. Šteinhards, D. Rollis, A. Zuika un J. Zuika, Loy Norrix vidusskolu — I. Lejiņa un L. Rava un Parchment vidusskolu — J. Zands.

⊙ 7. jūnijā Ciānas vecajā baznīcā māc. A. Plebalgs kristīja Dzintaru Pauli Siku, Gintas un Pauļa Sīku dēliņu. 30. maijā salaulāti Juris Karnītis ar Aiju Zenteli.

⊙ Jaunatnes iesvētes dievkalpojums Ciānas baznīcā 21. jūnijā, plkst. 11,00, kuŗā kā viesi piedalīsies māc. J. Meisters, māc. K. Zuika un māc. E. Rūsis. Draudzes māc. A. Piebalgs. Dievkalpojumu kuplinās koris Dziesmu Vairogs A. Kalnāja vadībā un DV sieviešu ansamblis J. Zuikas vadībā

ASV BAZNĪCĀS

ŅUJORKA

14. jūnijā plkst. 9 no rīta Bronksas Sv. Toma baznīcā Tautas sēru dienas dievkalpojums ar dievgaldu, māc. A. Ozols. Solists Dz. Treimanis; plkst. 2,00 Bruklinas Betlemes baznīcā dievkalpojums ar dievgaldu. Mācītāji: R. Zariņš, A. Ozols un O. Sulbis. Soliste Ks. Brante.

AURORĀ, ILL

420 Dawners Place, Mūsu Pestītāja baznīcā.

Latvijas ev. - lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1648 So. 11th Ave., Meivudā. Mācītājs Pāvils Ķirsons, tel. FI 3-2420.

ČIKĀGA

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

Latviešu ev. - lut. Ciānas draudzes baznīcā dievkalpojums 14. jūnijā nenotiks, lūdzam apmeklēt Čikāgas draudžu kopīgo dievkalpojumu 14. jūnijā, plkst. 3 p.p. 5443 W. Huron St. Moreland lut. baznīcā. Piedalās prāvests P. Ķirsons, mācītāji A. Sudars, G. Straumanis un A. Rautenšilds. Dziedās Ciānas draudzes un Daugavas koŗi diriģentu T. Ozoliņa un E. Strautmaņa vadībā.

DETROITA

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdien., plkst. 12 dienā Holy Trinity ev. - lut. baznīcā, Maxwell un E. Warren Avenues, pie Van Dyke. Turpat plkst. 11 notiek Latviešu skola un bērnu dārzs. Baznīcas, skolas un grāmatu galda telefons: WA 2-2248. Māc. V. Līventāls.

14. jūnijā, plkst. 12,00 Aizvesto piemiņas dienas dievkalpojums.

21. jūnijā, plkst. 11 dievkalpojums.

28. jūnijā, plkst. 11 dievkalpojums. Plkst. 3 p.p. dievkalpojums Ann Arborā.

5. jūlijā, plkst. 11 dievkalpojums.

KLIVLENDA

Klivlendas latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi Zion luterāņu baznīcā, 2062 E. 30. ielas un Prospect Ave. krustojumā. Mācītājs K. Sautiņš, 3625 W. 214th St. Fairview Park, Ohio, 44126.

14. jūnijā plkst. 12,30 Aizvesto piemiņas dievkalpojums, dziesmu lapiņas.

28. jūnijā jauniešu iesvētes, dievgalds, dziesmu lapiņas

BURLINGĒMA, KAL.

Burlingamā, Lutheran Church of the Good Shepherd, 301 Burlingame Ave.

OKLANDE

Centrālā luterāņu baznīcā, 215 Ridgeway Ave.

Berlingēmas Sieviešu klubā izvērtās par draudzības un kopības izpausmi starp somu un latviešu tautām gan runās, gan dziesmās.

ASITAJU
Viesības
PASAULES TIESA
slejās Latvijas vācu okuas laika pašpārvaldes galva
O. Dankers garākā apcerē
ar virsrakstu Lai vēsture
ž tiesu pakavējās pie pēdenotikumiem.
vā laikā Fridrichs Šillers bizteicies, ka pasaules vēsture
pasaules tiesa (Die Weltgechte ist das Weltgericht). Šā
tā, ir skaidrs, un nav jābūt
dam starptautisko tiesību
ālistam, lai konstatētu, ka
ālākajā vēstures posmā latstāja 2. pasaules kara laikā
atzīta par pareizāko, kādu
iespējams ieturēt sarežģītsituācijās.
Mag. iur. E. Lapiņš
ALENDĀRS
urrpurrū, Anša Tipāna iestus
as ceļojošā teātŗa izrāde
jums.
eptembrī — Kanadas DV
istarsacīkstes šaušanā, sporspēles un zaļumballe — Toto latv. medn. un mākšķerku lauku īpašumā Bērzaimē.
eptembrī — plkst. 8 vak. Kadas latviešu katoļu apvienības 15 g. jubilejas sarīkojums
olumbus zālē, 582 Sherbourne
ktobrī — plkst. 7,30 vakarā
tu koŗa Junda koncerts
rkdale Collegiate zālē. DV
d. sarīkojums.
ovembrī — plkst. 7,30 vakarā
LB rīko Mārtiņu balli Toronto Latviešu nama zālē.
novembrī — plkst. 7.30 vak.
ārtiņu balle Toronto latviešu
ma zālē, 491 College ielā.
Toronto nod. sarīkojums.
LONDONA, ONT.
jūnijā — Jāņu sarīkojums
orchester — Dreamland
kst. 8 vakarā.
NIAGARA
jūnijā — no plkst. 7,30 līdz
00 gadskārtējās zušu makerēšanas sacensības Niagas upē.
un 26. jūlijā — 11. Jaunatas un Draudzības dienas Niarā.
SV. KATARĪNES
septembri — plkst. 7,30 Atnta kluba telpās St. Cath. M.
kluba balle.
A.
NĀJUMI SEKOS.
INES PĀRVALDE.

TOWN & COUNTRY
REAL ESTATE LTD.
V PALMA PĀRSTĀVIS
61 Hogarth Ave., Toronto. HO 1-3670

NEMAKSAJIET VELTI IRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPERCIET PASI SAVUS ĪPAŠUMUS!

BEACH RAJONĀ: Atsevišķa divstāvu 8 istabu māja, divas virtuves, eļļas apkure, privāts iebraucamais ceļš, dubultgarāža. Kopīgā cena $ 15.900,-, iemaksa $ 2.500,-.

DANFORTH - BROADVIEW: Divstāvu 8 istabu dubultķieģeļu māja, ūdens - eļļas apkure. Kopīgā cena $ 15.500,-, iemaksa $ 2.000,-. Atlikums uz vienu atklātu obligāciju.

DANFORTH - COXWELL: Atsevišķs 5 istabu dubultķieģeļu bungalovs, moderna apkure, garāža. Kopīgā cena $ 13.900,-.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 3 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLE VISA PILSĒTĀ.

PAZEMOJOŠA SPĒLE

HERBERTS TINGSTENS ZURNĀLĀ IDUN NOSODA CHRUŠČEVA VIZĪTI ZVIEDRIJĀ

Viens no zviedru avīzniecības spilgtākajām personībām, agrākais laikraksta Dagens Nyheter šefredaktors Herberts Tingstens publicējis nedēļas žurnālā Idun ievadrakstu par Hruščeva gaidāmo apmeklējumu Zviedrijā. Šis Tingstena raksts ir asākais protests pret padomju diktātora uzņemšanu Skandināvijā, kāds līdz šim zviedru presē parādījies.

Vispār vērojams, ka zviedru prese, vismaz pagaidām, vēl ir diezgan atturīga, acīm redzot tā negrib, ka tai varētu atkal uzvelt visu vainu par Hruščeva brauciena izjaukšanu, kā tas bija iepriekšējā reizē, lai gan šoreiz visas zīmes liecina, ka brauciens notiks, vienalga, ko arī prese rakstītu. Krievu čekas viņi jau pārkontrolējuši Hruščeva uzņemšanai speciāli izremontētās pilis, Stokholmā pat no garšoņuši operas pagrabā Hruščevam par godu uzkompodnētās vakariņas ar zosu aknām, vēzīšiem un kaviāru, pie kuŗām tiks servēta vodka, sarkanvīns, pilseners un konjaks. Varbūt, ka savu lomu pie zviedru preses atturības spēlē arī pēdējos gados Zviedrijā notikušās (laikam jau tālredzīgi plānotās) pārmaiņas lielāko Stokholmas laikrakstu vadībā. Arī Tingstenam nācās atstāt Dagens Nyheter vadību. Žurnālā Idun Tingstens tagad raksta:

„Valsts darba darītājiem jāpierod pie zināmas porcijas nekaunības. Melošana un izlikšanās jau ir daļa no viņu amata pienākumiem. Ministriem un diplomātiem ar respektu un cieņu jāuzņem blēži un slepkavas, kas pārģērbti par valsts galvām un oficiālām amatpersonām. Šā tipa cilvēku priekšā valsts darba darītājiem jāuzvedas tā, it kā viņi būtu pārliecināti par savu viesu godīgumu un labo gribu, kaut arī viņi labi zina, ar kādiem neliešiem ir darīšana.

Kāds jau sen novecojis pants preses likumā pat noliedz mums visiem aizkart svešu valstu galvas, tas ir, pateikt par viņiem patiesību. Priekšā stāvošās vizītes gadījumā valdība pat likusi priekšā šo preses likuma pantu sargātu arī oficiāli zemāk stāvošus virus — lasi: Hruščevu. Šie valsts politiskie apsvērumi jau devuši to, ka tādus vīrus kā Staļinu, Hitleru un Musolini karaļi un ministri visā pasaulē godinājuši ar cieņošanu un pat simpatijām. Daži cilvēki, kas iedrošinājušies pateikt to, ko zina arī visi citi, piemēram, zviedrs Ture Nērmans, kurš 1939. g. nosauca Hitleru par slepkavu, tie savā laikā tika pat sodīti. Vēlāk, kad šie lielie vīri nogāzti vai miruši, valsts interese atkal prasa gluži pretējo: lai visi viņus nicinātu. 1945. g. visiem bija tikpat obligāti jāsauc Hitlers par slepkavu, kā tas 1939. g. bija aizliegts.

Valsts apmeklējumi, kuŗos veselas tautas tiek uzaicinātas spēlēt apbrīnotāju statistu lomu, vai vismaz uzstāties kā diplomāti, šādi apmeklējumi nozīmē kvalificētu pazemojumu. Mums šeit Zviedrijā bijusi laime būt no šāda kauna pasargātiem. Šogad, liekas, paiet taisni 55 gadi kopš pēdējos reizes. Tad tas bija krievu cars, kurš ar savu floti apmeklēja Zviedriju, 1909. g. 26. jūnijā. Lielākā daļa zviedru politiķu un avīžu toreiz izturējās „korrekti", kā to mēdz teikt šādās sakaribās. Taču daži arī pateica skaļi to, ko gandrīz visi klusībā domāja: „Visi godīgie cilvēki ar riebumu novērsās no apmeklējuma, kuŗam kā launs demons seko karatiesu, šķirbijas katorgu un cietumnieku mocīšanas režīms." Tā toreiz rakstīja Jalmārs Brantings.

Šie vārdi noder arī šodien: salidzinājumā starp vienpusīgo, bālo cara figūru un šāsdienas vitālo un agresīvo diktātoru, tie pat liekas ir vairāk vietā nekā 1909. g. Mēs visi zinām, ka Chruščevs taisījis savu karjēru, ar neparastu nežēlību (pat diktatūras režīmā!) apspiežot nemierus Ukrainā, ka viņš Staļina dzīves laikā cildinājis viņu kā visa lielā un labā personificējumu, bet pēc viņa nāves apgalvojis, ka diktātors bijis launs un nekam nederīgs. Mēs zinām, ka viņš ir atbildīgs par ungāru brīvības kustības sagraušanu 1956. g., par kuŗu pateikt patiesību reiz piederēja pie „korrektā" toņa arī Zviedrijā, vismaz dažus mēnešus. Mēs zinām, ka viņš pavēlējis uzcelt Berlīnē kauna mūri, ka viņš jau 10 gadus draud un glaimo Hitlera stilā, ka viņš tura Krieviju diktatūras dzelzs žņaugos. Speciāli no zviedru redzes viedokļa apmeklējums ir saistīts ar smagiem pārdzīvojumiem: krievu režīma stūrgalvīgā melošana par Vallenberga likteni, spiegošanas prāva, kas gandrīz sakrīt reizē ar Chruščeva apmeklējumu (spriedumu Vennerstrēma prāvā paziņos tikai 12. jūnijā — nedēļu pirms Chruščeva ierašanās), visbeidzot — līdz šim nepiedzīvotā policijas mobilizācija viesa sargāšanai. Nekad vēl zviedru valsts vadība nav apsveikusi kādu ārzemju viesi ar tādu apkaunojošu faktu izlasi, kā tas notiks tagad.

Lai atļauts ar pāris piemēriem parādīt patiesību, ko mums visiem noslēpj vai izskaistina dienas avīžu chronikas sīkās ziņas: cik daudz policistu un suņu Chruščevu apsargās, kā viņš smaida un jokojas, cik prieviegli un viesi un saimnieki un cik svētīgi tas ir, ka krievi var nākt kontaktā ar zviedru demokratiju un ikdienas dzīvi.

Priekš 30 gadiem zviedru karaļnama locekļi un ministri sacentās labu vārdu teikšanā par Baltijas valstīm, par to, cik dārga ir baltiešu brīvība Zviedrijai, cik lielas ir mūsu jūtas pret baltiešiem. Tagad šis valstis ar okupāciju, nivelēšanu un deportācijām ir padarītas par krievu imperijas sastāvdaļu. Droši vien diktātora svītā būs arī daži baltieši — kvislingi, nodevēji. Arī tos mums būs apsveikt ar draudzību un cieņu. To, ko zviedru politiķi teica par Baltijas valstīm agrāk, to vairs nedrīkst teikt tagad. Tagad viesiem par patikšanu jāsaka — pretējais.

Neatkarīgi no politiskās pārliecības, mums visiem ir zināma uzticība pret mūsu politisko vadību. Mēs zinām, ka viņiem riebas viesis, kas viņiem tagad ar tādu godu jāuzņem, ko visas runas un izturēšanās banketos un parādēs būs tikai izliksānās un meli. Savā zinā tas mierinājums: pretējais būtu nepacināms. Bet tas tad dabiski un arī nenovāršami liek šo apmeklējumu uzskatīt par pazemojošu spēli."

VECTĒVA ZINTIS

PAR PATIESĪBU

Aizstāvi savu pārliecību, bet esi iecietīgs arī pret cita pārliecību un, par visām lietām, neaizmirsti, ka augstāk par tavu un citu cilvēku pārliecību stāv dievišķā patiesība, kuŗa nav apstrīdama arī tad, ja mēs to neizprotam vai neatzīstam.

PAR SAVU SPĒKU UN NESPĒKU

Ja tu nekā neesi uzinājis par savas dvēseles noslēpumiem, tad tev nekā nepalīdzēs arī visas citas tavas zināšanas.

Tie, kas dzīvē neprot vai negrib izmantot arī savas dvēseles spēkus, — beidzot sabrūk nesmēkā vai pārvēršas par dzīvu mironi.

PAR MODERNO MĒRI

„Mēris ir apkaŗots, bet atombumba atklāta" — saka Zenta Mauriņa.

Nozīmīgi teikts! — Modernais mēris resp. atombumba — kaut arī neiedarbināta, — ir daudzkārt briesmīgāka par vecmodīgo mēri. Šo moderno mēri tikai pieminot vien, sabangojas masu izbailes neiedomājamos apmēros!

PAR MŪSU PAŠU VAINU

Vai nav tā, ka mēs bieži pieminam pagājušos laikus, nodēvēdami tos par katastrofāliem? Un vai nav arī tā, ka mums derētu iegaumēt, ka visās šais katastrofās esam vainīgi mēs paši — cilvēki?

Tikai ar savas vainas atzīšanu un atbildības sajūtas stiprināšanu mums var vairoties iespējas šās katastrofas mazināt un novērst.

Kā gan mēs varam gaidīt uz labāku laiku iestāšanos, ja paši vai nu stāvam malā un nedarām nekā, vai arī palīdzam, apzinīgi vai neapzinīgi, vairot launumu un katastrofas?

PAR MŪSU CIEŠANĀM

Mums jācieš tādēļ, ka mēs esam cilvēki, un, parasti, citi cilvēki mēdz būt tie, kas rūpējas, lai ciešanu mērs mums tiktu uzpildīts aizvien no jauna. Un, lūk, šajā sakarā man aizvien uzmācas šaubas par to, ka visi cilvēki būtu radīti pēc Dieva līdzības.

PAR TO, LAI NEBŪTU JĀNOSARKST

Vienalga, vai tu kādu mīlē, vai nīsti, bet esi vienmēr patiess, lai tev nebūtu jānosarkst pašam par sevi.

Esi patiess arī pret tiem, kuŗus tu redzi tikai sapnī.

PAR VIENTULĪBU UN VISLIELĀKO VIENTULI

Va nav tā, ka pat vislielākais vientulis vēl nav nosodīts uz galīgu vientulību, ja viņa sirds un acis spēj saskatīt debesis virs savas galvas un zemi — zem kājām? Un kur tad vēl paliek mūsu iztēle?

Ar iztēles palīdzību ikviens var iegūt sev visbriniškīgākos draugus.

PAR SAVU TESTAMENTU

Tie, kas vēl neesat nominuši, uzrakstiet, uzrakstiet pie laika savu testamentu! To nokavējot, ar jums var notikt tāpat kā ar daudziem citiem, kuŗi savu pelnu sauju būtu novēlējuši apraķt dzimtajā zemē.

Nebīstaities no uguns, jo uguns ne vien sadedzina, bet uguns spēj arī šķīstīt un atdot mūs — mūsu vismīļai.

Edvarts Tūfers

KAD NAV NEVIENA BRĪVA VAKARA

A. GRIŅA ZEMES ATJAUNOTĀJI UZ SKATUVES

(Vēstule LA no Vācijas)

Atlikusi vairs tikai divi mēneši, kad Rietumvācijā, Hamburgā, risināsies lielais notikums — pirmie Eiropas latviešu Dziesmu svētki ar Eiropas latviešu jaunatnes apvienības 11. kongresu ievadījumā. Tajā citu starpā notiks arī drāmas Senā cilts izrāde, ko pēc Aleksandra Grīņa lielā romāna Zemes atjaunotāji darinājusi Māra Zaļākalne, kas pati vada arī režiju, bet dekorācijas gatavo Ivars Alberts.

Sēžam viņas dzīvoklī Hamburgā. Aiz loga dun lielpilsētas trokšņi un jūnija pēcpusdienas saule lej savu gaismu pār apstādījumu zaļo lapotni. Mūsu saruna, kuŗā dzīvi piedalās arī viņas meita aktrise Dagmāra Kurmiņa, jau pašā sākumā novirzās uz trimdas drāmas rakstniecību un teātri. Sirdslieta skatuve jau viņai bijusi dzimtenē un otrreiz tā Zaļakalnei par neatņemamu daļu kļuvusi, kad pirms dažiem gadiem viņa uzņēmusies Latviešu biedrības Hamburgā drāmatiskās kopas vadības pienākumus.

„Bez teātŗa mammucis nevar dzīvot," atklāj Dagmāra, kas pati divus gadus ar labiem panākumiem spēlējusi Bambergas, bet gadu Koblencas vācu teātrī, un arī šoruden viņu jau gaida rampas gaisma. Tad arī noskaidrojās, ka Zaļākalne ne tikai māca teātri spēlēt, bet pati arī raksta lugas. Neminot to, kas palicis Latvijā, trimdā tapusi komēdija Precību drudzī, pārtulkots spāņu drāmatiķa Kalderona Skaļais noslēpums un šopavasar pabeigta pieminētā Senā cilts.

Uz jautājumu, kas Māru Zaļokalni pamudinājis kerties pie Zemes atjaunotāji piemērošanas skatuvei, viņa atbild: „Trimda arvien vairāk dzēš atmiņas par mūsu skaisto zemi, vēstures norisēm, tāpēc mums nopietni jādomā, kā paturēt dzīvu šo viziju, īpaši jaunatnē. Zemes atjaunotāji ir krāšņa glezna no kāda laika, ko rakstnieks suligos triepienos ietvēris prozā. Parādot to uz skatuves, šis laiks ieguvis jaunu, vēl dzīvāku iztulkojumu."

Drāmā galvenām kārtām izmantota Zemes atjaunotāji pirmā daļa. Kad interesējos, kā Zaļākalne tikusi galā ar lielo vielas krājumu, nāk valsirdīga atzīšanās: „Viegli nebija un prasīja turpat pusgadu intensīva darba. Vispirms jau vajadzēja paturēt prātā elementāros skatuves noteikumus un tad sajos rāmjos ietilpināt plašā personāla darbību, nezaudējot kopsakarību ar romāna fabulu. Svarīga arī Grīņa valoda, kas nav stilizēta. Tālab arī bieži nācās jau uzrakstīto īsināt vai mest pavisam projām un radīt no jauna, lai pēdīgi visu noapaļotu uz 9 ainām."

„Ja visas ieceres īstenosies, izrāde solās būt saistoša," piebilst Dagmāra, kas pati būs viena no galvenām sieviešu lomas tēlotāja, un pašreiz, saprotams, ir labs palīgs, veicot iestudējumu. Nebūtu jau nekas īpašs, ja mazā aktieŗu kopa lielajā sarīkojumu virknē negribētu izcelties ar svešniecības dzīvē vienreizēju veikumu — bez Senās cilts viņi reizē gatavo arī J. Viesiena 4 cēlienu lugu Kāds iet. jums jāpaliek, ko rādīs tikai pāris dienu vēlāk Dziesmu svētkos. Tālab arī tēlotājiem nav gandrīz neviena brīva vakara. Vienlīdz kā uz jaunatnes kongresu, tā Dziesmu svētkiem sagaida viesus no visas brīvās pasaules.

Jānis Sudrabiņš

Parize tuvinās Madridei

Brīvās pasaules uzmanību pagājušā nedēļā guva Francijas ārlietu ministra Kuva de Mirvilla Madrides apmeklējums, kuŗ viņu uzņēma ar neparasti lielu godu. Līdz šim Spāniju gan bija apmeklējuši vairāki franču valdības locekļi un abu valstu attiekšmes prezidenta de Golla valdīšanas laikā. Kļuvušas aizvien labākas, taču ārlietu ministra Madrides apmeklējums bija izpalicis.

Rietumu prese šajā sakarā ar zināmu izbrīnu konstatē, ka pēdējais Francijas ārlietu ministra Spānijas apmeklējums noticis pirms 35 gadiem, pie kam abas valstis taču ir tieši kaimiņi. Rietumu galvaspilsētas nešaubās, ka Francijas un Spānijas attiekšmēs nu sāksies jauns sadarbības posms. Kuva de Mirvilla un viņa spāņu kollēgas Kastjella apspriežu nobeiguma komunikē savā saturā ir konvencionāli skops un vispārējs, taču uzmanība jāpievērš tam, ka abas valstis vienojušās par regulārām apspriedēm nākotnē. Tas apliecina kopīga ceļa bruģēšanas gribu.

Ka amerikāņiem un britiem ar Spāniju ir savi politiski nolūki, pierāda tas, ka ASV ārlietu ministrs Rasks pa ceļam uz Jaundeli, dodoties uz Nēru apbedīšanu, nolaidās Spāņu - amerikāņu gaisa atbalsta punktā Torrejonā pie Madrides un stundu ilgā apspriedē ar Kastjellu iztirzāja amerikāņu un spāņu, kā arī spāņu un franču attiekšmes un Kuva de Mirvilla apmeklējuma nolūkus. Šis Raska negaidītais apmeklējums notika 20 stundas pirms Kuva de Mirvilla ierašanās. Nekādu paskaidrojumu par šīm apspriedēm republicēja un, vai Rasks Kastjellu brīdināja no ciešas draudzības ar Franciju vai deva kādus konkrētus solījumus no savas puses, tas nav zināms. Fakts ir tas, ka ASV un Lielbritanija pēdējos mēnešos izteikti meklēja sadarbību ar Spāniju, kad Madridi apmeklēja vairāki britu valdības locekļi kad briti un amerikāņi apņēmās Spānijā uzcelt divas atomu spēkstacijas. Pie tam jāpiebilst, ka par Lielbritanijas tuvināšanos Spānijai iestājas arī britu strādnieku partijas vadība, tā kā šī saktā polītika tiks turpināta pat tad, ja tor. aviācijas un rakešu izmēģināšanas bāzi.

Spāniju Eiropas aizsardzība interesē ne mazāk kā Parīzi un Bonnu. Tā vēlas arī pievienoties Kopīgam tirgum, kur no asociētas valsts stāvokļa atsakās. Taču šajā ziņā Francija tīri politiski apsvērumu dēļ nevēlas uzņemties ievedējas lomu, jo tas tūlīt izsauktu Italijas, Beļģijas un dažu citu valstu pretestību. Bet Spānijas uzņemšanu Kopīgā tirgū Francija atbalsta. Ir skaidrs, ka Francijas iecerēto politisko attīstību draudzībai ar Spāniju pilnos apmēros atbalsta arī vācu valdība, jo Eiropas drošībai tas nozīmīgi.

☆

Šajā sakarībā vācu un franču preses uzmanību guva Francijas gollistu partijas (UNR) un Vācijas CDU un CSU politiķu ceturtās apspriedes pagājušajā nedēļā, kur iztirzāja, kā paplašināt un padziļināt abu valstu politisko vienību.

„Latvija"

Visu marku krājēju nodaļai domātos rakstus lūgums sūtīt šīs nodaļas red. M. Zichmanim, 161 Olive Ave., Willowdale, Ont. Tālr. BA 1-7760.

MARKU KRĀJĒJU ARODZIMĒ ČETRIEM SKAUTIEM

(Z) — Skautu pulciņa vecākais A. Freibergs ierosinājis piešķirt marku krājēju arodzīmi četriem Toronto skautiem: Namejam Batrakam, Arnim Rozītim, Jānim Tannim un Albertam Upeslācim. Ar savu parakstu M. Zichmanis, kā neatkarīgs eksāminētājs, apliecinājis, ka minētiem skautiem ir labas zināšanas filatelijā, lai varētu nēsāt speciālu arodzīmi.

TRIMDAS IZDEVUMI AR TAUTAS TĒRPU ZĪMĒJUMIEM

Informācija par latviešu centros brīvajā pasaulē izdotajām piemiņas un propagandas markām vēl nav sakopota.

Arī ziņas par izdevumiem ar tautas tērpu zīmējumiem ir trūcīgas. Vecākais tautas tērpu motīvs markas zīmējumā, laikam, ietelp Latviešu nacionālā fonda Zviedrijā izdevums. Seko DV markas Vācijā ar H. Gricēviča zīmējumiem. Vēl visiem torontiešiem atmiņā 1959. g. jaunatnes svētki, kuŗus architekts P. Rasiņš atzīmējis ar īpašu marku, attēlojot jauniešu pāri tautas tērpos.

Viens no pēdējiem izdevumiem ir zaļās DV Austrālijā markas 1, 2, 3, 5, 10 šil. un 1 mārc. vērtībā. Visās uzrakstītās markās uzsvērta tērpa valkātāja kā simboliska figūra.

Pēdējais un arī līdz šim lielākais ir LFA tautas tērpu marku izdevums, parādot četrus populārus tērpus triju krāsu iespiedumā. Zīmējumā vairāk izcelts tērps kā tāds nekā tās valkātāja. Markas iznākušas Toronto 15. maijā. Katra loksne sadalīta 4 blokos, kopā 16 markas.

Toronto tautas tērpu markas saņemamas pie T. Blatchina, 8 Kelvin Ave., bet Montreālā pie E. Bārdiņa, 5480 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Cena $ 1,00 par 3 loksnēm vai 50c par atsevišķu loksni.

ATZINĪBA LATVIEŠU FILATELISTIEM AUSTRĀLIJĀ

Latviešu Filatelistu apvienības valde savā kārtējā sēdē pieķīra Bradfordas Daugavas Vanagu nodaļas izcīnai nodoto celojošo balvu kā aktīvākam dalībniekam. apvienības pārstāvim Austrālijā O. Priedem. Valdes priekšsēdis O. Vindedzis celojošo balvu par čaklāko līdzdalību žurnāla „Latviešu Filatelists" piešķīra arī austrālietim B. Dzilnam. Bradfordas DV celojošā balva glabājas Anglijā, Bradfordas Daugavas Vanagu namā un katru gadu tanī iegravē ieguvēja vārdu. O. Vīndedža dāvātā balva glabājas pie apvienības valdes, un arī tanī katru gadu ieraksta ieguvēja vārdu.

NEIZDEVUSIES PLAŠĀKI PLĀNOTĀ LĪDZDALĪBA IZSTĀDĒ

(V) — 18./19. aprīlī Mičigenas valsts galvaspilsētā Lansingā, ASV, notika „Centrālās Mičigenas filatelistu biedrības" 7S. gadskārtējā izstāde kas reizē bija izkārtota arī kā 26. gadskārtējā Mičigenas pussalas filatelistu biedrību apvienības izstāde. Tā bija šogad paredzēta plašāka nekā citus gadus, ar atsevišķām klasēm jauniešiem un filatelistu kluba sacensībām.

LFA izstāžu nozare bija arī nodrošinājusies ar līdzdalību jauniešu klasē ar klāstiem no ASV, Kanadas, Anglijas un Austrālijas un klubu sacensībām bija iecerēts plašāks klāsts ar O. Pilanta, Anglijā, A. Baloža, Zviedrijā, R. Norīša un J. Roņa, Kanadā un A. Vēvera, ASV, materiāliem. Izrādījās, ka izstāde savā iekārtojumā nepārsniedz šīs klubu apvienības parastās izstādes, kur pilntiesīgā sacensībā piedalās tikai šīs apvienības dalībnieki. Lai nezaudētu uzņemtos sakarus, izstādē piedalījās A. Vēveris, kas ir šīs apvienības dalībnieks, un ar klāstu par Latvijas pirmo marku ieguva 2. vietu Eiropas klasē. Klāstā bez paraugiem un iespiedumklūdām bija uzrādīti fotostati no dažādām pasta iestādēm par pirmās markas saņemšanu un starp tiem arī 3 oriģinālraksti.

1. vietu Eiropas klasē ieguva klāsti par Briseles pasaules izstādi un 3. vietu — Vācijas klūdainās markas un dažādības. Mičigenas gubernators G. Romneis laiku no 12. līdz 19. aprīlim bija izsludinājis par marku krājēju nedēļu.

TRINIDADAS UN TOBAGO MARKAS VELTĪTAS GAIDĀM

(V) Sakarā ar gaidu kustības 50 gadu atzīmēšanu Trinidada un Tobago izdos šai kustībai veltītas markas 6, 25 un 35c vērtībā. Nav tuvāku ziņu par zīmējumiem un izdošanas laiku.

MŪSU KOPDARBĪBA

KOPDARBĪBAS SEKMES GRAND RAPIDOS

Pēc avīžu ziņām spriežot, Grand Rapidu „pagastā" sekmīgi darbojas divi latviešu kopdarbības pasākumi.

Te izveidojies spēcīgs Bēru fonds ar 580 biedriem, kas iepriekšējā gadā 13 bēru gadījumos piederīgiem ir izmaksājis kopsummā $6500,-. Nolemts, ka tekošajā gadā izmaksas palielinās no 500 uz 600 dol. katrā miršanas gadījumā.

Otrs kopdarbības pasākums ir jauns un tikko savas darbības sākumā. Tā ir Latviešu kreditsabiedrība, kas nodibinājās pirms apm. gada, bet darboties sāka tikai š. g. 18. janvārī. Arī „banka" nav tikai naudas un kredita iestāde vien, bet tai ir plašāks uzdevums kalpot savu biedru un un visa pagasta interesēm un vajadzībām. Ievērojot to, ka „banka" par noguldījumiem un arī par aizdevumiem dod dzīvības apdrošināšanu, rodas dabisks pamats ciešākai sadarbībai ar min. fondu. Abām organizācijām un to biedriem šāda sadarbība dotu ievērojamas priekšrocības.

Ja visi 580 fonda dalībnieki iestātos par biedriem arī „bankā" un tur noguldītu savus ietaupījumus, tad kreditsabiedrības bilance īsā laikā varētu sasniegt pusmiljona dol. Šie 580 tautieši tādā gadījumā nodrošinātu sev divkāršu apdrošinājumu: 1) Fondā par $600.00 un 2) latviešu „bankā" par to summu, kas noguldīta, vai arī izsniegta kā aizdevums. Katrā ziņā vēlams, ka arī fonds pats iestātos par biedru un noguldītu savus brīvos līdzekļus un kapitāla rezerves. Arī visām pārējām organizācijām, draudzēm, kopām un dažādām grupām aiz tīri nacionālā kopības viedokļa savu naudu vajadzētu glabāt nevis cittautiešu bankās un krājkasēs, bet gan pašiem savā latviešu naudas un kredita iestādē.

M. O.

ARTURS ZUTIS, B. A.
ADVOKĀTS un NOTĀRS
12 Richmond Street East,
Toronto 1, Ontario.
Tel. EM 6-5946.
Suite 107
RO 6-8354 (mājās).

Sestdien, 20. jūnijā, pl. 19
Līgo svētku sa
JĀŅU UG UNSKURS no Se
Tagadvīgu tēlu, tekstu, melodiju, tautas deju, tautas
jums OSVALDA LIEPAS literārā, müz
Ierīdalās — Dziedātāji: Rasma BĒRZIŅA, A
Rud. PURVS, 2. Z
Aktieŗi: A. BENCONE, H. MIĶELSONS, Int
Ansamblī: Tautas deju kopa DIŽDANC
Sidrabeniešu koristi, bērnu koris
Mūzikas iespēles un starpspēles — brīvn
Senlatviešu sēta, māksl. O. GREBŽE. Akor
Ugunošana. Kopīgs ugunskurs.
Maika atsevišķiem u
Plkst. 20.15 DEJAS b
UZ PLAŠĀ BASKETBOLA LAUKUMA. Visa S
Ieejas maksa $ 1.00. Visus laipni ielūdz

Jauni puiši, jaunas meitas,
Jāņu nakti neguliet;
Tad rītā redzēsiet,
Kā saulīte rotājas.

20. jūnijā MEŽCIEMĀ
Spence ezera krastā, pie Bracebridg
LĪGO SVĒT
Spēlēs Toronto ukraiņu deju kapell
Līgošanas sākums plkst. 6 vakarā.
Visus jānabērnus laipni sagaidīs
Mežciema pā

Baltijas tautu federācija Kanadā
lūdz tautiešus ierasties uz
1941. G. 14. JŪNIJĀ AIZVESTO
PIEMIŅAS AKTU
pirmdien, š. g. 15. jūnijā, plkst. 8 vakar
Eaton auditorijā.
Aktā runu teiks Federālās valdības opozicija
J. DIFENBĒKERS.
Mūzikas priekšnesumus sniegs Baltijas tautu mā

LOTUS PUĶU VEIKALS
AR KANADAS LATVIEŠU DAILAM
SALONU
Līdz septembrim pārcēlies
uz 858 Bathurst St., vienu bloku zi
no Bloor St.
TĀLRUNIS LIDZSINĀJAIS — LE
Gaidīsim klientus jaunajās pagaidu
telpās, bet rudenī atkal vecajā viet
paplašinātā veikalā mōdernā jaunc
ARVIDS
LOTUS

KENNEDY TRAVEL BUREA
296 Queen St. West, Toronto, Tel. 362-3226
136 Yorkville Ave. (Bloor un Avenue Rd. tuvumā) te
JŪS APKALPO ĀTRI UN RŪPĪGI
• Palētinātas lidmašinu biletes!
• Ar mūsu starpniecību jūs celojat lētāk
kad — uz Vāciju un pārējām Eiropas
• Sniedzam informāciju par grupu (ne m
25 personas) celojumiem.

VENUS PUĶU VEIKA
• Ziedi u
sakārtojumi
vajadzībām.
• Latviešu keramika.
• Ādas izstrādājumi.
231 Roncesvalles Ave.,
LE 4-4645; LE 3-4037 P
A. F

DĀVANU SAIŅI
uz B ūtijas valstīm, Ukrainu un Padomju Savi
Mēs nosūtām pārtikas saiņus līdz 40 mārciņām (
ieskaitot i esaiņojumu). Lūdzu pieprasiet mūsu ka
Bezmuit as dāvanas: Automobiļi, ledusskapji, ve
gājamās m šīnas, šujammašinas, motocikleti, velos
levīzijas apa rāti, foto aparāti u. c.
Mēs arī pārsūtām jūsu pakotos saiņus līdz 17
netto. Sie s ņiņši ir pilnīgi apdrošināti.
Mūsu veik alā ir daudzas un dažādas mantas pi
sainīšiem.
Arpus Toronto dzivojošie klienti, sūtiet savus
jumus un sain šus ar ekspresu vai pastu mums tā
sūtīšanai. Samaksu nokārtosiet vēlāk pēc mūsu pa
saņemšanas.
Lietuviešu uzņēmums.
BALTIC EXPORTING CO
849 College St., Toronto 4, Ont., Canada. Tel. LI
Mūsu nodaļa Hamiltonā, Ont.
105 Cannon St. E., Mrs. V. Juraitis, tel. JA

Š IPAŠUMUS!

Atsevišķs 5 istabu
na apkure, garāža

Z 3 GADIEM UZ
VISĀ PILSĒTĀ.

ridei

ijas un rakešu izmēģinā-
zi.
u Eiropas aizsardzība
ne mazāk kā Parīzi un
Tā vēlas arī pievienoties
tirgum, kur no asociē-
s, stāvokļa atsakās. Ta-
ziņā Francija tīri politis-
ērumu dēļ nevēlas uz-
ievedējas lomu, jo tas
uktu Italijas, Beļģijas
citu valstu pretestību.
nijas uzņemšanu Kopīgā
Francija atbalsta. Ir
a Francijas iecerēto po-
attīstību draudzībai ar
pilnos apmēros atbalsta
valdība, jo Eiropas dro-
nozīmīgi.

★

ukarībā vācu un franču
zmanību guva Francijas
bartijas (UNR) un Vāci-
un CSU politiku ceturt-
iedes pagājušajā nedēļā,
rzāja, kā paplašināt un
t abu valstu politisko

„Latvija"

rakstus lūgums sūtīt
Ave., Willowdale, Ont.

urnāla „Latviešu Fila-
piešķira arī austrālietim
am. Bradfordas DV ce-
alva glabājas Anglijā,
as Daugavas Vanagu
katrū gadu tanī iegra-
ēja vārdu. O. Vindedža
alva glabājas pie ap-
valdes, un arī tanī kat-
ieraksta ieguvēja vār-

EVUSIES PLAŠĀKĀ
OTĀ LĪDZDALĪBA
IZSTĀDĒ

18./19. aprīlī Mičige-
ls galvaspilsētā Lansin-
notika „Centrālās Mi-
filatelistu biedrības" 78.
ējā izstāde kas reizē bi-
ota arī kā 26. gadskār-
igenas pussalas filate-
drību apvienības izstā-
ja šogad paredzēta pla-
ā citus gadus, ar atse-
klasēm jauniešiem un
kluba sacensībām.
zstāžu nozare bija arī
ājusies ar līdzdalību
klasē ar klāstiem no
nadas, Anglijas un Aus-
un klubu sacensībām
ērēts plašāks klāsts ar
ta. Anglijā, A. Baloža,
R. Norīša un J. Rona,
un A. Vēvera, ASV,
ēm. Izrādījās, ka izstā-
iekārtojumā nepār-
s klubu apvienības pa-
zstādes, kur pilnīgi tie
piedalās tikai šīs ap-
dalībnieki. Lai nezau-
nemtos sakarus, izstādē
s A. Vēveris, kas ir
nības dalībnieks, un ar
ar Latvijas pirmo mar-
va 2. vietu Eiropas kla-
tā bez paraugiem un ie-
kļūdām bija uzrādīti
no dažādām pasta ie-
par pirmās markas sa-
un starp tiem arī 3 ori-
sti.
lu Eiropas klasē ieguva
ar Briseles pasaules iz-
3. vietu — Vācijas kļū-
markas un dažādības.
s gubernātors G. Rom-
ku no 12. līdz 19. apri-
izsludinājis par marku
nedēļu.

IDADAS UN TOBAGO
MARKAS
ELTĪTAS GAIDĀM

Sakarā ar gaidu kuģības
atjaunošanu Trinidada
bago izdos šai kuģībai
markas 6, 25 un 35c vēr-
Nav tuvāku ziņu par zī-
iem un izdošanas laiku.

Sestdien, 20. jūnijā, pl. 19.30 SIDRABENĒ

Līgo svētku sarīkojums

JĀŅU UGUNSKURS no Senatn es dzirkstīm.

Tagadnīgu tēlu, tekstu, melodiju, tautas deju, tautas dziesmu un to pārveidojuma sakārtojums OSVALDA LIEPAS literārā, mūzikālā un skatuviskā apdarē.

Piedalās — Dziedātāji: Rasma BĒRZIŅA, Andis CERS, Mirdza KROŅLEJA, Rud. PURVS, Ž. ZENTIŅŠ.

Aktieri: A. BENCONE, H. MIĶELSONS, Inta PURVS, Fr. VILMANIS u. c.
Ansambļi: Tautas deju kopa DIŽDANCIS, Toronto MEŽMEITIŅAS,
Sidrabeniešu koristi, bērnu koris ar publikas piedalīšanos.

Mūzikas iespēles un starpspēles — brīvmāksl. V. GRIĶIS. Dekorācijas — Senlatviešu sēta, māksl. O. GREBŽE. Akordeona pavadījums — A. STAŠKO.

Ugunošana. Kopīgs ugunskurs. Darvas mucas dedzināšana.
Maika atsevišķiem ugunskuriem.

Plkst. 20.45 D E J A S bez pārtraukuma

UZ PLAŠĀ BASKETBOLA LAUKUMA. Visa Sidrabenes territorija sarīkojuma vieta.

Ieejas maksa $ 1.00. Visus laipni ielūdz SIDRABENES PĀRVALDE.

Jauni puiši, jaunas meitas,
Jāņu nakti neguliet;
Tad rītā redzēsiet,
Kā saulīte rotājas.

20. jūnijā M E Ž C I E M Ā
Spence ezera krastā, pie Bracebridge,

LĪGO SVĒTKI

Spēlēs Toronto ukraiņu deju kapella.

Līgošanas sākums plkst. 6 vakarā.

Visus jānabērnus laipni sagaidīs
Mežciema pārvalde.

Baltijas tautu federācija Kanadā
lūdz tautiešus ierasties uz
1941. G. 14. JŪNIJĀ AIZVESTO
PIEMIŅAS AKTU
pirmdien, š. g. 15. jūnijā, plkst. 8 vakarā
Eaton auditorijā.

Aktā runu teiks Federālās valdības opozicijas līderis J. DIFENBĒKERS.

Mūzikas priekšnesumus sniegs Baltijas tautu mākslinieki.

LOTUS PUĶU VEIKALS
AR KANADAS LATVIEŠU DAILAMATNIEKU SALONU

Līdz septembrim pārcēlies uz 858 Bathurst St., vienu bloku ziemeļos no Bloor St.
TĀLRUNIS LĪDZSINĒJAIS — LE 3-3884
Gaidīsim klientus jaunajās pagaidu telpās, bet rudenī atkal vecajā vietā, paplašinātā veikalā modernā jaunceltnē.
ARVIDS TĪRUMS

LOTUS

KENNEDY TRAVEL BUREAU Ltd.
296 Queen St. West, Toronto, Tel. 362-3226 un
136 Yorkville Ave. (Bloor un Avenue Rd. ēkumā) tel. 921-3721

JŪS APKALPO ĀTRI UN RŪPĪGI

- Palētinātas lidmašīnu biletes!
- Ar mūsu starpniecību jūs ceļojat lētāk kā jebkad — uz Vāciju un pārējām Eiropas valstīm!
- Sniedzam informāciju par grupu (ne mazāk kā 25 personas) ceļojumiem.

VENUS
PUĶU VEIKALS

- Ziedi un ziedu sakārtojumi visādām vajadzībām.
- Latviešu keramika.
- Ādas izstrādājumi.

231 Roncesvalles Ave., Toronto.
LE 4-4645; LE 3-4037 pēc darba.
A. PUTNIŅŠ

DĀVANU SAIŅI

uz Brīvības valstīm, Ukrainu un Padomju Savienību.

Mēs nosūtām pārtikas saiņus līdz 40 mārciņām (44 märc., ieskaitot iesaiņojumu). Lūdzu pieprasiet mūsu katalogu.

Bezmuitas dāvanas: Automobiļi, ledusskapji, veļas mazgājamās mašīnas, šujammašīnas, motocikleti, velosipedi, televizijas aparāti, foto aparāti u. c.

Mēs arī pārsūtām jūsu pakotos saiņus līdz 17¾ märc. netto. Šie saiņi ir pilnīgi apdrošināti.

Mūsu veikalā ir daudzas un dažādas mantas piemērotas saiņiem.

Ārpus Toronto dzīvojošie klienti, sūtiet savus pasūtinājumus un saiņīšus ar ekspresu vai pastu mums tālākai nosūtīšanai. Samaksu nokārtosiet vēlāk pēc mūsu paziņojuma saņemšanas.

Lietuviešu uzņēmums.

BALTIC EXPORTING CO
849 College St., Toronto 4, Ont., Canada. Tel. LE 1-3098.
Mūsu nodaļa Hamiltonā, Ont.
105 Cannon St. E., Mrs. V. Juraitis, tel. JA 8-6686

TIEM, KAS . . .

(Pārnemums no 2. lpp.)

Kara laikā par nopelnītām kapeikām nebija iespējams neko iegādāties. Atceros, ka mums pat nebija kapotes ēšanai, tās gatavojām no bērza koka. Lai mazinātu mūžīgo izsalkumu, jo Sibirijā mēs pietiekami paēduši nekad nebijām, iemainījām savas līdzpaņemtās drēbes pret pārtiku. Drēbes sev pagatavojām no labības un kartupeļu maisiem, tāpat arī kājautus. Sovchozā bija arī „sarkanais" stūrītis, kur bija pieejami komūnistu laikraksti un žurnāli. Krievi rīkoja arī koncertus, teātŗa izrādes un deju vakarus.

Pavasarī es lauku darbus varēju apmainīt pret darbu sovchoza virtuvē, kur darbu ziņā bija lielāka dažādība, piem.: kartupeļu mizošana, ēdiena gatavošana, apkalpošana ēdamzālē, pat ēdiena nogādāšana uz lauka strādniekiem. Tagad pēc vairāku gadu izsalkuma un pusbada man radās iespēja paēst, cik gribas, jo „kur malku cērt, tur skaidas lec!" Vēl joprojām dzīvojām zemnīcā, kas atradās 3 km no sovchoza, lielākās grūtības bija ziemas salā, puteņos un dziļā sniegā nostaigāt šo cela gabalu. Līdzīgās zemnīcās dzīvoja arī paši krievi, kas bija izsūtīti uz Sibiriju. Sovchozā pavisam bija nodarbināti kādi 800 strādnieku, kuŗiem bija jāgatavo uzturs. Katram strādniekam, tāpat kā fabrikā, šeit bija savs numurs. Tāpat kā iepriekš, mums ik mēnesi bija jāreģistrējas policijā. Sovchozam bijā sava ambulance ar sanitāru, bet medikamentus bija iespējams iegādāties tikai no veterinārārsta. Kara laikā cukura nemaz neredzējām, tad tēju dzērām ar glicerīnu un kartupeļus cepām zivju eļļā. Tā es sovchoza virtuvē nostrādāju vairākus gadus. Kad karš beidzās, 1945. gadā mēs varējām sarakstīties ar Latviju, tie bija vislielākie prieka brīži, kad aukstajā svešumā un nabadzībā mūs apciemoja tuvinieku vēstules un arī saiņi.

1946. gadā tika pasludināta pirmā „brīvlaišana", kad visi bērni līdz 18 gadu vecumam varēja braukt uz mājām — Latviju. Tā kā dokumenti netika pārāk sīki pārbaudīti, tad 18 gadīgiem līdzi aizbrauca arī viens otrs vecāks, kas arī nokļuva Latvijā, jo neviens atpakaļ netika atsūtīts. Šis ceļojums uz dzimteni bija par brīvu.

1947. gadā mani pastāvīgie ceļa biedri — izsalkums un grūtais fiziskais darbs — no manis atkāpās: es dabūju darbu sovchoza birojā. Kā jau biroja darbiniece, es dabūju labāku dzīvokli sovchozā, tāpat pazīšanās sovchoza darbinieku vidū radīja iespēju spekulācijas ceļā iegūt sev nepieciešamās mantas un pārtiku. Daudz grūtāk klājās deportētiem vīriešiem, kas tika novietoti soda nometnēs, kur tie kā noziedznieki tika turēti ieslodzījumā, dzīti smagos darbos, kur daudzi miruši badā un slimībās.

Mēs, latvietes, dzīvojot sovchozā, vienmēr atzīmējām latviskos svētkus, piem., Jāņus, Ziemsvētkus. Parasti sapulcējušās nodziedājām kādu dziesmu, pakavējāmies pārrunās un atmiņās, lai izklīstu — katra uz savu stūrīti. Mūsu vakarēšanas laikam nekādas aizdomas neradīja, jo nekādi aizrādījumi un noliegumi netika saņemti.

Visi lauku darbi bija normēti: kas savu normu neizstrādāja, dabūja attiecīgi mazāku maizes devu, ko īstenībā par maizi nemaz nevarēja saukt.

Pēc kara vispār stāvoklis uzlabojās: veikalos parādījās preces, strādniekiem piešķīra nelielus zemes gabalus, kur paši varēja izaudzēt saknes savai iztikai, kā arī iegādāties pa govij, cūkai u. t. t.

Sovchoza birojā nostrādāju līdz 1955. gadam. Šai laikā es biju apprecējusies. Mans vīrs ir pēc tautības polis, kas bija atbrīvots no soda nometnes un nosūtīts darbos sovchozā. Viņš soda nometnes brutālo režīmu un pārcilvēciskās grūtības pārvarējis tikai tādēļ, ka, būdams elektro-inženieris, ticis nodarbināts nometnes administrācijā. 1955. gadā bij. Polijas pavalstniekiem izdeva pases, un viņi varēja atgriezties mājās, resp. repatriēties uz Poliju. Mēs ar vīru tai pašā gadā sākām ceļojumu uz vīra dzimteni. Soreiz mūsu ceļojums bija lukss, salīdzinājumā ar iepriekšējo, jo braucām pasažieru vagonā, to gan bija tik maz, ka braukšana bija ļoti saspiesta, pie tam mūsu vagonž bija 30 bērni, kur līdzās citām neērtībām valdija vislielākā knāda un troksnis. Pēc divu nedēļu brauciena mēs nokļuvām pāri Polijas robežai. Visu mūžu atcerēšos skatu, kuŗu redzēju pirmajā Polijas stacijā: sirmgalvji un jaunekļi, pat bērni, izkāpjot no vilciena, krita ceļos pie savas dzimtenes zemes un lūgšanā saliktām rokām, asarām acīs to skūpstīja . . .

— Tā nobeidzās viens manas dzīves posms, kam ik cilvēka dzīvē vajag būt tam skaistākajam, — jaunība, kad ziedi un mūzika reibina, vasaras gaišās naktis sauc un aicina, dziesmas un draugi jūsmina!

Mans aizvadītais garais ceļojums ir pārbagāts atmiņām, kas kā murgs mani pavada ikdienā. Bija arī ziedi, ko mātes roka uzlika svaigai kapa kopiņai ceļmalā, šķiroties no sava mīluļa; mūzika man bija tundras vēju gaudas; gaišajās naktīs, pirms nogurušie plaksti aizvērās, vēros Sibirijas zvaigznēs, jo debesis brīvajiem un vergiem ir tikai vienas; mana dziesma pārtrūka pusdziedāta . . .

Bet šai izmisumā bija arī gļuvums: sirsnīga draudzība, jo visi bijām viena bezcerības cela gājēji ar klusām ilgām un vēl klusākām cerībām, kas nedega gaiši un nemirdzēja, bet tikai dzīvības vārdā kā niecīga dzirksts ierušinājās pelnos. Tā cilvēks nebeidz cerēt brīnumam . . .

Brīnums — Dieva roka man paškīra ceļu uz brīvību, tā es ar ģimeni 1961. gadā ieceļoju Kanadā. Ja kādam tautietim piederīgie būtu dzīvojuši mana stāsta pieminētajās vietās, labprāt sniegšu ziņas, kas manā rīcībā, un atbildēšu uz jautājumiem. Varat rakstīt Kanadas DV Informācijas nozares vadītājam, 12 Green Meadow Rd., Hamilton, Ontario, Canada. J. G.

Turner & Porter
APBEDĪŠANAS BIROJS
Roncesvalles Chapel
436 Roncesvalles Ave.
LE 3-7954
Yorke Chapel
2357 Bloor St. W
RO 7-3153
Parkošana abās bēru mājās.

PĀRSŪTĀM NAUDU
uz
L A T V I J U.
US $ 10.- pret 9 jauniem rubļiem.
Sūtīšanas izdevumi $ 3.50 līdz $ 35.-
pārējām summām 10%
Sūtījumi apdrošināti.
Saņemšana 14—21 dienu laikā.
DV SAINĪŠU NODAĻA,
123 Huron St.,
TORONTO 2-B, ONT.
CANADA

A. LAGUNS
APKURU IERĪKOTĀJS
204 Oakwood Ave.,
LE 1-6583. Toronto.

Astrida un Zigmunds
L A S O T A
pasniedz deju stundas.

- TANGO
- VALSIS
- CHA CHA
- BOSSA NOVA

ETC.
Privātstundas & grupu mācības.
Zvanīt pēc plkst. 4 pp.
tel. 533-2706
STUDIJA
254 Eglinton Ave. E.
Toronto

NOTARS
OSKARS PERRO
pieņem klientus katrā laikā, iepriekš pieteicoties pa tālr. LE 5-5555. Toronto.

Ir liela starpība
apdrošināšanā

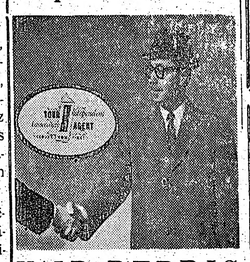

VALD. BEBRIS
liek
Jūsu intereses
pirmā vietā.
PL 9-0266.

ALFRED STIKUĻS
REALTOR
481-0431
592 Mt. Pleasant Rd., Toronto 7.

Apkures ierīču izpārdošana
SPECIĀLS PIEDĀVĀJUMS
Gāzes un eļļas — jaunas un lietotas, J A U N A S par $ 99,00.
National Heating Ltd.
HU 5-3513 2041 Avenue Rd.
Apskatiet mūsu skates telpas.

J. KREIĻA
FOTO STUDIJA
izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes. Amatieru filmas attīsta un kopē. Uzņēmumus līdz iepriekš pieteikt.
HO 6-3600.
445 Pape Ave., Toronto.

IZDARIET
APMETUMA DARBUS
SAVĀS MĀJĀS TAGAD.
10 x 10 pēdas griesti $ 40,-.
12 x 12 pēdas griesti ā $ 50,-.
Telpas paplašināšana u. c. darbi.
Labs darbs. Mērenas cenas.
Zvaniet pēc plkst. 3 dienā — 769-8280, Toronto.

H. Kusay
FUNERAL DIRECTOR
APBEDĪŠANAS BIROJS
467 Sherbourne St.,
Toronto.
Tel. WA 4-1408.
★
Rūpīga un smalkjūtīga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana.

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
CALLA
727 Danforth Ave., Toronto
RO 6-9911
BAGĀTĪGAS ZIEDU VELTES UN ZIEDU SAKĀRTOJUMI KATRAM GADĪJUMAM. ZAĻUMU UN TROPISKIE STĀDI
TAUTISKIE IZSTRĀDĀJUMI
PIEGĀDE MĀJĀS.

Toronto Window MFG Co. Ltd.
165 CENTRE ST. E., RICHMOND HILL, ONT.
Piedāvā augstākās kvalitātes alumīnija logus un durvis.
Izdara dažādus logu pārbūvju darbus.
LABS DARBS. MĒRENAS CENAS.
Nesaistošai informācijai zvanīt
Edvardam vai Aldonai S P R O Ģ I S
darbā 285-1471, mājās BA 5-5314.

VALUDE
ZELTKALIS
A. KIVLENIEKS
jaunās telpās — veikalā
964 1/2 Bloor Str. W., Toronto 4, Ont.
Tel. 533-2837.

A. E G L Ī T I S —
RADIO un TELEVĪZIJAS veikals - darbnīca
Ieriko TV antenas. Atvērts no pl. 1 līdz 9 vak., sestdienās no pl. 1 līdz 6 vakarā.
IZĪRĒ TV par $ 8.- MĒNESĪ.
1614 Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1401

A U S T R A Š M I T S
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792

KAS? KUR? KO?
TORONTO

PARTIKA - DELIKATESES
BROADVIEW
DELIKATEŠU VEIKALS
105 DANFORTH AVE. (pie Broadview).
Tel.: HO 5-9905. AUSMA MIĶELSONS.

Adolfa Kristapsona ģaļas un desu veikals - darbnīca HO 6-5152
1095 QUEEN ST. E.

Pavasara delikatešu veikals un konditoreja LE 1-7353
361 RONCESVALLES AVE Īpašnieks ST. ČUKUL-

BĒRZIŅŠ Realty Ltd.
316 Harbord St. LE 4-8447
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI — visos pilsētas rajonos.
APDROŠINĀŠANA — auto, mēbeles, mājas un dzīvību.
OBLIGĀCIJAS — māju un auto aizdevumi.
NOTĀRS — līgumi, noraksti, tulkojumi.

DAŽĀDI

Everlast Heating Co. LE 1-1101
62 GEAREY AVE. Gāzes un eļļas apkures ierīces.
Īpašn. A. RASA. Tālr. mājās HO 5-5317

CREST FLORISTS HU 7-0491
567 MOUNT PLEASANT RD. (pie Belsize Dr.)
Ziedi katrai vajadzībai. Latviešu mākslinieku gleznas.
Latviskās rotas lietas. ELMĀRA GULBIS

ERIC KRAUS R. E. 10 Eastwood Rd. Ho 1-8158
Pārstāvis: KONST. KĀRKLIŅŠ, mājās HO 6-5924.

Īpašumi visos pilsētas rajonos.
Māju pircējiem sagādājam aizdevumus.

GEORGE A. FALLIS, Q.C., B.A., LL.B.
BOUCK, HETHERINGTON, FALLIS & DOUGLAS
Barristers and Solicitors
EM 3-4451 365 BAY STR.

Krāsu un baltmelnās filmas
attīstīšana palielinājumi
duplikāti un citi darbi ar izcilu kvalitāti atlaide
BENJAMIN Film Laboratories
51 Duchess St. EM. 3-6496

LATVIAN LITERATURE

Edited by Aleksis Rubulis, Associate Professor of Modern Languages Niagara University.

Consulting Editor Marvin J. Lahood, Associate Professor of English Niagara University.

LATVIAN LITERATURE ir latviešu prozas izlase angļu valodā. Tajā pārstāvēti 30 latviešu autori ar 45 darbiem.

Grāmata kalpos mūsu rakstniecības, latviešu tautas un Latvijas popularizēšanai pasaules kultūras forumā.

Anšlavs Eglītis

Kā šo ilgi gaidīto kapitāldarbu vērtē autoritātes?

This well-prepared anthology of outstanding Latvian short stories is welcome material for the reader with cosmopolitan tastes.

Paul V. Hale,
Ass. Professor of English
State Univ. of New York.

This volume of stories is a revelation of the rich literary tradition of Latvia; in vignettes of beauty and power there is presented the vibrant, often tragic, life of a people too little known to North Americans.

John F. Madden,
Professor of English
St. Michael's College
University of Toronto.

This excellent collection of short stories is further enhanced by the brief yet pertinent and informative introductions. Because of their literary and philosophical value, these stories would prove invaluable for an individual reader as well as in courses such as Comparative Literature, World Literature, the Short Story, and Freshman English.

Leo J. Maloney.
Ass. Professor of English
Niagara University.

Jānis Klidzējs

Latvian Literature var pasūtināt DV apgādā, — 123 Huron St. Toronto 2.B, Ont., Canada.

Cena $ 7,- plūs pasta izdevumi.

MANN & MARTEL
REALTORS
2320 Bloor St. W.
PLAŠĀKAIS NEKUSTAMU ĪPAŠUMU BIROJS KANADĀ
Pārstāvis JĀNIS IRBE
Tālr. mājās: RO 9-3276
Tālr. birojā: RO 2-8255

Dufferin - Dupont rajonā
10 TELPU DUPLEKSS
$ 12.500,- pilna cena; iemaksa $ 1.200,- 2 atsevišķi dzīvokļi, 2 virtuves, 2 vannas istabas, jauns jumts, ļoti labā stāvoklī.

Bloor - High Park rajonā
6 TELPAS, 1 ATKLĀTA HIPOTEKA
$ 15.000,- atsevišķa ķieģeļu māja, 2 virtuves, garāža, siltūdens ēj. apkure, ļoti labā stāvoklī, klusā un labi koptā ielā.

Weston Rd. rajonā
14 TELPU TRIPLEKSS
$ 29.000,- pilna cena, jauna ķieģeļu māja, 3 atsevišķi dzīvokļi ar visām modernām ērtībām, plītes, ledusskapjus, autom. mazg. mašīnu un saulsīnātāju ieskaitot.

Mūsu rīcībā ir nekustamī īpašumi visplašākā izsolē, visos pilsētas rajonos.

Izsmeļošai informācijai lūdz piezvanīt JĀNIM IRBEM — mājās — RO9-3276; birojā — RO 2-8255.

SPORTS

Visu sporta nodaļai domāto informāciju lūgums sūtīt šīs nodaļas red. 2 Zentiņam, 46 Lynd Ave., Toronto 3, Ont. Tālrunis LE 5-1470

SPORTISTU UN JAUNATNES SALIDOJUMS SIDRABENĒ

DV KV kultūras un sporta daļa kopīgi ar LSAK vieglatlētikas nozari rīko plašu sportistu un jaunatnes salidojumu 11. un 12. jūlijā Sidrabenē. Šī sarīkojuma galvenais noliūks ir pulcināt tos latviešu jauniešus, kas vietējās mācību iestādēs guvuši labus panākumus dažādās sporta nozarēs, bet dažādu blakus apstākļu dēļ līdz šim nav piedalījušies latviešu sporta pasākumos. Vairākos latviešu centros, kur darbojas gan DV nodaļas un citas latviešu organizācijas, latviešu sportistu skaits nav liels un tādēļ nav organizētas sporta vienības. Tad tomēr latviešu jaunatnē un sportistu saimē vienmēr mājo veselīgs sacensību gars un tādēļ šis salidojums, paredzams, radīs plašu atbalsi, pulcinot dalībniekus no dažādām vietām.

Sarīkojuma organizētāji ir paredzējuši dažādas nodarbības un sacensības ne tikai aktīviem sporta cienītājiem, bet ikvienam interesentam, pat bērnus ieskaitot. Izkoptais Sidrabenes sporta un rotaļlaukums šai ziņā dod plašas iespējas. Bez tam sestdienas pēcpusdienā no plkst. 4 līdz 8 vakarā paredzēta arī deja un vēlāk kopīgs ugunskurs ar priekšnesumiem. Ugunskura programmu vadīs Ed. Ābele un tajā piedalīsies DV teātra dalībnieki.

Sportiskās nodarbības ievadīs basketbola sacensība starp Toronto un Hamiltonas vienībām, kas sāksies 11. jūlijā, plkst. 2 dienā. Sacensības vieglatlētikas nozarēs notiks svētdien tūlīt pēc rīta dievkalpojuma Sidrabenes brīvdabas baznīcā un svētku parādes, kurā piedalīsies sportisti, jaunatne, DV nodaļu pārstāvji, skauti un gaidas ar saviem karogiem.

Vieglatlētikas sacensības paredzētas kā individuāli, tā arī vienībām, pie kam pēdējām LSAK izstrādājusi šādus noteikumus: sacensības notiek 100 m skrējienā, tāllēkšanā, augstlēkšanā, lodes grūšanā un šķēpa mešanā. Sacensībās var piedalīties jaunieši, kas dzimuši 1946. gadā un agrāk. Katrā disciplīnā no vienas vienības var startēt neierobežots dalībnieku skaits, bet vērtēs divus labākos sasniegumus. Viens atlēts var piedalīties visās disciplīnās bez ierobežojumiem. Uzvar vienība ar sasniegto lielāko punktu kopskaitu. Vienības piesakāmas līdz 1. jūlijam LSAK valdes priekšsēdim J. Ādminim, 2 North Drive, Apt. 412, Scarboro, Ont., tālr. 699-2749. Pie reģistrēšanās laukumā vienību vadītājiem jāiesniedz vienības dalībnieku vārdisks saraksts līdz ar atzīmēm, kādās disciplīnās katrs dalībnieks startēs.

Salidojuma noslēgumā paredzēta balvu pasniegšana un spēciāla noslēguma programma.

R. N.

VIEGLATLĒTIEM

LSAK vieglatlētikas sacensības notiks svētdien, 14. jūnijā, plkst. 11.00 Arvida Zaķa farmas vieglatlētikas laukumā Stouffvillē.

Programmā visas populārās disciplīnas (arī vidusdistanču skrējieni) vīriešiem, sievietēm un vecākām jaunatnes grupām. Aicināti piedalīties visi vieglatlēti.

Laukumu visērtāk sasniegt braucot pa šādu maršrutu: pa Woodbine Avenue uz ziemeļiem, pāri Hwy No. 7 apm. 10 jūdzes līdz Side Road 1D/11. Pa to 2½ jūdzes uz austrumiem un laukums atrodas lielceļa pašā malā ziemeļu pusē.

LSAK vieglatlētikas nozare

RIETUMVĀCIJAS KANCLERS OTAVĀ

Erhards runā par tikšanos ar Chruščevu un prasa Vācijas problēmas nokārtojumu

Rietumvācijas kanclers Ludvigs Erhards preses konferencē Otavā izteicās, ka tikšanās ar Chruščevu esot iespējama un pat ļoti varbūtēja. No kanclera sacītā var secināt, ka viņš ar Chruščevu varētu sastapties jau vasaras vidū vai rudens sākumā. Tā kā Apvienoto Nāciju pilnsapulce šogad savu rudens sesiju sāks tikai 10. novembrī — nedēļu pēc 3. novembra Sav. Valstu prezidenta vēlēšanām — laiks pilnsapulces netraucētām privātsarunām būs ļoti garš.

Kanclers Erhards lika saprast, ka dalīta Vācija miera apstākļos Eiropas centrā nav vairs ilgāk paciešama un ka nepanesamās situācijas likvidēšanai visizdevīgāk būtu sākt tiešas sarunas ar Chruščevu. Erhards arī uzsvēra, ka pirms tikšanās ar Chruščevu viņš apspriestos ar saviem sabiedrotiem.

Erhards paskaidroja, ka tas nepieciešams Rietumu politikas koordinēšanai.

TITO . . .

(Pārnesums no 1. lpp.)

Kamēr Padomju Savienības aizmugurē jau tagad stāv piecdesmit sešas komūnistu partijas un, droši vien, klāt nāks vēl jaunas, komūnistu Ķīnas sabiedroto skaits ir visai niecīgs. Eiropā tā var palauties vienīgi uz Albāniju. Kamēr Rumānija un Dienvidslavija Padomju Savienībai savu atbalstu nav solījušas, tas nebūt nenozīmē, ka tās piesliesies komūnistu Ķīnai. Japānas komūnistu partija noteikti stāv Pekingas pusē, tāpat Ziemeļkoreja, Ziemeļvietnama, Laosa un Kambodža. Vidējos Austrumos ķiniešiem nav absolūti nekāda cerību, tāpat uz atbalstu nevar cerēt Dienvidamerikā. Pirms pāris gadiem varēja varbūt domāt, ka ar Pekingu vienu ceļu ies Kastro Kuba. Bet tas bija 1962. gada beigās, kad Kastro bija noskaities par padomju raķešu izvākšanu no Kubas. Pašreiz viņš ir par daudz atkarīgs no Maskavas, lai varētu atļauties lakstoties ar Pekingu. Arī Afrikā komūnistu Ķīnai nebūs nekāda atbalsta. Par to ar aizdevumiem, kredītiem un tiešu neatmaksājamu palīdzību ir gādājis Chruščevs.

KANADAS ZIŅAS

MONTREĀLA

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzē māc. Šēfers kristījis Kārli Robertu Freibergu, Imanta un Vaira, dzim. Vīķes, dēliņu.

Vasaras laikā Sv. Pāvila draudzē dievkalpojumi pilsētā (Presbiteriāņu baznīcā) notiks tikai reizi mēnesī (sestdienas vakaros). Visi pārējie dievkalpojumi būs draudzes lauku īpašumā Tērvetē. Sestdien, 13. jūnijā, plkst. 7 vakarā Presbiteriāņu baznīcā Aizvesto piemiņas dievkalpojums. 21. jūnijā, 5. un 19. jūlijā, plkst. 11 pr. p. dievkalpojumi Tērvetes brīvdabas svētnīcā, māc. V. Šēfera vadībā.

Draudzes vadība ir pateicīga A. Ozeram par dāvātām un iedēstītām papelēm brīvdabas svētnīcā Tērvetē.

Montreālas latviešu skolas rīkotie Bērnu svētki notiks Tērvetē sestdien, 20. jūnijā. Skolotāju vadībā un vecāku uzraudzībā bērni varēs rotaļāties, priecāties, mācīties, kā arī savstarpēji iepazīties un dalīties domās par aizvadīto gadu skolas solā.

Sestdien, 27. jūnijā, Tērvetē būs Jāņu vakars, kurā sagaida ierodamies jo kuplu līgotāju skaitu arī no pārējām apkārtnes latviešu dzīvesvietām. Tiek gādāts par bagātīgu Līgo vakara cienastu. Netrūks dziesmu un deju. Būs arī īpašas Jāņu vakara izdarības.

O. K.

LONDONA, ONT.

DV Londonas nodaļas vanadžu kopas rīkotā Ziedu balle bija labi apmeklēta, piedaloties arī ciemiņiem no Kičeneras. Vanadžu kopas rīkotā Ziedu balle bija dībā bija paredzēti arī pārsteigumi, un tā vakars noritēja jo jautri un sirsnīgi.

Erika Beitāne iepriecināja ar piemērotām dziesmām: Šuberta „Serenādi" un „Nāc, paklausies", noslēdzot ar J. Štrausa „Cigānu dziesmu". Jaunā dziedātāja ļoti progresējusi un iepriecināja ar plašu toni un dzidrām augstām notīm.

Margareta Lukšta pavadīja to ieņēmīgi un muzikāli. Ziedu ballē bija daudz ziedu un Ziedu karaliene Vera Alksne vadīja šajā ziedu valstī līdz pusnakts stundai.

E.K.B.

Rietumu Ontario universitātē šopavasar beiguši pieci latvieši: Uldis Boriss un Laura Bucenieka ar B.A. grādu vispārējā kursā, Zoja A. Rudusāne ar B. A. grādu žurnālistikā, Elma Edite Sunaite ar B. Sc. grādu zooloģijā un Uldis Upītis ar B. Sc. grādu ģeoloģijā.

Meklē
PĒTERI ULMANI
(apm. 50 g. v.).
Lūdz atsaukties
P. VAJEIKAM,
HO 1.3377.
286 Dewhurst Blvd.,
Toronto 6, Ont.

ASV ZIŅAS

POKIPSIJA, N. Y.

21. jūnijā, plkst. 5 pp. Svētdienas skolas sarīkojums Grange sarīkojumu namā. Programmā skolēnu uzvedums „Pāzaudētā grāmata" un Maigas Palkauniekās — vijole Artura Palkauniekas klavieru pavadījumā.

Jāņu līgošana 27. jūnijā, pievakarā, Norri Point Valsts parkā. Vieta atrodas 3 — 4 jūdzes aiz Hyde parka, ziemeļu virzienā, pa 9. ceļu, Hudzonas upes krastā. Nogriešanās pie uzraksta Norri Point (pa kreisi), tad 300 — 400 jardi jāuzmana uzraksts Picnic area.

Pēc Aizvesto piemiņas dievkalpojuma, š. g. 21. jūnijā, nākošais dievkalpojums Kapu svētki, East Park kapos 6. septembrī, plkst. 1 pp.

Nepilnu 67 gadu vecumā 24. maijā acīs uz mūžu slēdza Ādams Jēkabsons, bij. tautskolu inspektors. Pokipsiešiem viņš labā atmiņā kā viens no pirmajiem latviešiem šinī pilsētā. Viņš arī nodibināja un vadīja latviešu Svētdienas skolu. Vēlāk vairākus gadus strādāja par vietējās YMCAs nama pārvaldnieku, līdz sirds vājuma dēļ bija spiests šo darbu pārtraukt. Šī slimība arī priekšlaicīgi pārtrauca viņa rosīgo mūžu. A. J. bija centīgs pokipsiešu sabiedrisks darbinieks: vienmēr aktīvs dalībnieks draudzes dzīvē, piemiņas brīžos un citos sarīkojumos, vienmēr sirsnīgs. Sevišķi augsti vērtējām viņa atklāto dabu — varēja teikt: „pravietis bez viltus".

Atstāj sievu, virsmāsu Hudson River State Hospitalī, un divus dēlus studentus.

E. L.

MINEAPOLE

Mineapoles — St. Paulas latviešu ev.-lut. draudzes svētdienas skolas nobeigumu ievadīja dievkalpojums, kurā Latvijas karogu ienesa pēd. kl. audzēkņi. Māc. P. Langins savā svētrunā norādīja uz pateicības nozīmi visā dzīvē. Dievkalpojumā dziedāja svētdienas skolas bērnu koris V. Langinas vadībā. Pēc dievkalpojuma draudzes zālē bija svinīgs akts, kuŗu ar īsu pārskatu ievadīja pārzine V. Langina. Uzrunu noslēdza, nodziedot valsts himnu. Visiem svētdienas skolas darba darītājiem pateicās skolu valdes pr-ks G. Bekeris, vacāku padomes pr-ks L. Sproģis un draudzes pr-ks R. Vītols. Pēc akta audzēkņu priekšnesumus ievadīja svētdienas skolas audzēkņu koris, nodziedot vairākas latviešu tautas dziesmas. Viļa Plūdoņa darbus skandēja Alida Bakūze, Gunārs Brūvelis, Ilze Šneidere, Laura Stumbre, Andris Zaķis un Jānis Porietis, kā arī 4., 5., 6., 7. un 8. grupas audzēkņu runas koris ar Plūdoņa Ēža kažociņu un Brauciens uz augstskolu. Visi darba darītāji pateicībā par labi aizvadīto gadu saņēma ziedus.

Latviešu ev.-lut. draudzes dāmu komiteja 6. jūnijā rīkoja atvadu vakaru savai ilggadīgai loceklei un altāra kopas pārzinei Annai Dumpei, kuŗa pārcelas uz dzīvi Kanadā.

Vakaru ar sirsnīgiem pateicības vārdiem ievadīja draudzes māc. P. Langins.

Anna Dumpe vairāk par 10 gadiem ir rūpējusies, lai ik svētdienas un svētku dienās dievnama altāris būtu puškots ziediem. Visu draudzes locekļu atzinību un pateicību izteica dāmu komitejas pr-ce E. Zintniece, kā arī draudzes pr-ks R. Vītols, pasniedzot aploksni. No atvadu vakara dalībniekiem A. Dumpe saņēma adresi un aploksni.

Dviņu pilsētu latviešu ev.-lut. draudzes bēru fonds varēja atskaities uz 10 darbības gadiem. Šī fonda dalībnieki iemaksā iestāšanās naudu un miršanas gadījumā dalības naudu fonda kasē, lai piederīgiem apbedīšanas izdevumu segšanai izsniegtu noteiktu summu. Bēru fonda valde visā pastāvēšanas laikā piederīgiem ir izmaksājusi pabalstus 76 miršanas gadījumos, kopsummā $29.050,-. Ir uzkrāti līdzekļi, kas glabājas bankā uz Bēru fonda vārda. Patlaban bēru fondā 516 dalībnieku. Tas ir bezpeļņas uzņēmums, kuŗā vēlētā valde savus pienākumus veic bez atlīdzības.

Latviešu jurists Ivars Krafts ar maiju mēnesi uzsācis savu advokāta praksi Mineapolē Crabtree and Krafts firmā, 1921 Emerson Ave. N., Mineapolis, Po. tel. 522-4483 vai 784-5530.

Skautu nometne Happy Hills parkā

Aizvadītā svētdienā īpašā apspriedē pulcējās skautu - gaidu lielās nometnes Greizie rati skautu nometnes vadības amatpersonas, jendas vadības un vienību pārstāvji, vad. St. Leimanis (vadīja sanāksmi), vad. A. Budrevics, vad. J. Deksnis, vad. O. Kļavenieks, vad. Ed. Davidsons, v. v. I. Batraks un v. v. I. Baltais. Lielā nometne, kā zināms, šogad būs latviešu lauku īpašumā Happy Hills. Skautu nometne uzsāks darboties sestdien, 27. jūnijā, to atklās plkst. 3 pp., bet gaidu nometni atklās 1. jūlijā, plkst. 11 pr. p. Gaidas savai nometnei devušas Zvaigžņu Sietiņa nosaukumu, bet skautu vad. vienojās par savas nometnes vārdu Abi lāči.

Apspriedes dalībnieki izteica īpašu vēlmi redzēt nometnē kupla skaitu ciemiņu lielo ugunskuru vakaros 1. un 4. jūlijā. Abos vakaros tos sāks plkst. 9. Sagaida arī veļtes no organizācijām un labvēļiem paredzēto sacensību sekmīgākiem veicējiem.

Nometnes slēgšanas dienas, 5. jūlija, rīta pusē paredzēts dievkalpojums, ko uzaicinās vadīt kādu no latviešu mācītājiem. Nometnes slēgšanas ceremonija noteikta pl. 3 pp. Apciemojumā sagaida ierodamies arī trimdas latviešu skautu priekšnieku vad. A. Grigoru no Grand Rapidiem, ASV.

Sestdien, 13. jūnijā, nometnes vietā sagaida ierodamies jo kuplā skaitā vadītājus jas nometņu iekārtošanas priekšdarbu veikšanai.

SĀKAS VASARAS TEĀTRA IZRĀDES STRATFORDĀ

Pirmdien, 15. jūnijā, plkst. 7,30 vakarā vērsies priekškars šīs sezonas pirmajaiī teātŗa izrādei Šekspīra festivāla ietvaros Stratfordā. Izrādīs Richards II. Titullomā Viljams Hats (William Hutt). Pēc izrādes festivāla valdes rīkota pieņemšana, kuŗā sagaida Ontario gubernātoru Rovu, Britanijas un Gānas valdības pārstāvjus, Čiles, Brazilijas, Zviedrijas u. c. valstu sūtņus, kā arī vietējās sabiedrības reprezentantus.

Otrdienas vakarā pirmizrādi Kanadā piedzīvos Moljēra komedija Pilsonis muižniekos. Šo lugu Stratfordas festivāla izlases trupa aprīlī izrādīja Anglijā. Žurdēna lomā pazīstamais aktieris Duglass Reins (Douglas Rain). Trešdien, 17. jūnijā, pirmoreiz Kanadā izrādīs Šekspīra traģēdiju Karalis Līrs ar Džonu Kolikosu titullomā.

Festivāla administrācijas vadība ziņo, ka ieejas kartes šai sezonai pārdotas par pusmiljona dolaru. Šis skaitlis tālu pārsniedz pagājušās sezonas apgrozījumu.

I. JANKOVSKIS
REAL ESTATE BROKER
93½ Roncesvalles Ave., Toronto
Tel. LE 6-0143 (Le 5-4455)

LABI EJOŠS, PIRMKLASIGI NOSTĀDĪTS
PUĶU VEIKALS
LĒTI PĀRDODAMS.
Zvaniet V. Muktam,
LE 6-0143 — RO 7.6582

JAUNA 7 ISTABU MĀJA
Bloor - Jane rajonā
Tuvākais informācijai zvaniet
V. Muktam,
LE 6-0143 — RO 7.6582

U TANTS APMEKLĒS MASKAVU

Vai pārrunās komūnistu Ķīnas uzņemšanu Apvienotās Nācijās?

Jūlija vidū, Chruščeva aicināts, Maskavā viesosies Apvienoto Nāciju ģenerālsekretārs U Tants. Tā kā aicinājums nācis pirms Turcijas invāzijas draudiem Kiprā un pirms Kamībodža apvainoja Sav. Valstīs agresijā, diplomātiskie lietpratēji domā, ka vizītes degpunktā būs jautājumi par komūnistu Ķīnas uzņemšanu Apvienotās Nācijās un par Pad. Savienības parādiem starptautiskai organizācijai. Atsakoties atbalstīt Apvienoto Nāciju militārās operācijas Kongo un Vidējos Austrumos. Pad. Savienība starptautiskās organizācijas kasei palikusi parādā vairāk kā 50 milj. dolaru. Augšminētie jautājumi ir tik svarīgi, ka, lai pieņemtās rezolūcijas neiespaidotu Sav. Valstu prezidenta vēlēšanas, Apvienoto Nāciju pilnsapulces sesiju atliks no septembŗa vidus līdz novembŗa vidum.

KANADAS BAZNĪCĀS

SAUCIENS NO GOLGATAS
Lūdzu klausaities latviešu raidījumu uz viļņiem 1270 Niagaras raidītājā. Katru svētdienu no plkst. 2.45 līdz plkst. 3 p. p.

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331.

Toronto Sv Andreja. baznīcā Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

14. jūnijā, plkst. 11 Aizvesto pieminas dievkalpojums. Dziedās draudzes koris.

28. jūnijā, plkst. 11 jaunatnes iesvētes dievkalpojums.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

Sv. Jāņa draudze Toronto 200 Balmoral Avenue, Toronto 7; tel. 921-3327.

14. jūnijā, plkst. 10 no rīta Aizvesto pieminas dienas dievkalpojums. Māc. E. Ķeŗģis.

21. jūnijā, plkst. 4 pp. dievkalpojums. Māc. E. Ķeŗģis.

Dziesmu grāmatas.

28. jūnijā, plkst. 10 no rīta dievkalpojums. Māc. E. Ķeŗģis.

Dziesmu grāmatas.

5. jūlijā, plkst. 10 no rīta dievkalpojums. Māc. A. Lūsis; Plkst. 2 pp. Saulainē svētbrīdis, nometni atklājot.

Dziesmu grāmatas.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā. 361 Danforth Ave.

13. jūnijā, plkst. 8-os vakarā Aizvesto pieminas dievkalpojums. Viesis: prāvests A. Skrodelis. Dziedās Viestura koris.

28. jūnijā plkst. 12-os dievkalpojums draudzes lauku īpašumā Tālavā.

Bramptonā: 14. jūnijā plkst. 1.30 p. p. Aizvesto pieminas dievkalpojums Grace United baznīcā.

HAMILTONA

Māc. E. Ķavasars.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, 18 Victoria Ave., South.

14. jūnijā, plkst. 11 pr. p. Tautas sēru dienas dievkalpojums. Piedalās draudzes koris A. Skudras - Kārkliņas vadībā un skauti un gaidas.

SV. KATARINES

Sv. Katarines latviešu ev. - lut. draudzē, Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

21. jūnijā, plkst. 3,30 pp. Aizvesto pieminas dievkalpojums ar dievgaldu; dziesmu lapiņas, māc. J. Prauliņš.

LONDONA

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē, Trīsvienības lut. baznīcā. Oxford un Colborne St.

14. jūnijā plkst. 1,30 pp. Aizvesto pieminas dienas dievkalpojums, māc. J. Prauliņš.

VANKUVERA

Māc. K. Kampe, 1975 Alma St., Vancouver 8, B. C., tel. 224-5195.

Vankuveras Latviešu ev. - lut. draudze.

14. jūnijā, plkst. 3 pp. Kitsilano baznīcā aizvesto pieminas un svētdienas skolas noslēguma dievkalpojums. Dziesmu lapiņas.

28. jūnijā plkst. 3 pp. dievkalpojums Kitsilāno baznīcā.

Māc. Viesturs Šēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Telef. 484-8394.

Sv. Pāvila ev. - lut. latviešu draudzes Montreālā dievkalpojumi notiek Prebiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

30. maijā, plkst. 7 vakarā svētvakara dievkalpojums.

13. jūnijā, plkst. 7 vak. Aizvesto pieminas dievkalpojums Presbiteriāņu baznīcā.

21. jūnijā, plkst. 11 no rīta dievkalpojums draudzes lauku īpašumā, Tērvetē.

27./28. jūnijā Jāņu sarīkojums Tērvetē.

MONTREĀLĀ

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P. Q. Tel. HU 9-3224.

Montreālas Latviešu ev. - lut. Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.

14. jūnijā plkst. 1,30 pp. Aizvesto pieminas dienas dievkalpojums.

OTAVA

Otavas latviešu ev. - lut. Miera draudze; māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road. Tel.: RE 3-3906.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās plkst 4 p. p. un trešdienās plkst. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās plkst. 8 vakarā — 106 Dorset Road, Scarboro, Stop 19.

Svētdienu rītos plkst. 10,45 — 11.00 garīgs radio raidījums — Bridis ar Dievu. Viļņu garums 1350 — Otavas raidītājs.